

COORDONATORI

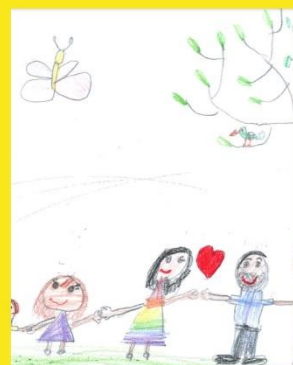
Oana-Mirela PAHON

Nicoleta SAVU

Daniela PETROȘAN

PROMOVAREA COEZIUNII SOCIALE, EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI RESPECTAREA DIVERSITĂȚII

GHID DE ACTIVITĂȚI

Erasmus+

ISSN 2734 – 4940
ISSN-L 2734 - 4940

PROMOVAREA COEZIUNII SOCIALE, EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI RESPECTAREA DIVERSITĂȚII

GHID DE ACTIVITĂȚI

Referent științific: **Sorin MIHAI**

Coordonatori: **Oana Mirela PAHON, Nicoleta SAVU și Daniela PETROȘAN**

Tehnoredactare: **Oana Mirela PAHON, Nicoleta SAVU, Daniela PETROȘAN**

Ediția I

Constanța, 2021

ISSN 2734 – 4940

ISSN-L 2734 - 4940

Ghidul de activități care promovează coeziunea socială, egalitatea de șanse și respectarea diversității este produs de Proiectul Erasmus+ cu titlul „Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării” și numărul de referință **2019-1-RO01-KA101-061572**. Acest proiect este cofinanțat cu sprijinul Comisiei Europene prin programul Erasmus+. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CUPRINS

INTRODUCERE

I. COEZIUNEA SOCIALĂ

I.1. COEZIUNEA SOCIALĂ

- I.1.1. Construim pe rețele și structuri deja existente (activități în cadrul microgrupului: clasă, familie, prieteni)
- I.1.2. Puterea grupului în depășirea obstacolelor
- I.1.3. Interacțiune pozitivă între două micro- grupuri

I.2. EGALITATEA DE ȘANSE

- I.2.1. Individualitate
- I.2.2. Provocăm stereotipurile
- I.2.3. Alegeri egale, șanse egale

I.3. DIVERSITATEA

- I.3.1. Diferiți și totuși la fel
- I.3.2. Să învățăm despre diversitate într- un mod amuzant
- I.3.3. Acceptă și respectă diferențele

II. MEDIUL ȘCOLAR POZITIV

Modele și exemple de bună practică ale activităților didactice interactive în scopul integrării valorilor europene în mediul școlar

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PEȘTERA

1. Diferiți, dar totuși egali
2. Să salvăm Planeta albastră
3. Unitate în diversitate
4. În culorile francofoniei
5. Mesajul meu anti-bullying
6. Diferiți, dar mereu egali
7. Suntem copiii Europei!
8. Eminescu – Ambasador al poporului român peste hotare
9. Veșnicia s-a născut la sat
10. Copiii de azi, ecologiștii de mâine!
11. Punți de prietenie
12. 1 Decembrie – Ziua Națională a României
13. Cartea, prietenul copiilor
14. Tradiții de Crăciun
15. Jucăriile și rolul acestora în dezvoltarea copilului
16. Sportul înseamnă viață!

ȘCOALA GIMNAZIALĂ “VICEAMIRAL IOAN MURGESCU” VALU LUI TRAIAN

17. Incursiune în lumea magică a măștișorului
18. File de poveste - Ion Creangă

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

19. Împreună pentru descoperire și cunoaștere
20. Nu-Da-Dar Club Art creativ
21. Relații culturale constructive
22. Un mediu mai curat, o viață mai bună

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ "ALBATROS" CONSTANȚA

23. Atelier de colinde
24. Să ne relaxăm învățând
25. Fulg de nea
26. Dicționarul uman
27. Vânătoarea de comori

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ "DELFINUL" CONSTANȚA

28. Universul prieteniei într-o felicitare
29. Curcubeul diversității
30. Dansez pentru diversitate
31. Descoperim lumea împreună
32. Minunata lume a poveștilor
33. Să ne cunoaștem mai bine!
34. Care e superputerea ta?
35. Să ne cunoaștem, dincolo de măști
36. Să ne lăsăm amprenta!
37. Învățăm să lucrăm împreună
38. Descoperim lumea - Micii exploratori
39. Vânătoarea de comori
40. Călătorie în lumea personajelor de poveste
41. Încearcă să fii ca mine!
42. Să ne cunoaștem emoțiile!

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ "MARIA MONTESSORI" CONSTANȚA

43. Implementarea opționalului transcurricular "Povești terapeutice în culori"
44. Poveste terapeutică în imagini "Coțofana colecționară"
45. Poveste terapeutică în imagini "Dragonul furios și spiridușul curajos"
46. Poveste terapeutică în făină "Vânătorarea de comori"
47. Poveste terapeutică despre individualitate „Mai există oare cineva ca mine?”
48. Întrebări în balon
49. Adunarea mingiilor de tenis
50. Cercul magic
51. Semaforul
52. Trenulețul orb
53. Cuvinte care rănesc
54. Desene în orb
55. Salba mea
56. Dans țigănesc
57. Prima impresie
58. Etichete

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 43 „FERDINAND” CONSTANȚA
59. Multiculturalitate și plurilingvism în spațiul dobrogean

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 40 „AUREL VLAICU” CONSTANȚA
60. Armonie între etnii dobrogene

GÂNDURI DE FINAL

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTRODUCERE

Ghidul de activități care promovează coeziunea socială, egalitatea de șanse și respectarea diversității reprezintă unul dintre produsele Proiectului Erasmus+ cu titlul *Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării* și numărul de referință **2019-1-RO01-KA101-061572**. Acest proiect este dezvoltat într-un consorțiu școlar alcătuit din șapte instituții de învățământ din mediul rural și urban al județului Constanța, fiind coordonat de Inspectoratul Școlar Județean Constanța.

PROIECT ERASMUS+

COMPETENȚELE PROFESORILOR ÎNTR-O EPOCĂ A SCHIMBĂRII

Acronim: cp@s

Titlul în limba engleză: *Teacher competences in an era of change*

Nr. 2019-1-RO01-KA101-061572

Perioadă de implementare: 01.09.2019 – 28.02.2021

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CONSTANȚA – coordonator lider

www.isjcta.ro

<https://m.facebook.com/Inspectoratul-%C8%98colar-Jude%C8%9Bean-Constan%C8%9Ba-102160544830127/>

Partenerii consorțiului școlar

1. **ȘCOALA GIMNAZIALĂ VICEAMIRAL IOAN MURGESCU** Valu lui Traian
www.scoala-murgescu.ro
2. **ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 43 FERDINAND** Constanța
www.scoalaferdinand.ro
3. **ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.40 AUREL VLAICU** Constanța
www.aurel-vlaicu.ro
4. **CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ALBATROS** Constanța
www.centrul-scolar-albatros.ro
5. **CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DELFINUL** Constanța
www.cseidelfinul.ro
6. **CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ M. MONTESSORI**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Constanța

www.cseimontessori.eu

7. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 Peștera

<https://www.facebook.com/%C5%9Ecoala-Gimnazial%C4%83-Nr1-Pe%C8%99tera-392617520856912/>

Proiectul vizează:

- Părăsirea timpurie a școlii / combaterea eșecului în educație
- Acces pentru grupurile dezavantajate
- Programe de învățare / metode educaționale / cursuri de perfecționare noi și inovatoare

Scopul proiectului:

➤ creșterea calității serviciilor educaționale prin dezvoltarea competențelor profesionale și personale ale personalului didactic, prin cursuri finanțate de Programul Erasmus+, necesare reducerii abandonului școlar și îmbunătățirii rezultatelor școlare ale elevilor din grupurile de risc și crearea unui mediu pozitiv în școală.

Obiectivele proiectului:

I. Dezvoltarea abilităților personalului didactic de a utiliza metode de lucru moderne, adaptate la nevoile clasei, curriculumului și la condițiile școlii, de a interacționa cu elevii, pentru reducerea abandonului școlar cu cel puțin 30% și îmbunătățirea rezultatelor școlare cu 50% a elevilor din grupurile de risc;

II. Încurajarea cooperării personalului didactic din diferite școli de a iniția activități sau proiecte pentru crearea unui climat pozitiv în clasă și în școală;

III. Îmbunătățirea relației școală - familie în șapte școli membre din consorțiu și la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Constanța, ca urmare a implicării active a 26 din personalul format prin proiect;

IV. Dezvoltarea competențelor europene de management educațional a nouă manageri școlari pentru crearea a unui mediu de învățare eficient prin adaptarea la nevoile individuale, cognitive și emoționale ale elevilor și dezvoltarea abilităților de colaborare cu familiile elevilor și comunitatea locală.

Cursurile de formare și perfecționare sunt organizate la centre de formare a personalului didactic și de conducere din Grecia și Spania, la care participă 26 de cadre didactice, inspectori și manageri școlari din opt instituții de învățământ din mediul rural și urban al județului Constanța. Cursurile s-au desfășurat în perioada 2019 - 2021.

1. Towards the Inclusive Classroom: Best Practice

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2. *Educational Management & School Leadership*
3. *Coaching in educational contexts to reduce early school leaving*
4. *Innovative Skills in ICT Through Collaborative and Project Based Teaching and Learning*

Partenerii străini, furnizori de cursuri de formare și perfecționare pentru cadrele didactice și manageri școlari:

1. **AREADNE LIFELONG LEARNING CENTRE** din Kalamata, Grecia
Website: www.aredne.eu
2. **CERVANTES TRAINING** din Madrid, Spania
Website: www.cervantestraining.eu

Produsele finale ale proiectului:

1. **Programă pentru activitate opțională, nivel primar**, care dezvoltă elevilor competențe transcurriculare;
2. **Programă pentru activitate opțională, nivel gimnazial**, care dezvoltă elevilor competențe transcurriculare;
3. **Programă pentru activitate opțională, cu scop remedial;**
4. **Programă pentru activitate opțională, limba engleză**, clasa a VI-a;
5. **Programă pentru activitate opțională, limba română**, clasa a VI-a;
6. **Programă pentru activitate opțională, TIC**, clasa a VI-a;
7. **Mapă cu 10 materiale** utile managementului clasei (tehnici, strategii, instrumente de lucru) pentru crearea unei atmosfere bune în timpul lecțiilor;
8. **Mini-dicționar cu pictograme/ desenele copiilor** (printare 16 bucăți și tip eBook publicat online);
9. **Ghidul satului/ orașului meu** pentru familia mea;
10. **Jurnalul proiectului;**
11. **Ghid de activități care promovează coeziunii sociale, egalitatea de șanse și respectarea diversității** (publicat online, cu accesare și descărcare gratuită de către persoanele interesate);
12. **Revista proiectului** (publicată online, cu accesare și descărcare gratuită);
13. **Website-ul proiectului** <https://isjctaproiecteduc.wixsite.com/cp2s>
14. **TwinSpace Proiect** *Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării;*
15. **Proiect eTwinning 1** *Teacher competences in an era of change;*

16. Proiect eTwinning 2 *Incluziunea persoanelor cu nevoi speciale, comportament problematic și dificultăți de învățare.*

Activități cu elevii, deschise comunității școlare și locale:

- **Activități în aer liber** (elevi și familie) – drumeție/ excursie tematică/ competiție sportivă/ jocuri sportive și de mișcare/ jocuri senzoriale și distractive/ picnic și competiții sportive;
- **Activități non-formale** intitulate *Ziua familiei*;
- **Activități** intitulate *Diversitate = Egalitate* care promovează egalitatea de șanse și respectarea diversității;
- **Ateliere ludice** cu jocuri și marionete;
- **Concursuri pentru elevi** – IT/ limba engleză/ antreprenariat/ desen/ pictură/ activitate practică/ activitate practic-gospodărească.

Erasmus+ este programul Uniunii Europene pentru educație, formare, tineret și sport în Europa. Erasmus+ își propune să contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020 pentru creștere economică, locuri de muncă, echitate și incluziune socială, precum și ale cadrului strategic ET2020 pentru educație și formare. Programul Erasmus+ oferă posibilitatea participanților direcți de a își dezvolta competențele pe toate cele trei componente (cunoștințe, abilități, atitudini) precum și de a face schimb de experiențe cu persoane cu interese similare din alte țări. Erasmus+ oferă organizațiilor școlare un suport financiar cu scopul de a își dezvolta capacitatea managerială de a răspunde mai bine nevoilor beneficiarilor pe care îi deserveșc și comunităților pe care le sprijină prin proiecte internaționale.

Acest ghid reunește experiențele valoroase și exemplele de bune practici ale cadrelor didactice formate în cadrul proiectului prin intermediul cursurilor de formare și dezvoltare profesională organizate în statele Uniunii Europene.

Pentru mai multe informații, vizitați <https://isjctaproiecteduc.wixsite.com/cp2s>

I. COEZIUNEA SOCIALĂ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

I.1. Coeziunea socială - pornim de la ideea că, pentru a forma un grup, este necesar ca persoanele să interacționeze și să aibă sentimentul de apartenență la grup, sentimentul de ”noi”. Aspecte adesea menționate în descrierea coeziunii sociale sunt: întărirea relațiilor sociale, împărtășirea valorilor și existența unui mod comun de interpretare, trăirea unei identități comune și a unui sens al comunității, cât și încredere între membrii comunității. Activitățile propuse au rolul de a forma și întări aceste aspecte.

I.1.1. Construim pe rețele și structuri deja existente (activități în cadrul microgrupului: clasă, familie, prieteni)

Activitatea pe care o desfășurăm în cadrul sistemului de învățământ are drept finalitate generală transmiterea de informații și formarea de atitudini. În cadrul sistemului de educație specială se urmărește formarea unor abilități de viață independentă și crearea unui cadru care să permită atingerea potențialului maxim de dezvoltare. Toate activitățile pe care le desfășurăm nu și-ar atinge scopul, dacă nu privim imaginea de ansamblu, microgrupurile din care face parte elevul și modul în care acestea interacționează. O bună cunoaștere a acestor particularități sociale poate asigura succesul demersurilor întreprinse, după cum ignorarea lor, va reprezenta un factor de risc cu multiple implicații asupra evoluției elevului.

Primul microgrup în care elevul se formează este familia. În familie acesta își însușește primele cunoștințe, deprinderi și modele de comportament. Modul în care acest „mediu” modelează personalitatea copilului și formarea lui în primii ani de viață, reprezintă un factor determinant pentru evoluția lui ulterioară. Odată cu integrarea copilului în sistemul de învățământ, rolul familiei nu se diminuează, ci rămâne la fel de important și esențial pentru dezvoltarea optimă a elevului. Colaborarea dintre școală și familie este un aspect esențial în ceea ce prezintă interesul pentru bunăstarea și evoluția copilului. Este foarte important să avem în vedere acei factori care facilitează, dar și cei care afectează comunicarea eficientă. O colaborare defectuoasă se va reflecta invariabil în rezultatele școlare ale elevului, cât și în manifestările comportamentale ale acestuia.

Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate. Implicarea părinților joacă un rol important în cadrul intervenției școlare. Educația unui copil nu se poate realiza doar în cei patru pereți ai unei săli de clase, sub atenta motivare a cadrului didactic. O

educație adevărată se formează în mare parte dincolo de clasă, în situațiile reale, unde copilul își petrece majoritatea timpului.

Familia reprezintă microgrupul care exercită o influență de netăgăduit asupra elevului, dar aceasta nu este unicul grup care acționează în conturarea personalității acestuia. Elevul va fi influențat în măsuri diferite de către grupul de prieteni, colegi sau alte grupuri similare, din care acesta va face parte într-un anumit moment al evoluției sale. Toate interacțiunile elevului vor contribui la evoluția sa, natura acestora determinând măsura impactului.

Având în vedere aceste aspecte, putem să spunem că educația devine un proces de pregătire pentru viață, un proces prin care se urmărește dezvoltarea acelor abilități care să permită depășirea cu succes a obstacolelor întâlnite. Organizarea de activități care să implice toți actorii importanți implicați în formarea elevului, reprezintă o acțiune logică, dacă ne dorim să-l pregătim pe acesta pentru situațiile pe care le va întâlni.

Copilul trebuie să-ți formeze capacitatea de a dezvolta relații eficiente de cooperare și interacțiune cu membrii microgrupurilor din care face parte. Apartenența la un grup duce la dezvoltarea sentimentului de coeziune în cadrul grupului respectiv, fenomen care oferă un cadru de stabilitate pe care se pot „construi” noi deprinderi.

Microgrupul școlar este un grup social în care elevii exersează poate primele status roluri care se vor apropia de cele din lumea adulților. Va exista o ierarhie clară, chiar dacă nu este definită formal, fiecare individ ocupând o poziție atât în privința relațiilor socio-afective în care este angrenat (unii sunt preferați de multă lume, alții indiferenți ori marginalizați), cât și în privința relațiilor funcționale, a competențelor cognitive, a abilităților pe care le au. Cadrul didactic va trebui să controleze modul în care se dezvoltă și evoluează această interacțiune complexă, atmosfera care rezultă în urma acestor interacțiuni și modul în care acești factori duc la formarea imaginii de sine a actorilor implicați. Toate aceste acțiuni impun prezența unor calități manageriale și a unui simț de fin observator.

Activitățile desfășurate trebuie să țină cont de modul în care elevii interacționează, coeziunea grupului fiind elementul care duce la dezvoltarea unui climat adecvat. Sentimentul de apartenență și de unitate este dat de o multitudine de factori: gradul de cunoaștere reciprocă și autocunoaștere, gradul de implicare al membrilor, gradul de manifestare al diverselor valori, precum empatia, toleranța și respectul reciproc.

Cadrele didactice, părinții și comunitatea sunt mai mult decât o resursă valoroasă; ei reprezintă cheia sprijinirii tuturor aspectelor procesului de incluziune. Proces care asigură dreptul tuturor de a participa și a se implica în toate aspectele propriei vieți. Acest lucru implică dorința

de a accepta și de a promova diversitatea și asumarea unui rol activ în viața elevilor, atât în școală cât și în afara ei. Mediul optim de învățare pentru incluziune depinde în mare măsură de relația dintre profesori, părinți, elevi și societate. În mod ideal, pentru a fi eficientă, incluziunea trebuie implementată atât în școală cât și în societate.

I.1.2. Puterea grupului în depășirea obstacolelor

Există numeroase evidențe care conferă grupului un rol semnificativ și un sens de ”dezvoltare sănătoasă” în evoluția copilului. În cadrul grupului, copilul are libertatea să încerce, să reușească, să facă erori, să propună soluții și, în final să se definească pe sine în relație cu ceilalți.

Munca în echipă este o metodă care asigură conexiunea și comunicarea cu ceilalți, având, de asemenea, rol în depășirea potențialelor probleme, precum și în crearea unor relații solide. Puterea grupului nu semnifică forța fizică, ci, pe lângă cele enumerate mai sus, și oferirea posibilității de a scoate la suprafață chiar conflicte și blocaje emoționale și furnizarea unor modalități adaptative și funcționale de a face față cu succes realității.

În contact direct cu ceilalți membrii ai grupului, copilul exersează diverse modalități de relaționare socială. Relaționarea cu covârșnicii are rolul său în dezvoltarea comportamentului social, iar cea cu adultul permite accesarea unor alte paliere de interes, facilitând saltul din planul fixării și consolidării unor roluri în planul extinderii și aprofundării opțiunilor.

Fie că ne plasăm în context formal, în context nonformal, sau sub incidența mediilor cu caracter educogen care generează influențe cu caracter informal, activitatea în cadrul unui grup poate fi valorificată ca demers acțional, stimulând producerea învățării și acționând ca vector al schimbării și al depășirii posibilelor obstacole.

Diferența dintre marile succese și realizările mediocre se află în camaraderie și în marile echipe. Nici o persoană din istorie nu a obținut nimic important de la sine. Realizările tuturor civilizațiilor au fost realizate ca un grup și nu de către o singură persoană. Liderul este important, dar fără echipă nu poate face nimic notabil : ”Talentul câștigă jocuri, dar munca în echipă și inteligența câștigă campionate !”, afirma Michael Jordan.

Pentru ca un grup să funcționeze este important ca în loc să fie stabilită o structura rigidă pe care oamenii să o urmeze indiferent de nivelul posibilităților, să ne concentrăm pe construirea unui mediu în care fiecare individ să poată să-și optimizeze puterile.

Lucrul în echipă presupune reunirea mai multor personalități pentru realizarea unui proiect sau obiectiv. În acest sens, a lucra în echipă este un efort al tuturor membrilor grupului. Pentru ca munca în echipă să fie plăcută și eficientă, echipele de lucru trebuie să țină seama de anumite puncte care vor ajuta anularea caracteristicilor care împiedică dinamica grupului.

În orice relație socială comunicarea este esențială, un concept cheie de care trebuie să ținem cont în permanență. Canalele și formele de comunicare trebuie să fie bine stabilite. Direcția anumitor informații este, de asemenea, esențială, astfel încât comunicarea să fie fluidă și să nu împiedice munca altora.

În cadrul procesului educațional, lucrul în echipă este implementat ca și tehnică de eficientizare a învățării. Deopotrivă, cadre didactice, psihologi și pedagogi recunosc beneficiile pe care le are echipa nu doar în stimularea progresului pe plan educațional dar și în viață.

În ceea ce privește procesul didactic, lucrul în cadrul echipei prezintă numeroase avantaje, dintre care se pot aminti:

- ✓ Stimularea spiritului de cooperare (elevii sunt încurajați să lucreze împreună, să se autodepășească, să dea randament mai bun);
- ✓ Facilitarea schimbului de experiență și cunoștințe (fiecare elev va fi astfel mai conștient de propriul său comportament și stil de învățare);
- ✓ Pregătirea pentru provocările din afara mediului educațional (elevii devin mai comunicativi, extrovertiți și pregătiți să pună în aplicare cele învățate în orice alt mediu);
- ✓ Formarea unei imagini obiective privind propriile competențe (lucrul în cadrul unei echipe coordonată de un cadru didactic conduce la cunoașterea unor noi opinii, noi idei);
- ✓ Dezvoltarea abilităților de comunicare (comunicarea deschisă cu restul colegilor și cu profesorul este foarte importantă pentru a se ajunge la performanță).

Astfel, asocierea muncii în echipă cu învățarea și depășirea anumitor obstacole, nu trebuie să fie rezultatul unui demers care angajează componente prin alăturarea într-o manieră forțată, ci trebuie să se construiască firesc, prin potențarea valențelor intereselor de cunoaștere în scopul dezvoltării autonomiei, independenței și competențelor !

Bibliografie

1. Răileanu D., Bujor L., Serdenciuc N.L. Jocuri potrivite pentru profesori inspirați, Editura DPH, București, 2019
2. <https://ro.encyclopedia-titanica.com/significado-de-trabajo-en-equipo>, accesat la 19 ianuarie 2022
3. <https://www.new-edu.ro/avantajele-lucrului-in-echipa/>, accesat la 19 ianuarie 2022

I.1.3. Interacțiune pozitivă între două micro- grupuri

Sprijinul comunității atunci când ne gândim la incluziunea persoanelor cu cerințe educaționale speciale este mai mult decât esențial; am putea spune că este de- a dreptul vital. Nu este suficient ca specialiștii în domeniu, instituțiile școlare sau autoritățile publice locale să întreprindă demersuri în acest sens. Este necesar ca fiecare membru al comunității să se implice într- o oarecare măsură în asigurarea de șanse egale tuturor, de asigurarea accesului liber la toate serviciile disponibile. Legislația în vigoare este la momentul de față în favoarea acestei categorii de persoane, dar în realitate lucrurile se mișcă puțin mai greu.

Ca să obținem cu adevărat o schimbare la nivel macro, este necesar să pornim cu pași mici și schimbări de calitate la nivel micro. Este esențial să ne creștem generațiile viitoare în spiritul întrajutorării, sprijinului și echității. În acest sens, activitățile educative care au loc cu precădere în cadrul parteneriatelor încheiate între școlile de masă și instituțiile școlare de învățământ special au un impact major asupra mentalității tinerilor, asupra dezvoltării la aceștia a unor comportamente responsabile bazate pe sentimente umanitare și empatie față de membrii comunității în care trăiesc. Multe astfel de parteneriate se încheie an de an între instituțiile școlare în cadrul Strategiei Naționale de "Acțiune Comunitară" și au ca scop principal modelarea personalității tinerilor și eficientizarea procesului instructiv- educativ prin activități responsabile inițiate de tineri în sprijinul celor cu nevoi educaționale speciale.

Înainte de martie 2020, momentul în care restricțiile legate de pandemia COVID- 19 au fost impuse la nivel mondial, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Delfinul" derula numeroase astfel de activități. Frecvent, elevi din școlile de masă veneau în vizită la sediul centrului și participau la ateliere de lucru alături de elevii cu CES, îi sprijineau în realizarea produselor activității, formau echipe și participau împreună la diverse competiții și poate ce este cel mai important, legau prietenii. Învățau în mod activ ce înseamnă o persoană cu CES, cum și de ce se comportă într- un anumit fel, într- o anumită situație, ce nevoi are cu adevărat și cum poate să accesibilizeze mediul înconjurător și societatea la aceste nevoi. Întâlnirile au continuat și după momentul martie 2020, dar adaptate la contextul epidemiologic mondial și în consecință s- au desfășurat în mediul on- line, fiecare grup în școala de proveniență sau fiecare de la el de- acasă.

Activitățile organizate în cadrul acestor întâlniri sunt atât practice – atunci când elevii implicați sunt din rândul celor mici, preșcolari sau ciclul primar, cât și sociale – atunci când actorii sunt din rândul celor mai mari, din ciclul gimnazial sau liceal. Cele din urmă vizează îndeosebi atitudini, mentalități și comportamente. Pedagogii gândesc și organizează activitățile astfel încât fiecare să poată experimenta pe cât posibil situația celuilalt, să poată analiza și cunoaște individul

nu prin prisma grupului/ categoriei din care fac parte, ci ca individualitate. Elevii sunt provocați să deosebească adevărul de părere și convingere, să combată stereotipurile și prejudecățile, să ofere argumente pro și contra, dovezi care să demonstreze sau să respingă anumite afirmații pe care societatea le percepe ca fiind adevăruri general valabile.

Jocurile care îi învață pe tineri despre diversitate, egalitate de șanse și coeziune socială nu sunt utile doar pentru a facilita înțelegerea și acționarea în sensul schimbărilor calitative la nivelul persoanelor cu nevoi speciale, căci noțiunea de micro- grup poate indica pe de o parte clasa de elevi luată ca ansamblu, iar pe de altă parte grupul de elevi separat de restul grupului clasei pe un criteriu anume. Așadar, aceste jocuri sunt utile atât atunci când elevii din școlile de masă interacționează cu elevii din sistemul de învățământ special, cât și atunci când două sau mai multe micro- grupuri de la nivelul aceleiași clase interacționează în vederea înțelegerii, acceptării și valorizării unor aspecte ale societății/ ale comunității din care fac parte.

Descrierea unui banal cartof ca fiind cel mai bun prieten, extras dintr- o grămadă de cartofi fără posibilitatea de a alege, ajută la eliminarea stereotipurilor și recunoașterea unicității fiecărui individ în parte. Îi ajută pe elevi să analizeze persoana fără a fi influențați de ceilalți, fără a o plasa rapid într- o categorie lipsită de caracteristici individuale și calități.

Realizarea unui produs identic cu cel altor micro- grupuri de la nivelul clasei, dar fără a avea la dispoziție aceleași resurse, poate determina la elevi conștientizarea oportunităților fiecăruia înainte de a judeca/ a evalua pe cineva.

Să provoci elevii tipici din școlile de masă să experimenteze diverse situații impuse de dizabilitate: dislexia, disgrafia, incapacitatea de a merge sau a vedea, îi ajută pe aceștia să înțeleagă ce/ cum se simt persoanele cu nevoi speciale în mod regulat, și în consecință de ce este importantă intervenția lor permanentă în asigurarea șanselor egale, în accesibilizarea spațiilor și serviciilor pentru toate categoriile de indivizi, în valorizarea tuturor ținând cont de capacitățile individuale și raportându- le evoluția doar în funcție de acest criteriu.

Cred cu tărie că avem realmente o șansă la un viitor echitabil pentru toate categoriile de indivizi doar dacă reușim să educăm generațiile viitoare prin astfel de activități care presupun contactul nemijlocit și valoros între micro- grupuri de elevi, prin achiziția unor atitudini și comportamente de non- discriminare și acțiune pozitivă.

I.2. Egalitatea de șanse – toate ființele umane sunt libere să- și dezvolte capacitățile și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea șanselor semnifică, în fapt, oferirea de opțiuni multiple pentru capacități și aptitudini diferite, „o educație pentru toți și pentru fiecare”, o educație

deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă și condiții socio-economice, dar și o educație pentru fiecare, în funcție de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea și încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalității șanselor de acces în viața școlară și socială. Astfel, participarea activă a tuturor copiilor și formarea în cazul tuturor a unor competențe de bază trebuie să fie priorități în derularea oricărui tip de activități.

I.2.1. Individualitate

Individualitatea este expresia individului diferențiat în plan biologic și psihologic. Calitatea de „individualitate” este data de acele caracteristici fizice, psihice și psihofiziologice unice, irepetabile, care particularizează individul concret, pe fondul unor mecanisme și forme proprii de adaptare și manifestare comportamentală. Dacă individul nu reprezintă decât unitatea biologică a speciei, individualitatea se constituie deja ca subiect al acțiunii sociale, diferențierea sa realizându-se preponderent în plan psihosocial.

Diversitatea interindividuală este imensă, iar necesitatea luării în considerare a acestui lucru este indispensabilă atât în mediul social cât și în cel educațional.

„Începeți prin a vă cunoaște copiii, căci, de bună seamă, nu-i cunoașteți!”, spunea J.J. Rousseau. În acest context să nu uităm că fiecare copil reprezintă o individualitate, cu o personalitate unică, iar noi cadrele didactice și/sau părinții ar trebui să conștientizăm importanța pe care o are dobândirea competențelor socio-emoționale și să nu emitem pretenții absurde și neconforme cu realitatea privind dezvoltarea lui, pe toate palierele. Din perspectivă psihopedagogică, a cunoaște un copil presupune identificarea notelor dominante ale personalității sale, înțelegerea motivelor care îl determină să reacționeze într-un anumit mod la situațiile cu care se confruntă, prevederea atitudinilor ulterioare și, nu în ultimul rând, anticiparea modului în care se va manifesta.

“Noi credem și declarăm că fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge la un anumit nivel și a se putea păstra la un nivel acceptabil de învățare. [...] sistemele educaționale ar trebui proiectate și programele educaționale implementate în așa fel încât să țină seama de marea diversitate a copiilor.”(declarația de la Salamanca, 1994)

Acest motto a fost preluat în 1994, la Salamanca, unde “educația pentru toți” a fost definită ca “acces la educație și calitate a acesteia pentru toți copiii”, asigurarea posibilităților participării la educație a tuturor copiilor. Cu alte cuvinte ceea ce se cere este organizarea și adaptarea sistemului de educație, a conținuturilor învățării la specificul și individualitatea fiecărui elev.

Astfel, școlile trebuie să includă în procesul de învățământ toți copiii, fie ei cu CES sau supradotați, copii ai străzii sau copii provenind din alte zone sau grupuri dezavantajate. Importanța educației este deosebită, sistemul educațional trebuie să se bazeze pe premiza că fiecare individ poate fi educat, poate fi ajutat să treacă de la o etapă la alta.

Acest lucru nu se poate însă realiza decât în contextul în care volumul și nivelul cunoștințelor transmise elevilor, numărul și dificultatea sarcinilor, cantitatea și durata efortului în activitățile educative trebuie să fie adaptate posibilităților pe care aceștia le au atât din punctul de vedere al vârstei, cât și din punct de vedere al caracteristicilor individuale. Cunoașterea fiecărui elev este una din cele mai importante provocări pentru un cadru didactic. Acest lucru se poate realiza doar atunci când, deși presupune efort, dascălul își propune în mod special acest lucru și realizează demersuri în acest sens. De dorit ar fi ca fiecare elev va fi tratat în mod special, ca o individualitate unică și nu ca parte a unui grup. Responsabilitatea cunoașterii elevilor, pentru a le descoperi și a le dezvolta potențialul, pentru a-i ajuta pe ei să se cunoască, pentru dezvoltarea încrederii în sine este „startul” pentru reușita activității educaționale.

În acest context se dorește ca toate acțiunile educative ale cadrelor didactice să aibă în vedere faptul că elevul este o personalitate în devenire, este ca un material maleabil ce se modelează sub influența mai multor factori: familiali, sociali, educaționali și, ca orice ființă, are nevoie de atenție, ajutor, înțelegere pentru a putea crește și a se dezvolta armonios. Tocmai de aceea, cu cât îi cunoaștem mai bine, cu cât ne adaptăm mai mult acțiunile în raport cu nevoile, trebuințele, interesele și specificul dezvoltării elevilor noștri, cu atât rezultatele vor fi mai aproape de ceea ce ne dorim.

“Dacă nu învață copiii în modul în care le predăm, atunci trebuie să le predăm în modul în care ei pot învăța” și cu siguranță pe căi diferite ei pot atinge aceleași obiective.

I.2.2. Provocăm stereotipurile

Libertatea personală este cel mai important principiu, ceea ce permite fiecărui individ dreptul de a-și dezvolta personalitatea pe fondul toleranței reciproce și responsabilității, aducând astfel beneficii atât pentru comunitatea în care trăiește cât și pentru omenire în general. Noi, oamenii, suntem foarte diferiți în ceea ce privește viziunile și interesele noastre, cu condiția să fi convenit regulile cu privire la modul de a discuta neînțelegerile noastre în mod pașnic.

Tinerii ar trebui să știe că adulții se luptă, de asemenea, cu provocările și exigențele cu care se confruntă și ei. Aceștia ar trebui să realizeze, de asemenea, că profesorii nu au cheia adevărului absolut, ci fac și ei greșeli la rândul lor și ar trebui să încerce să învețe de la ei. Tinerii ar trebui să

înțeală că identitatea lor este definită atât de către ei înșiși cât și prin interacțiunea lor cu alții. Identitatea este definită prin marcarea atât a diferențelor dintre indivizi cât și a nevoii de a aparține familiei sau unui grup de persoane egale și de a fi protejat de aceasta/acesta. Tinerii se vor înțelege mai bine în cazul în care își explorează sentimentele și nevoile personale, dezvoltarea lor personală și dorințele lor pentru viitor. Ei au nevoie să facă experiențe cu diferite forme de comportament, extinzând astfel repertoriul lor de interacțiune cu ceilalți. Ei vor învăța acest lucru dacă contribuie constructiv la situații de interacțiune socială. Tinerii ar trebui să devină conștienți de această influență prin colectarea regulată de informații despre problemele actuale și discutarea acestora, formarea de opinii personale și ascultarea opiniilor altora. Ei trebuie să acorde atenție opiniilor, prejudecăților și stereotipurilor care fac parte din opinia publică. O persoană trebuie să fie conștientă de aceste forme subtile de influență pentru a le contracara, și să reflecteze critic asupra alegerilor sale precum și să le modifice dacă este necesar.

Oamenii sunt adesea definiți ca membri ai grupurilor, în funcție de cultura lor, convingerile lor religioase, originea lor sau caracteristicile externe, cum ar fi culoarea pielii lor, mărimea, coafura sau îmbrăcămintea lor. Adesea, această definiție a grupurilor se potrivește cu atribuirea de calități specifice oamenilor, astfel încât imaginile specifice sunt asociate cu anumite grupuri. În cazul în care aceste imagini sunt exagerate în măsura în care corespund cu greu realității, noi le numim stereotipuri.

Stereotipurile pot fi, de asemenea, găsite în cărți, benzi desenate, reclame sau filme. Aproape sigur ați întâlnit astfel de stereotipuri. Spre exemplu, imaginea femeilor rome care poartă fuste crețe și colorate, cu pielea închisă la culoare și bănuți în păr.

Stereotipurile pot fi „pozitive” de exemplu, dacă cineva spune că femeile rome au un ritmul muzicii în sânge, putem numi acest lucru un stereotip pozitiv. Dar „Ce este în neregulă cu asta?”

În acest caz oamenii sunt, de asemenea, în mod greșit luați împreună.

Întrebarea este: Chiar este adevărat că toate persoanele rome au simțul ritmului dezvoltat?

Sunt bune la ceva stereotipiile?

Prejudecățile par a face lumea mai simplă și mai puțin complicată. Dacă oamenii întâlnesc alți oameni care par a fi ciudați acest lucru le dă adesea un sentiment de neliniște. În astfel de situații, prejudecățile le permit oamenilor să-și ascundă neliniștea - pot pretinde că știu totul despre ceilalți /ceilalți și nu au nevoie să pună niciun fel de întrebări. Dar, ca și consecință, de la bun început, o întâlnire semnificativă și o înțelegere reală au devenit imposibile.

Stereotip vs prejudecată

Dacă o persoană sau un grup este judecat/ă doar pe baza stereotipurilor și nu ca un individ sau grup de indivizi, avem de-a face cu o prejudecată. S-a format o opinie cu privire la o persoană sau un grup, fără a le cunoaște. Astfel de opinii și idei de cele mai multe ori nu au nimic de-a face cu realitatea și sunt, de asemenea, de multe ori, nefavorabile sau ostile.

Ce efect produc prejudecățile?

Prejudecățile sunt ofensatoare. În primul rând, acestea sunt utilizate pentru a trata pe cineva pe nedrept. Prejudecățile lipsesc oamenii de posibilitatea de a arăta cine sunt și ce sunt capabili să realizeze. De exemplu, un angajator nu poate oferi romilor un loc de muncă pentru că a auzit că „ei” nu sunt serioși și sunt tot timpul cu ochii pe ceva de furat. Unii oameni se vor agăța pe prejudecăți și idei populiste, deși nu știu pe nimeni care ar putea confirma aceste opinii negative.

Ce putem face împotriva prejudecăților?

Prejudecățile mor greu și sunt, prin urmare, greu de suportat. Dar nu trebuie să ne pierdem speranța: nimeni nu se naște cu prejudecăți. Ele au fost învățate și, prin urmare, pot fi dezvățate. Înainte de a judeca o persoană, cereți-i să explice de ce a făcut lucrul respectiv. Amintiți-vă că cu siguranță nu v-ar plăcea să fiți judecați fără a fi ascultați.

I.2.3. Alegeri egale, șanse egale

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de șanse înseamnă a trata oamenii în mod corect și fără prejudecăți, dar și a crea condiții care să încurajeze, să aprecieze diversitatea și să promoveze demnitatea în mediul de lucru și în societate. Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de originea etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc. A asigura egalitatea de șanse înseamnă a lua în considerare contextul specific care influențează persoana în cauză și a permite fiecărui individ să își folosească întregul potențial, fără a-i impune limitări care nu sunt întotdeauna specifice persoanei sale.

Egalitatea șanselor semnifică, în fapt, oferirea de opțiuni multiple pentru capacități și aptitudini diferite, „o educație pentru toți și pentru fiecare”, o educație deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă și condiții socio-economice, dar și o educație pentru fiecare, în funcție de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea și încurajându-se diversitatea, o educație care să creeze premisele egalității șanselor de acces în viața socială. Educația este instrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor șanse.

Educația este un drept fundamental al omului iar egalitatea șanselor de instruire este garantată de toate țările lumii. Dreptul la educație implică trei dimensiuni interconectate.

Accesul la educație – fiecare copil are dreptul la educație în condiții de șanse egale și fără discriminare. Pentru acest scop, educația trebuie să fie disponibilă, accesibilă și incluzivă pentru toți copiii

Educație de calitate – care îi permite copilului să își dezvolte și să acceseze întregul potențial, să fie pregătit pentru piața muncii și să dezvolte abilități de viață. În acest scop, educația trebuie să fie centrată pe copil, cu un curriculum relevant, cu resurse adecvate și monitorizare

Respect în mediul școlar – dreptul fiecărui copil de a-i fi respectată demnitatea și drepturile omului în sistemul educațional. Pentru a atinge acest scop, educația trebuie să se realizeze într-un mod conform cu drepturile omului, care include respect pentru fiecare copil, oportunități pentru o participare reală, eliminarea oricărei forme de violență și respect pentru limbă, cultură și religie.

Legea educației naționale nr. 1/ 2011 are numeroase prevederi în spiritul egalității de șanse, a incluziunii sociale, a respectării și a valorizării diversității etnice, culturale și sociale. Conform legii educației, participarea la învățământ, incluzând participarea la procesele decizionale se face în mod echitabil, implicând în mod nediscriminatoriu toate părțile interesate.

Printre principiile care guvernează învățământul preuniversitar, cel superior precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România se numără:

- ✓ Principiul echității - în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- ✓ Principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- ✓ Principiul asigurării egalității de șanse
- ✓ Principiul transparenței - concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;
- ✓ Principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- ✓ Principiul incluziunii sociale;
- ✓ Principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;
- ✓ Principiul participării și responsabilității părinților;
- ✓ Principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare.

Conform acestor principii prezente în Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011, educația școlară ar trebui să țină cont de diversitatea etnică și culturală și să sprijine combaterea atitudinilor discriminării, construind o societate bazată pe toleranță și oferind astfel șanse egale la educație pentru elevii. Școala trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor multiculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare, trebuie să construiască diverse strategii pentru o tratare pluralistă a diversității culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei și utilizarea acestuia în procesul educativ; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale și sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori și familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal și eficient la instituția școlară; înlăturarea prejudecăților legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane și grupuri de elevi.

I.3. Respectarea diversității – diferențele între oameni țin atât de trăsăturile fizice cât și de capacitățile lor, de distribuția inegală a reusurilor sau de trăsăturile culturale. Educația pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversității permite toleranța; recunoaște, apreciază și facilitează procese implicate în explorarea și descoperirea noului, conduce la întărirea relațiilor în cadrul grupului și mărește posibilitățile copiilor de a se dezvolta într-o societate din ce în ce mai complexă. Instituțiile de învățământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Din punctul nostru de vedere, stimularea cunoașterii de sine și dezvoltarea spiritului empatic sunt condiții sine qua non ale transpunerii în realitate a conceptului.

I.3.1. Diferiți și totuși la fel

În diversitatea etniilor de pe pământ constă frumusețea omenirii, fiecare dintre acestea contribuind la patrimoniul cultural mondial cu specificul său. Istoria, tradițiile, cultura fiecărei etnii reprezintă un capitol important al universalității. Despre rromi s-a vorbit și s-a scris la început mai mult anecdotic, speculându-se în principal aspectele „pitorești” ale vieții lor. Dreptul la recunoaștere și apreciere se afirmă în prezent tot mai pregnant, elitei rromilor revenindu-i misiunea de a prezenta opiniei publice adevărata față a acestei etnii.

În viziunea *Uniunii Europene* și a statelor membre, obiectivul general al anului este lupta împotriva sărăciei și discriminării sociale ce ar trebui să aibă un impact crucial în sensibilizarea comunității. Problema discriminării elevilor pe criterii etnice, religioase, culturale și lingvistice ce reprezintă încă o provocare pentru școală, generând în rândul acestora tulburări de comportament

și rezultate școlare slabe, chiar abandon școlar. Pentru a diminua discriminarea, vom implica deopotrivă elevii români și cei aparținând minorităților în activități extracurriculare: artistice, caritabile, sportive, ecologice. Urmărim demonstrarea faptului că elevii pot lucra împreună, în echipă, pot evolua fiind stimulați în competiție, prin mediatizare în școala și în comunitate, petrecându-și timpul liber în mod plăcut și util, indiferent de etnie.

Proiectul are un impuls în eradicarea dezavantajelor în domeniul educației, formării și reprezintă o completare eficientă în domeniul incluziunii și protecției sociale. Școala ne determină să implicăm copiii și părinții acestora în activități de acest fel pentru a limita tulburările de comportament, absenteismul, chiar abandonul școlar și obținerea unor rezultate școlare mai bune.

OBIECTIVE URMĂRITE

- ✓ să implicăm, un număr cât mai mare de elevi români, romi, părinții acestora și majoritatea elevilor școlii noastre în activități artistice, caritabile, sportive, ecologice;
- ✓ să limităm abandonul școlar, absenteismul, să ajutăm persoanele care trăiesc în sărăcie să devină mai încrezătoare în forțele proprii, oferindu-le acces la responsabilitate și participare comună în cadrul activităților proiectului nostru;
- ✓ să facilităm accesul la cultură și la oportunități de petrecere a timpului liber;
- ✓ să eliminăm discriminarea, promovarea strategiilor integrate de incluziunea activă;
- ✓ să identificăm și să prevenim cauzele care conduc la un nivel redus al participării școlare și la fenomene de abandon școlar;
- ✓ să stimulam relațiile interpersonale de cunoaștere, înțelegere și toleranța între elevii care aparțin diferitelor etnii și religii din școala noastră;
- ✓ să încurajăm exprimarea identității proprii în contextul conștientizării apartenenței la spațiul comun european prin punerea în valoare a tradițiilor locale, a mestesugurilor, a celor mai reprezentative cântece și jocuri populare, dansuri specifice etniei romilor, prezentarea costumului popular și a portului specific etniei romilor etc.

TIPUL ACTIVITĂȚII

- ✓ activități practice;
- ✓ ateliere de creație
- ✓ cântece și dansuri populare specifice etniei romilor
- ✓ cântece și dansuri populare specifice romanilor din zona noastră
- ✓ prezentarea costumului popular și a portului specific etniei romilor
- ✓ prezentarea costumului popular și a portului specific zonei în care locuim

Metode și tehnici de lucru, forme de organizare

Vor fi utilizate, pe tot parcursul desfășurării activității, metode și tehnici de lucru diverse: studiul de caz, problematizarea, dialogul, discuții libere și sincere, observarea directă, exercițiul etc. Acestea vor avea drept cadru de aplicare forme diferite de organizare: activități frontale, activități de grup, activități individuale, exercițiul, activitatea dirijată etc.

I.3.2. Să învățăm despre diversitate într-un mod amuzant

Proiect „Europuzzle - să învățăm despre diversitate într-un mod amuzant”

Acest proiect a plecat de la nevoia evidentă de a promova, înțelege și accepta diferențele de cultură, religie, obiceiuri și tradiții ale etniilor conlocuitoare. Exemplele negative, mediatizate în ultima perioadă prin intermediul presei, ne-au demonstrat că este nevoie, încă o dată, de astfel de activități menite să dezvolte spiritul de toleranță, de înțelegere și de respect reciproc între populațiile de etnii diferite care trăiesc pe teritoriul românesc. „Europuzzle, să învățăm despre diversitate într-un mod amuzant” este un **concurs** de creație poetică și eseistică pe teme de toleranță, multilingvism, multiculturalitate, diversitate religioasă, în limba română sau engleză, care are ca scop educarea elevilor de gimnaziu și de liceu din țară în spiritul valorilor buneii conviețuirii și a toleranței. Principalele obiective ale proiectului sunt cultivarea spiritului acceptării interetnice, prin mijloace literar-artistice, modelarea unor relații armonioase între membrii diferitelor culte religioase / etnii, prin participarea la activitățile cu tematică multiculturală.

Proiectul are două secțiuni: I. Pentru cadre didactice: Realizarea de lucrări, referate, proiecte educaționale legate de problematica drepturilor copilului, cunoașterea reglementărilor naționale și internaționale referitoare la promovarea și apărarea drepturilor omului și ale copilului; lucrările vor avea un caracter practic-aplicativ, prin stabilirea de strategii preconizate pentru soluționarea problemelor legate de integrarea romilor, acceptarea diferențelor dintre oameni, nondiscriminarea. II. Pentru elevi: Realizarea de creații literare (eseu, poezii, proză) sau lucrări plastice, fotografii, la tema: „O singură lume, același vis”; lucrările vor demonstra exersarea de către elevi a atitudinilor și comportamentelor democratice, tolerante, a spiritului civic, formarea și dezvoltarea deprinderilor de participare la viața comunității educaționale și locale din care elevii fac parte.

Premisa împlinirii idealului civic este susținută prin dialogul intercultural, cooperare, participare, respect și eliminarea în acest mod a posibilelor bariere. Astfel identitatea, pluralitatea, diversitatea și dialogul prind viață.

I.3.3. Acceptă și respectă diferențele

Promovarea educației multiculturale în România prin realizarea de parteneriate între școli cu predare în limbile minorităților naționale; - reducerea absenteismului, abandonului școlar, infraționalității în rândul copiilor rromi în vederea inserției sociale; - sensibilizarea opiniei publice pentru realizarea unui cetățean european conștient de drepturile și responsabilitățile lui într-o Europă unită; **OBIECTIVE:** - formarea de prietenii și conexiuni între elevii diferitelor grupuri etnice; - cunoașterea tradițiilor, culturii, vieții cotidiene a diferitelor grupuri etnice; - realizarea unor colaborări instituționale la nivelul școlilor; - identificarea unor moduri originale de cunoaștere și integrare a rromilor în societate; - demonstrarea de către elevi și cadre didactice, prin materialele realizate, a modului în care acceptă diferențele dintre oameni, într-o societate caracterizată prin democrație și toleranță.

Respectul acordat celor din jur, clădit pe structura educațională (atât individuală cât și socială), precum și a respectului de sine, este un atribut al modernității, progresului și civilizației. Ar trebui să fie de la sine înțeles faptul că o societate în care oamenii se respectă, este o societate progresistă clădită pentru a susține și promova bunăstarea individuală, și ar trebui să constituie normalitatea. Acest lucru însă nu este valabil din păcate în toate culturile sociale, geo-politice din zilele noastre, fapt care necesită clarificare. Persoanele crescute în spiritul democratic și cu respect față de ceilalți, sunt atât de obișnuite cu aspectele normalității, democrației, diversității, încât pot ignora fragilitatea libertății câștigată cu istoria vărsării de sânge pe reduta luptei pentru independență. De aceea, respectarea diversității, în toate palierele vieții personale și sociale ar trebui să fie un drept și o obligație a individului modern. Fiecare persoană ar trebui să aibă dreptul de a face alegeri, precum și dreptul ca aceste alegeri să îi fie respectate: de la preferințele individuale de a consuma anumite produse (a fi vegan, ovo-lacto-vegetarian, a purta haine bio, a fi ecologist etc), până la a alege forma în care dorește să își construiască viitorul (genul partenerului de viață, a te căsători sau nu, a alege să adopti un copil etc).

În ceea ce privește diz/abilitățile unei persoane, respectul și ajutorul acordat unei persoane cu nevoi speciale, istoria ne-a demonstrat faptul că oamenii (individual sau colectiv) pot fi capabili în aceeași măsură și de lucruri mărețe, înălțătoare, dar și de orori aplicate oamenilor pe baza unor diferențe, de orice tip (aspect fizic, religie, gen, vârstă, culoare, abilități, etnie etc), în funcție de educație sau credințele majorității. Faptul că o persoană are sau nu nevoie de ajutor în realizarea unor sarcini de lucru, sau poate realiza mai ușor / greu anumite sarcini sociale, nu ar trebui să ducă la lipsa de respect, ci la căutarea soluțiilor de a integra în societate fiecare individ, de a găsi și

folosi abilitățile personale, nu de a pune accent pe dizabilități, pentru că diversitatea promovează complexitatea rețelelor sociale.

Așadar ține de promotorii educației (fie părinți, educatori, bunici, comunitate, mass media etc) să promovăm respectul și respectarea diversității, astfel încât să alegem cum formăm viitoarele generații și în ce direcție dorim să vâslim împreună către țărni.

II. MEDIU ȘCOLAR POZITIV

Modele și exemple de bună practică ale activităților didactice interactive, în scopul integrării valorilor europene în mediul școlar

Titlul activității: “DIFERIȚI, DAR TOTUȘI EGALI”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică:

Ziua Mondială a Toleranței – 16 noiembrie

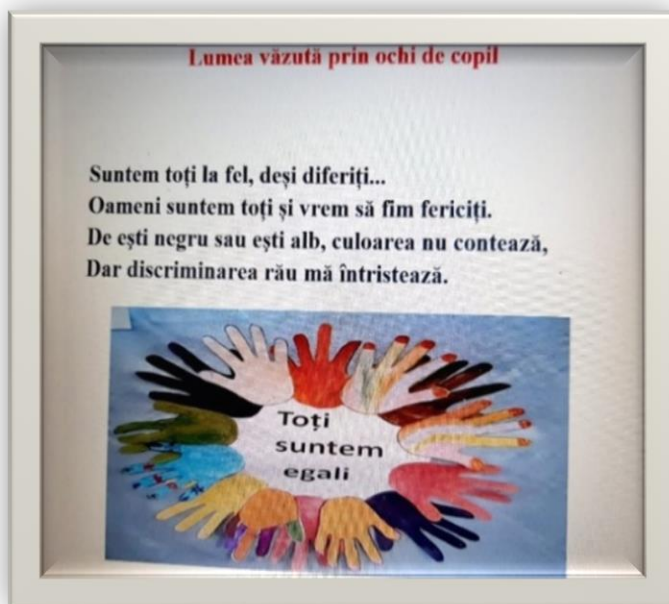
Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

Dezbateri, brainstorming, prezentare, platforme și aplicații digitale - PowerPoint, VideoShow,

Padlet

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

În deschiderea activității, elevilor li se explică necesitatea și scopul acesteia, după care, cu ajutorul lor, sunt definite câteva noțiuni - toleranță, familie monoparentală, dizabilitate, etnie, mediu urban/rural, bulliying-ul, dificultăți de învățare. În continuare, elevii sunt invitați să asculte fabula „Câinele și cățelul” de Grigore Alexandrescu și sunt provocați la o discuție pe tema discriminării (elevii identifică un exemplu de discriminare în fabulă și, pornind de la acesta, discută despre diferite situații care pot fi catalogate drept cazuri de discriminare), a impactului acestui fenomen asupra oamenilor și a consecințelor negative ale discriminării. În urma discuțiilor pe tema diversității, egalității și toleranței, elevii su fost grupați în echipe și au primit sarcina de a realiza materiale digitale pe această temă, respectiv prezentări PowerPoint, videoclipuri sau postere. Toate materialele realizate de elevi au fost apoi prezentate, prelucrate și popularizate la nivelul întregii școli.

Rezultate obținute:

Consolidarea respectului pentru cei din jur și pentru valorile care dau sens vieții acestora;
 Ameliorarea relației de prietenie cu colegii;
 Amenajarea unui colț tematic cu lucrările elevilor.

Aspecte pozitive:

Elevii au fost cooperanți și au manifestat un mare interes pentru această activitate;
 Unii elevi au avut prilejul de a-și face auzite părerile și sentimentele vis-à-vis de tema propusă;

Munca colaborativă și utilizarea instrumentelor digitale în realizarea materialelor au motivat eficient elevii în realizarea sarcinilor de lucru atribuite.

Reflecții/ Lecții învățate;

Dezvoltarea capacității elevilor de a se tolera indiferent de religie, etnie, naționalitate, stare de sănătate, poziție socială și materială este posibilă prin implementarea de activități care stimulează creativitatea, originalitatea, socializarea și competiția.

Titlul activității: “SĂ SALVĂM PLANETA ALBASTRĂ”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică:

Săptămâna Educației Globale 15-21 noiembrie 2021

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

Dezbateri, brainstorming, prezentare, platforme și aplicații digitale - PowerPoint, VideoShow, Padlet

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

1. Dezbatere pe teme ecologice

- Prezentări Power-Point și videoclipuri;
- Discutarea celor 3 R-reciclare, reducere, refolosire;
- Poluarea mediului (a apei/ aerului, fonică, a spațiilor verzi)

2. Activitate artistică și practică

- Planeta Albastră-desene, videoclipuri, postere, machete, poezii

3. Curiozități despre planeta noastră

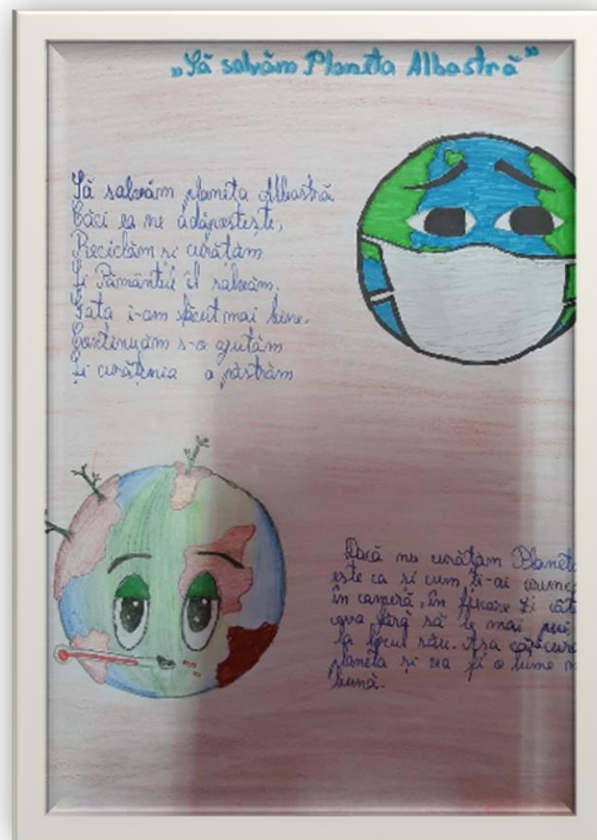
4. Expoziție cu lucrările elevilor

Rezultate obținute:

- fotografii, vizionarea unor înregistrări video realizate de elevi;
- realizare de postere cu mesaje ecologice ilustrate, machete, redactarea de poezie/compunere/eseu

Aspecte pozitive:

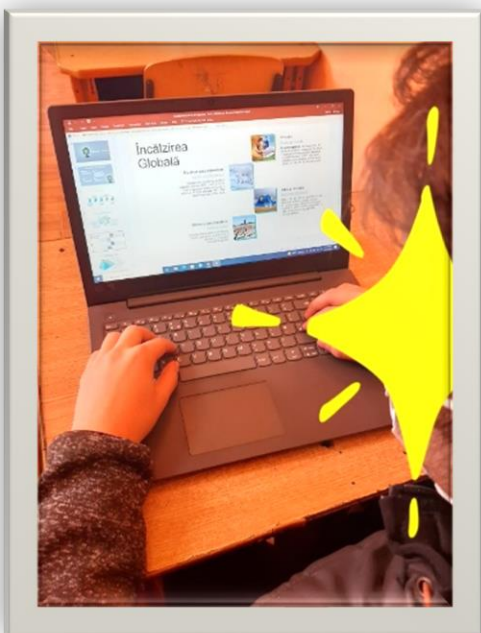
- aplicarea cunoștințelor referitoare la sursele de poluare și de protejare ale mediului înconjurător în realizarea unor creații artistico-plastice și multimedia, în scopul manifestării unui comportament pro-ecologic;
- dezvoltarea capacităților de investigare a realității înconjurătoare în vederea formării conștiinței ecologice;

- competențe de relaționare pozitivă, comunicare și lucru în echipă;
- conștientizarea în prevenirea și rezolvarea problemelor de mediu;

Reflecții/ Lecții învățate:

Valorificarea potențialului creativ al elevilor prin realizarea unor materiale deosebite, precum și cunoașterea și utilizarea unor tehnici de lucru digitale diverse au fost foarte motivante pentru elevi. Chiar dacă grupul-țintă a fost heterogen, format din elevi din clase și niveluri diferite, aceștia s-au implicat activ în realizarea sarcinilor de lucru, ceea ce ne determină să îi implicăm pe viitor în mai multe activități de acest fel.

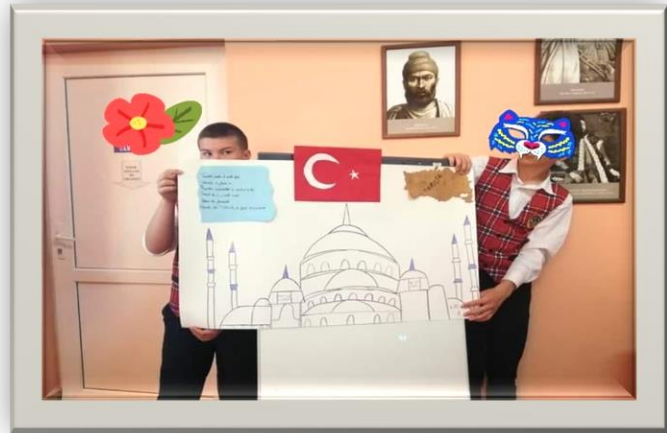
Titlul activității: “UNITATE IN DIVERSITATE - SUNT EUROPA”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică:

Activitate desfășurată cu ocazia Zilei Mondiale pentru diversitate, dialog și dezvoltare – 21 Mai

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

Dezbateri, expuneri, prezentări PowerPoint, flipchart, creioane colorate, carioci, coli colorate, resurse digitale

Recomandări succinte privind

organizarea și desfășurarea activității didactice:

În cadrul acestui proiect, elevii din ciclul gimnazial au avut posibilitatea să aleagă, de comun acord, o anumită țară, realizând o prezentare etapizată a acesteia. De asemenea, am considerat interesant să introducem în acest proiect descrierea unor sărbători și a tradițiilor specifice, încercând să-i transpunem pe elevi în atmosfera proprie fiecăreia, atât pentru a se simți mai aproape de popoarele prezentate, de tradițiile și de limba vorbită de oamenii de acolo, cât și pentru a face comparații și a descoperi similitudinile cu tradițiile și valorile culturale ale propriului popor.

Activități propuse:

- ✓ Realizarea unor panouri cu imagini reprezentative pentru țara aleasă de fiecare clasă;
- ✓ Vizionarea unor prezentări Power Point având ca temă aspectele cele mai relevante pentru fiecare țară;
- ✓ Confectionarea steagurilor din materiale reciclabile;
- ✓ Concurs de acrostihuri;
- ✓ Prezentarea unor momente artistice plurilingvistice;
- ✓ Invitarea unor parteneri sociali și economici implicați în proiectele educative ale școlii la activitățile derulate în cadrul acestui proiect ;
- ✓ Premiera celor mai originale prezentări și creații.

Rezultate obținute:

- ✓ Înregistrarea de materiale video și realizarea de fotografii care se vor regăsi în mapa proiectului și pe site-ul școlii;
- ✓ Activități practice cu echipe mixte;

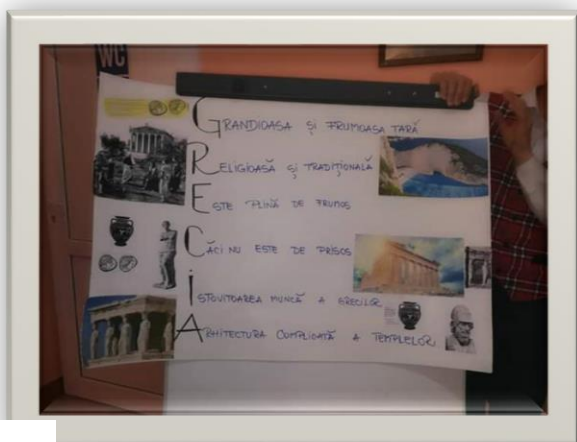
- ✓ Dezbateri pe marginea temei expuse ;
- ✓ Popularizarea rezultatelor obținute. discuții libere, interviuri;
- ✓ Album cu aspecte din timpul activităților;
- ✓ Sondaj de opinie

Aspecte pozitive:

- ✓ Dezvoltarea personalității prin implicare directă, realizarea legăturilor interdisciplinare și dezvoltarea de atitudini și comportamente sociale
- ✓ Promovarea egalității de șanse în educație
- ✓ Introducerea activităților extracurriculare relevante pentru educația interculturală
- ✓ Sprijinirea accesului pentru participarea școlară (copii de etnii diferite)
- ✓ Crearea de oportunități de comunicare și cooperare între grupuri diferite

Reflecții/ Lecții învățate:

Elevii au fost implicați în mod activ în organizarea atelierelor de lucru, au fost informați asupra datei când se va desfășura activitatea, asupra condițiilor de participare și a regulamentului. E drept că aceste activități reclamă un efort suplimentar, dar, bine organizate, ele sunt atractive la orice vârstă, stârnesc interes, bucurie și satisfacție, indiferent dacă au ca scop recreerea sau învățarea dirijată.

20

Titlul activității: “ÎN CULORILE FRANCOFONIEI”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică:

Activitate cultural-artistică ocazionată de Săptămâna Francofoniei
Ziua Internațională a Francofoniei - martie

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

Dezbateri, realizare de postere, machete, prezentări PowerPoint și concursuri tematice

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Săptămâna Francofoniei și a limbii franceze este întotdeauna prilej de bucurie și emoție. Elevii claselor de gimnaziu participă la diverse activități prilejuite de Ziua Internațională a Francofoniei, care e sărbătorită în fiecare an pe 20 martie. Regulamentul proiectului și calendarul activităților sunt diseminate în rândul elevilor de gimnaziu care sunt invitați să formeze echipe și să se înscrie la diversele activități propuse.

Proiectul se desfășoară pe două secțiuni :

- 1) Confecționare de postere, machete, benzi desenate sau materiale PowerPoint având ca temă diverse aspecte ale francofoniei. Lucrarile elevilor vor fi diseminate și pe pagina de Facebook a scolii, iar cele mai apreciate vor fi premiate.
- 2) Concurs tematic destinat elevilor de clasa a VII-a și a VIII-a la care se pot înscrie echipe formate din 4 elevi. Concursul va fi organizat pe mai multe probe, iar echipa care acumulează cele mai multe puncte va fi declarată câștigătoare.

Elevii vor fi recompensați cu diplome și cărți în limba franceză.

Rezultate obținute:

- ✓ Participarea tuturor la activitățile desfășurate;
- ✓ Fotografii din timpul activităților și diplome de participare;
- ✓ Valorificarea potențialului creativ al copiilor prin realizarea unei expoziții cu lucrări originale;
- ✓ PPT-uri pe tema proiectului, cu fotografiile din timpul realizării lucrărilor și expozițiilor și postarea acestora pe site-ul și pagina de Facebook a scolii

Aspecte pozitive:

- ✓ Obiectivele proiectului pot trezi interes și în rândul altor cadre didactice;
- ✓ Realizarea unei stări de bine, a încrederii în sine și a veseliei generale;
- ✓ Copiii dobândesc competențe de a realiza creații plastice și practice atractive și variate;
  - ✓ Școala își mărește prestigiul, utilizează exemple de bune practici în întreaga activitate.

Titlul activității: “MESAJUL MEU ANTI-BULLYING”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică:

Organizația Mondială a Sănătății pune în urmă cu câțiva ani România pe locul 3 în ceea ce privește fenomenul de bullying din școli, în urma unui studiu efectuat în 42 de țări. Un alt studiu, realizat de World Vision România scotea la iveală faptul că 71% dintre elevii din țara noastră au fost martori sau victime ale violenței în drumul către școală, în pauze sau chiar în timpul orelor. În săptămâna 15-19 noiembrie 2021, dedicată luptei împotriva violenței, am organizat ateliere de lucru cu elevii pentru a-i responsabiliza și a-i determina să se opună în mod asumat și conștient acestei tare a vremurilor noastre.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- ✓ prezentare de materiale informative, explicația, exerciții de comunicare, conversația euristică, dezbateră, joc de rol, problematizarea ;
- ✓ prezentari Power Point, filmulete de pe Youtube, fise tematice si de lucru, chestionare

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Prin intermediul activităților derulate a fost vizată conștientizarea importanței unui comportament adecvat într-o societate pe care cu toții ne-o dorim non-violentă, punându-se accent pe combaterea diverselor forme de bullying întâlnite în mediul școlar. Elevii, sprijiniți de diriginți, au lucrat în echipe, fiind încurajați să își exprime punctul de vedere și să participe la identificarea de soluții pentru a diminua acest fenomen toxic. Atelierele organizate au vizat aspecte variate : comunicarea asertivă – aplicații, exerciții de comunicare, prezentări PowerPoint, comunicarea nonverbală și comportamentul violent, forme ale violenței și modalități de autocontrol, jocuri de rol și exerciții practice, chestionare, realizarea de postere.

Rezultate obținute:

- conștientizarea elevilor cu privire la consecințele actelor de violență
- formarea unei atitudini pozitive față de colegi/adulți
- diminuarea numărului cazurilor de agresivitate dintre elevi

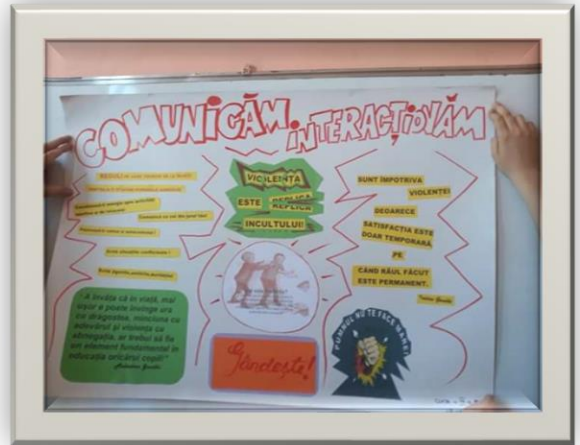
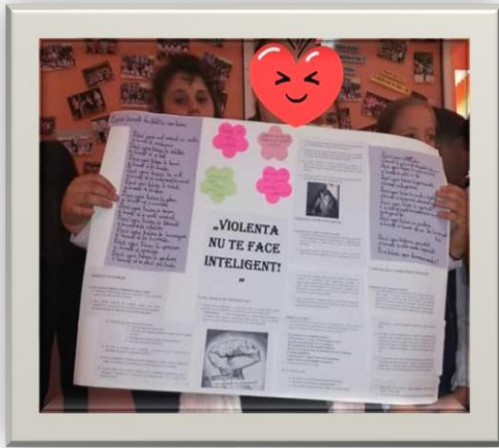
Aspecte pozitive:

Elevii au participat activ și conștient la exercițiile propuse. Printre aspectele pozitive ale acestui demers educațional putem enumera înțelegerea corespondenței dintre comportamentul violent și delincvența juvenilă, conștientizarea faptului că un comportament indezirabil se poate transforma, cu ajutor, într-unul pozitiv și înțelegerea rolului esențial al comunicării în rezolvarea conflictelor de orice fel.

Reflecții/ Lecții învățate:

O informare completă și un efort susținut în acest sens vor conduce la dezvoltarea responsabilității pentru menținerea unui climat non-violent, atât în școală, cât și în societate.

Titlul activității: “SUNTEM COPIII EUROPEI !”

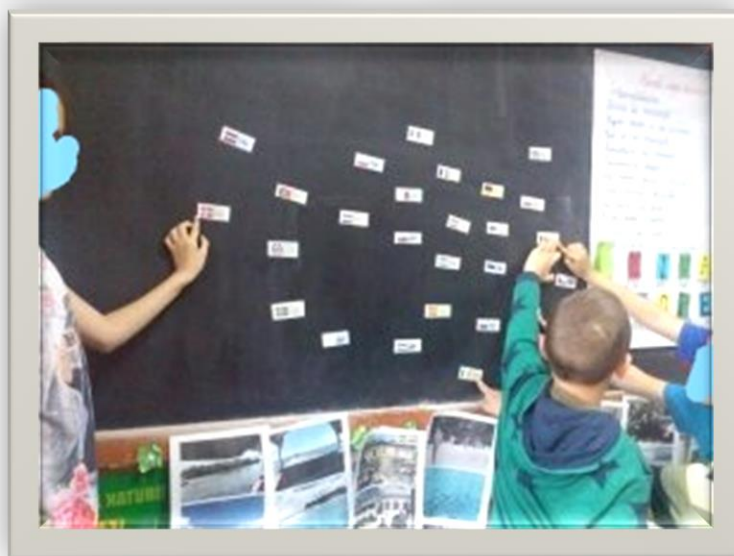
Pe continentul European, Ziua Europei este o sărbătoare anuală a păcii și unității. 9 mai este celebrată în diferite forme în majoritatea școlilor românești. Și în școala noastră au fost realizate activități care să puncteze această zi importantă. La clasa I s-a desfășurat activitatea „Suntem copiii Europei!”. Scopul acesteia a fost de conștientizare a apartenenței țării noastre la Uniunea Europeană.

Prin intermediul unei prezentări PPT, elevii au făcut cunoștință cu numele statelor membre, au observat steagurile specifice, au explicat simbolurile Uniunii Europene, au auzit imnul Uniunii Europene. Ca aplicație practică, au realizat un poster care ilustrează deviza *Unitate în diversitate*. De asemenea, s-a arătat copiilor steagul Uniunii Europene și s-a discutat pe marginea acestuia (culoare, simboluri). În continuare, copiii au realizat steagul Uniunii Europene. Astfel, folosind coli albe de hârtie, ei au pictat cu acuarele fondul albastru al steagului, după care

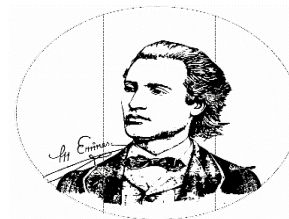
au decupat după contur cele 12 steluțe, pe care le-au lipit sub formă de cerc. Au descoperit apoi pe hartă care sunt țările din Uniunea Europeană și au lucrat pe echipe. O echipă a confecționat din hârtie colorată steaguri ale țărilor membre, iar alta a lipit pe harta Europei steagul confecționat în dreptul fiecărei țări.

În încheiere s-a cântat „Deșteaptă-te, române!” și s-a auzit imnul „Oda bucuriei”, apoi s-a organizat o miniexpoziție cu lucrările copiilor. Deși sunt mici, au învățat să folosească harta și să colaboreze în realizarea sarcinilor, dovedind că sunt adevărați cetățeni europeni. Activitatea a fost întâmpinată cu mult entuziasm și curiozitate. Elevii au participat cu mult interes la activitatea propusă: s-a discutat despre Europa, Uniunea Europeană, țările membre, moneda folosită, au realizat steagul UE și steagurile țărilor membre UE. Surpriza activității a venit din partea domnului primar care le-a înmănat copiilor stegulețe ale Uniunii Europene pe care le-au luat acasă. La final, toți am afirmat “Trăim în România! Suntem copiii Europei!”

Titlul activității: “EMINESCU – AMBASADOR AL POPORULUI ROMAN PESTE HOTARE”

Pe 15 ianuarie 2021, inimile tuturor elevilor și profesorilor bat la unison pentru marele poet nepereche, Mihai Eminescu. Anula acesta am sărbătorit 172 de ani de la nașterea, pe cerul înstelat al poeziei românești, a Luceafărului nemuritor, Mihai Eminescu. Evenimentul a fost marcat în școală printr-o serie de activități frumoase, interactive, interesante și captivante care au avut drept obiective înțelegerea și conștientizarea, de către elevi, a rolului decisiv pe care l-a avut valoroasa și de-a pururi inegalabila creație eminesciană în dezvoltarea literaturii române, în evoluția culturală a poporului român și, nu în ultimul rând, în

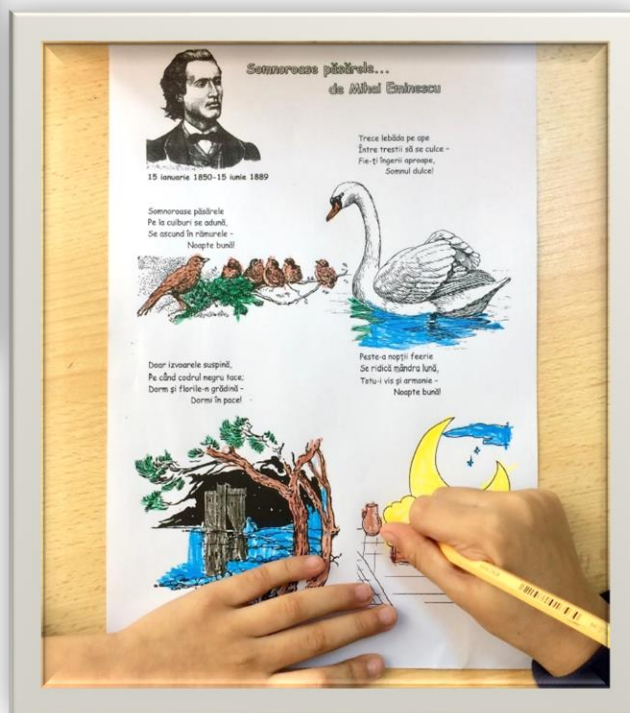
recunoașterea internațională a poporului nostru.

Activitatea a avut ca scop cunoașterea operei a vieții poetului Mihai Eminescu, dezvoltând, prin activități specifice vârstei, dragostea pentru literatura română clasică. La biblioteca școlii s-au întâlnit elevii din clasa a IV-a cu ai clasei pregătitoare pentru a desfășura în parteneriat o activitate de omagiere a marelui nostru poet.

În introducerea activității, elevii au avut de rezolvat un aritmogrif a cărui soluție făcea legătura cu tema activității: EMINESCU. A urmat vizionarea unui Power Point despre viața și opera poetului și audiția unor poezii și cântece pe versurile lui Eminescu, în interpretarea unor mari artiști români și străni. Elevii s-au întrecut apoi într-un concurs de recitat, urmat de realizarea unor lucrări practic-aplicative, care au oglindit elementele naturale simbolice poeziei eminesciene. Împărțiți pe grupe, micii școlari au colorat câte o parte dintr-un tablou ce a încununat munca tuturor în momentul în care a fost asamblat. Elevilor de clasa a IV-a li s-a lansat o provocare: să redacteze, la alegere, o scrisoare de mulțumire adresată poetului sau scrisoare către prietenii din alte școli europene, în care să-l prezinte pe Mihai Eminescu. În acest timp cei din grupa pregătitoare au colorat piante ce conțineau informații despre viața și opera poetului, pe care, după activitate, le-au distribuit elevilor din celelalte clase. Nu se putea să nu amintim și de prietenul de suflet al lui Eminescu, marele povestitor român, Ion Creangă. Cu această ocazie s-au enumerate și câteva personaje întâlnite în poveștile lui Creangă. Cu ajutorul aplicațiilor digitale, a filmelor educative, a poveștilor, recitând poezii sau redând prin desene emoțiile retrăite sau scene din poeziile

eminesciene, manifestându-și talentul poetic prin creații lirice, ori verificându-și cunoștințele prin jocuri, elevii s-au bucurat de geniul nostru național, unicul și inegalabilul Mihai Eminescu!

Titlul activității: „VEȘNICIA S-A NĂSCUT LA SAT” (Lucian Blaga)

Așezările rurale românești reprezintă, din îndepărtatele timpuri ale istoriei, vetrele cele mai autentice de viață ale neamului nostru. Legate ființial de civilizația, cultura și spiritualitatea poporului, ele sunt păstrătoare ale specificului etnic prin veacuri, marcat de datini și obiceiuri de mare frumusețe și originalitate. Matcă de tradiție și valori, satul constituie un mediu de referință în cercetarea istoriei noastre naționale. În contextul actual, însă, satul și-a pierdit din prestanța milenară. Pentru a reda satului valoarea de altă dată și statutul meritat, am desfășurat o activitate amplă cu ocazia zilei comunei. Activitatea “Veșnicia s-a născut la sat” a pornit de la necesitatea dezvoltării abilităților de comunicare și relaționare a tinerilor din comunitatea locală cu personalități ale satului, din nevoia de cunoaștere a valorilor istorice, geografice și culturale locale, a tradițiilor și obiceiurilor satului. Această activitate a avut la bază interrelaționarea elevilor, din ciclul gimnazial, dar și primar, cu valorile locale, cu oamenii de seamă ai satului în care trăiesc sau învață, oameni care au avut drept stindard: performanța, statornicia, talentul, credința și perfecțiunea. Scopul activității a fost acela de a îndruma elevii să identifice elemente semnificative ale istoriei, culturii și vieții culturale și economice din această zonă a Dobrogei, să descopere tradițiile, obiceiurile și înfățișarea locurilor natale. La activitate au participat elevi din ciclul gimnazial și primar, cadre

didactice, respectiv membrii catedrei de geografie, istorie, limba și literatura română, desen, muzică și educație tehnologică, învățători, părinții elevilor dispuși să colaboreze în proiect și să ne sprijine, reprezentanți locali ai Primăriei și foști locuitori ai satului și s-a desfășurat la Muzeul multiednic din localitate.

Informarea și sensibilizarea elevilor cu privire la cultura și civilizația locală s-a obținut prin realizarea afișierului „Satul meu – valori geografice, istorice și culturale” cu lucrările elevilor, amenajat în holul de la intrarea școlii. Anterior am solicitat elevilor să immortalizeze în fotografii diverse aspecte din orizontul local. Am realizat astfel și o expoziție de fotografii. Domnul primar a prezentat câteva informații esențiale despre comună (originea numelui, număr de locuitori, etniile conlocuitoare etc.), apoi ne-a făcut cadou *Albumul monografic al comunei Peștera*, carte scrisă de către Mihail Șerbănescu în anul 2007. Cartea prezintă imagini și informații ce facilitează cunoașterea istoriei și comunității locale. Pentru a descoperi viața oamenilor din trecut, câțiva copii au prezentat povești aflate de la bunicii lor, bătrânii satului. Au fost prezentate și descrise obiecte vechi, pe care oamenii le foloseau în gospodărie, dar care azi nu își mai găsesc locul în activitățile noastre. S-a discutat despre vechile îndeletniciri vis-a-vis de ocupațiile localnicilor din ziua de azi, despre obiceiuri, despre sărbătorile cele mai importante ale satului. De mare emoție a fost momentul în care, în fața elevilor, au venit “fii ai satului”, oameni realizați în diverse domenii (profesori, ingineri, cadre militare participante la operațiunile din Afganistan, polițiști, oameni de afaceri) și au povestit cu nostalgie despre copilăria lor. Elevii le-au adresat întrebări în funcție de interesele personale. Au avut astfel șansa să se informeze nu doar despre trecut, ci și despre posibile cariere de viitor. Spre încântarea oaspeților, de mult timp plecați din sat, elevii au cântat câteva colinde culese de la bătrânii satului, au jucat „Ursul” și „Jienii”, tradiționale de sărbători la noi în sat. În încheierea activității toți participanții au fost invitați să se bucure de bucatele tradiționale pregătite de părinții implicați în activitate.

Activitatea a avut un impact puternic atât asupra elevilor, cât și asupra comunității locale. Prin implicarea elevilor în viața culturală locală, în tradițiile și obiceiurile locului, prin atragerea elevilor în activități, utilizând geografia, istoria și literatura ca instrument de expresie și acțiune, am reușit să -i conștientizăm de valoarea existenței satului românesc, în general, și de imperioasa necesitate de a duce mai departe povestea satului lor natal, în special.

Cea mai importantă valoare transmisă de satul românesc este sentimentul comunității. Cât timp copiii învață că ei sunt veriga ce păstrează și transmite mai departe valorile comunității, cât încă mai avem colinde și colindători, cât bunicile încă mai spun povești vechi nepoților, cât mai știm încă de sărbători, satul românesc nu e încă la apus!

Titlul activității: “COPIII DE AZI, ECOLOGIȘTII DE MÂINE!”

Atitudinea față de natură este în primul rând o chestiune de educație, de cultură. Ca membru al naturii, omul trebuie să cunoască legile ei și să se supună lor pentru a evita un conflict din care, cu siguranță, ar ieși învins. Prin activități școlare și extrașcolare elevul conștientizează faptul că mediul înconjurător constituie un mecanism viu cu o complexitate deosebită, de a cărui integrare și bună funcționare depinde întreaga activitate umană. Este necesar să urmărim formarea unor trăsături pozitive de caracter – respect, admirație, ocrotire, apreciere, compasiune – care să se statornicească în relația omului cu natura. Conștientă de responsabilitatea ce îmi revine, mi-am propus ca prin activitatea ecologică desfășurată în aprilie, de Ziua Pământului, să ajut elevii să perceapă realitatea înconjurătoare ca pe un mediu de viață, să-i determin să activeze pentru gestionarea corectă a resurselor naturale, ei necesitând să adopte norme de comportare specifice echilibrului dintre sănătatea individuală, colectivă și a mediului și să participe activ la activitățile de îngrijire a mediului, de ocrotire a plantelor și animalelor, a spațiilor verzi. Scopul nostru este să cunoaștem, să respectăm și să protejăm mediul înconjurător prin desfășurarea activităților educative în școală sau în aer liber privind colectarea selectivă a materialelor în recipiente (hârtie, plastic, sticla) reciclarea deșeurilor

în cadrul atelierelor eco, „PARADA COSTUMELOR ECO”, ecologizarea pădurii din jurul localității, picnic la iarbă verde. Aceste obiective s-au realizat prin utilizarea unor strategii activ-participative care permit trecerea barierei dintre cunoaștere și acțiune, prin transferul cunoștințelor din planul teoretic în cel acțional-practic. Cu ocazia drumeției pe care am efectuat-o în jurul localității am putut surprinde aspecte variate ale poluării solului și consecințele asupra viețuitoarelor. Pe anumite segmente ale cursului apei ce curge de-a lungul satului, elevii au văzut resturi menajere, obiecte uzate aruncate la întâmplare; pe maluri au observat ramuri strivite, rupte, flori sălbatice rupte și aruncate, pungi de plastic, PET-uri. Am discutat cu elevii despre cele observate, încercând să găsim răspuns la problemele „De ce nu e bine să rupem ramurile copacilor?” „Unde ar trebui să arunce oamenii resturile din gospodărie?” etc. Cu această ocazie am făcut și un mic exercițiu. Le-am cerut copiilor, împărțiți în cinci grupe, să culegă câte un buchețel de flori diferite (câte o floare de fiecare fel), pentru mame, bunici sau pentru a-și completa ierbarele. Am analizat fiecare specie de floare găsită de cele cinci grupe, identificând totodată și care specie era mai rară. Copiii au explicat apoi rezultatul obținut (unele flori, fiind mai atrăgătoare, sunt culese mai des și astfel, încet-încet, ele vor dispărea). Ajunși în crângul din vecinătatea satului ne-am apucat să strângem gunoaiele găsite. Am discutat despre modul în care acestea afectează viața speciilor din pădure, iar copiii au explicat cât de periculos este pentru păsări să înghită obiecte mici sau să rămână captive în pungile de plastic. Pentru că am găsit într-un loc resturi de la un foc, am vorbit și despre riscul pe care îl implică focul în pădure. Drept

recompensă pentru efortul depus, copiii s-au bucurat de un picnic la iarbă verde. Activitatea a continuat în sala de clasă, unde copiii, ajutați de părinții, au realizat costume Eco pe care le-au prezentat în cadrul paradei. Elevii s-au dovedit foarte activi în găsirea de soluții pentru a proteja mediul înconjurător, pentru a trăi în armonie cu natura. Au înțeles că de sănătatea Pământului depinde sănătatea noastră; de aceea trebuie să iubească, să respecte și să ocrotească natura. Trebuie să refacă și să protejeze ceea ce li se pare inepuizabil și gratuit, să protejeze singura planetă din Sistemul Solar pe care există viață, pe care existăm noi. Avem datoria morală ca, împreună cu familia și comunitatea, să-i ajutăm pe copii să găsească răspunsuri la o serie de

întrebări legate de tainele naturii, de strânsa legătură care e între om și mediul înconjurător, de influența pe care o are omul asupra naturii.

Titlul activității: “PUNȚI DE PRIETENIE”

"Toleranța îi acordă oricărei alte ființe umane fiecare drept pe care îl pretinzi pentru tine."

Robert

Green Ingrossoll

Copilul învață să se joace, să lucreze, să-și desfășoare activitatea într-un cadru organizat, la început într-o colectivitate, în grup, iar apoi în grupuri diferite. Aceasta îi dă posibilitatea de a comunica mai bine, de a se integra în cadrul aceluia grup, de a deveni mai creativ, de a trage concluzii. Are posibilitatea de a învăța din experiența altora, de a deveni mai sociabil, de a lega prietenii. Relația de prietenie nu e numai o posibilitate, ci și o necesitate. Școlarii mici au nevoie să învețe să ia în considerare punctul de vedere al altor copii, să facă schimb de idei și să înțeleagă mai bine experiențele prieteniei lor. Am considerat de bun augur colaborarea cu copii dintr-o școală din altă comunitate, pentru a le trezi elevilor interesul pentru prietenie. Acest parteneriat sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome, care să armonizeze relațiile cu sine și cu

ceilalți. Dorința noastră se îndreaptă spre a stabili noi și reale punți de comunicare între copiii-educatori-comunitate. Proiectul a avut drept scop desfășurarea de activități educative extrașcolare în parteneriat cu altă unitate de învățământ în care există copii aflați în categoria grupurilor dezavantajate social, financiar, economic, copii cu CES sau alte dificultăți de socializare, integrare, adaptare la mediul educațional. Pentru că împrejurările impuse de covid au făcut imposibilă participarea fizică la activități, programul a fost gândit astfel încât să se deruleze online. Activitățile desfășurate au vizat mai mai multe obiective precum: dezvoltarea capacităților de comunicare și interrelaționare între elevii școlilor partener; însușirea de către aceștia a unor norme de comportament civilizat; dezvoltarea sentimentelor de prietenie cu toți copiii, indiferent de condiție materială și socială; consolidarea încrederii în sine prin acceptarea și valorizarea propriei identități; valorificarea pozitivă a relațiilor interumane, pe criterii de egalitate; educarea copiilor în spiritul toleranței și cooperării; crearea unei atmosfere de destindere și voie bună.

În ceea ce privește cadrele didactice acestea și-au propus să creeze un mediu educațional care să favorizeze dezvoltarea unor atitudini pozitive, să promoveze metode și tehnici noi de lucru cu elevii, să realizeze un management eficient la nivelul clasei și a unei comunicări optime între partenerii implicați în proiect. De rezultatele acestui parteneriat au beneficiat în mod direct elevii din

școlile

partenere și indirect părinții și comunitatea locală. Prima activitate „Să ne împrietenim!”, a constat într-un schimb de mesaje virtuale prin intermediul rețelelor de socializare Facebook, Skype. Activitatea s-a desfășurat în sălile claselor partener. Elevii conduși de doamnele învățătoare au realizat un schimb

de mesaje virtual prin intermediul rețelei de socializare Skype. Fiecare grup țință s-a prezentat, si-au exprimat dorința de a se împrietenii cu elevii din cealaltă clasă, au făcut cunoștință și au descoperit pasiuni și interese comune. Cu sprijinul doamnelor învățătoare au făcut schimb de adrese de email și facebook prin care si-au transmis mesaje de prietenie și felicitări virtual, în cadru organizat și atent supravegheat. Pentru această activitate am avut nevoie de laptop, telefoane, tablete, conexiune la internet.

A doua activitate, “Culorile prieteniei”, s-a materializat într-o expoziție cu desene și felicitări realizate de copii pentru prietenii parteneri .

Activitatea s-a desfășurat în sălile claselor partenere. Elevii au realizat desene, felicitări și scrisori cu ocazia sărbătorilor de Paști. Corespondența între elevi s-a realizat prin tragere la sorți. Fiecare elev a putut să realizeze câte o scrisoare sau felicitare către un coleg din clasa parteneră căruia i-a trimis urări și gânduri de sărbătoare. Emoționant a fost momentul în care elevii au primit răspuns la corespondența expedită, consolidând astfel noua relație de prietenie. Cu desenele și felicitările primite de la clasa parteneră, elevii au organizat câte o expoziție tematică de Paști. Următoarea activitate „Zâmbete și flori” s-a desfășurat în paralel de către cele două școli în cadrul comunităților din care fac parte. Elevii au realizat din hârtie colorată flori zâmbitoare pe care le-au oferit apoi cetățenilor întâlniți pe stradă. Fiecare floare a fost oferită doar contra unui zâmbet. Elevii au reușit astfel să descopere cât de plăcut și ușor este să aduci zâmbetul pe buze oamenilor încărcăți sufletește de problemele de zi cu zi și au învățat că un gest ,cât de mic ,poate crea unei persoane de lângă noi o stare de bine, măcar și pentru scurt timp. În schimbul gestului lor, elevii au primit cele mai de preț zâmbete! Pentru că ne-am droit să fim împreună și de 1 Iunie, elevii celor două școli au pregătit momente artistice pe care le-au înregistrat și le-au trimis unii altora. În finalul activității elevii celor două clase au interpretat cântece dedicate Zilei de 1 Iunie și și-au dăruit felicitări virtuale realizate în programul WordArt. Elaborarea și desfășurarea tuturor activităților stabilite în comun pentru elevii din clasele participante, întărirea comuniunii dintre persoanele implicate (elevi, cadre didactice, părinți), implicarea beneficiarilor în activitățile propuse au fost rezultatele obținute în urma implementării acestui proiect. Am dezvoltat elevilor

spiritul de toleranță și cooperare, sentimentul de bucurie, relaxare și întraajutorare pe care le-au manifestat față de toți colegii pe tot parcursul activităților.

Titlul activității: “1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI”

În preajma Zilei Naționale a României, împreună cu elevii de la Școala Gimnazială Peștera, am organizat o activitate în care am fost cu toți mici detectivi! Scopul nostru a fost să identificăm care sunt zilele naționale ale partenerilor noștri din proiect, dar și ce mâncăruri tradiționale au! A rezultat o activitate plină de voie bună, dar de pe urma căreia am descoperit o mulțime de lucruri interesante. Spre exemplu, dacă în România Ziua Națională este în prima zi de iarnă, pe 1 decembrie, grecii sărbătoresc primăvara, pe 25 martie, în timp ce italienii și belgienii vara, pe 2 iunie, respectiv pe 21 iulie. Așa cum în România sunt o mulțime de mâncăruri tradiționale (sarmale, fasole cu ciolan etc.), în celelalte trei țări există alte bucate delicioase. Astfel, în Grecia, printre mâncărurile tradiționale regăsim brânza feta, baclavalele, gyros, moussaka, sosul Tzatziki, iaurtul grecesc sau spanakopita. În Italia, ca produse tradiționale, regăsim, desigur, lasagna, pastele carbonara, pizza sau celebrul orez risotto. Ei bine, din Belgia vin celebrele gaufre, dar și ciocolata. După ce pandemia de coronavirus se va încheia, ne-am propus ca atunci când vor fi zilele naționale ale partenerilor noștri să servim, împreună, cu mic cu mare, o parte dintre bunătățile fiecărei țări. Revenind la Ziua Națională a României, le-am explicat copiilor ce reprezintă cu adevărat data de 1 decembrie și de ce aceasta zi este un moment atât de special pentru noi toți. Totodată, am făcut un exercițiu de imaginație și ne-am gândit ce am face dacă pe 1 decembrie ne-am afla în Grecia, Italia sau Belgia!

Titlul activității: “CARTEA, PRIETENUL COPIILOR”

Cititul este activitatea cu cel mai mare impact în dezvoltarea intelectuală a fiecăruia dintre noi! Din nefericire, tot mai multe persoane aleg să nu mai citească! Spre exemplu, în Statele Unite, americanii citesc, în medie, mai puțin de o carte pe an! Valoare este cam aceeași și în

Europa. În România, de exemplu, piața de carte reprezintă doar 10% din populația țării! Sunt date îngrijorătoare, motiv pentru care la Școala Gimnazială Peștera acordăm o atenție deosebită cititului. Deseori, ne strângem în sala de clasă și citim împreună, după care copiii sunt încurajați să continue acasă! Și pentru a face mai atractiv cititul, ne străduim să venim cu o serie de informații inedite legate de citit! Spre exemplu, când au apărut primele cărți în lume? Dar pe teritoriul actual al României și în limba română? Și pentru că suntem parteneri într-un proiect educațional alături de persoane din Belgia, Italia și Grecia, am încercat, împreună cu ai noștri elevi, să descoperim când au apărut primele cărți în toate țările enumerate mai sus. Primele cărți erau numite codexuri, adică pergamente legate între ele, folosite mai ales în biblioteca din Alexandria. Dar, cea mai veche carte tipărită este Diamantul Sutra (11 mai 868). În limba română, prima carte a apărut în anul 1561, scrisă de Coresi. Se estimează că în lume sunt peste 200 de milioane de titluri diferite! Am încercat să înțelegem ce înseamnă această valoare. Așa că i-am provocat pe copii să își imagineze un șir din care fac parte toți locuitorii, indiferent de vârstă, din România, Italia, Belgia și Grecia - adică țările din proiectul nostru - și care țin în mâini, nu una, ci câte două cărți. Cititul este o activitate care poate fi promovată cu succes în rândul copiilor cu o singură condiție: adulții să citească alături de cei mici. Totodată, noi, ca formatori în educație, trebuie să organizăm cât mai multe jocuri și activități amuzante / inedite, care să îi facă pe cei mici să deschidă o carte.

Titlul activității: “TRADIȚII DE CRĂCIUN”

La Școala Gimnazială Peștera, în fiecare an, ne bucurăm de tradițiile din preajma Crăciunului. Fie că vorbim de împodobirea bradului, colindul sau multe alte momente pline de bucurie, elevilor noștri le dăm posibilitatea să se bucure de magia sărbătorilor. Dar pentru că suntem parte dintr-un proiect interesant, alături de școli din Grecia, Italia și Belgia, am vrut să vedem care sunt câteva dintre tradițiile și obiceiurile din aceste țări, în perioada sărbătorilor de iarnă. În Belgia, de exemplu, copiii

primesc daruri pe 25 decembrie, dar cele mai importante vin pe 6 decembrie, de la Moș Nicolae. Cina de Crăciun este specială și începe întotdeauna cu o băutură însoțită de gustări. Urmează o specialitate din fructe de mare, un curcan la cuptor și un desert specific, numit ”Gura lui Crăciun”. În Italia, brazii de Crăciun se împodobesc pe 8 decembrie și sunt desfăcuți pe 6 ianuarie, atunci când vine La Befana, o doamnă bătrână, cu aspect de vrăjitoare pe o mătură, care a fost invitată de magi pentru a-i ajuta să aducă daruri la nașterea lui Isus. În Grecia sunt 12 zile de sărbătoare, care

încep cu Craciunul, continuă cu Anul Nou și Epifania, adică Boboteaza. Ca o asemănare cu România, în multe gospodării din Grecia este crescut un porc, pentru sarbătoarea Craciunului. Copiii de acolo merg ca și cei din țara noastră din casă în casă, cu colindul.

Copiii de la Școala Gimnazială Peștera și-au propus ca la Crăciunul viitor să trimită felicitări copiilor din Grecia, Italia și Belgia! Prin acest gest au demonstrat că au înțeles că sărbătorile de

iarnă îi unesc pe oameni, oriunde ar fi ei. Mai mult, de pe urma activității derulate și-au propus ca în viitor să descopere care sunt tradițiile specifice din multe alte țări ale lumii. Iată că sărbătorile de iarnă pot fi un motiv de bucurie, dar și unul de cunoaștere și descoperire a lumii care ne înconjoară.

Titlul activității: “JUCĂRIILE ȘI ROLUL ACESTORA ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI”

Jucăriile sunt cele mai îndrăgite lucruri de către copiii de pretutindeni! Împreună cu elevii de la Școala Gimnazială Peștera am încercat să descoperim când au apărut primele jucării în lume, dar și dacă ele diferă de la țară, la țară. Cele mai vechi jucării se pare că au fost cele din lemn, pe care copiii mai mari și le confecționau chiar singuri. Primele jucării așa cum le știm noi astăzi au apărut în secolul al XVII-lea. Erau confecționate din lemn de pin, aveau fețe pictate și purtau cele mai la modă veșminte. Austriecii au adus păpușile, apoi nemții au venit cu jucării educative (cuburi, discuri, trenulețe etc). La Școala Gimnazială Peștera îi încurajăm pe copii să dăruiască jucării și celor ce nu au șansa de a avea acasă . Mai mult, ne folosim de jucării și în actul de predare pentru că, nu-i așa, cel mai bine învățăm atunci când ne jucăm. Și pentru că suntem parte dintr-un proiect educațional alături de parteneri din Italia, Grecia și Belgia, considerăm că în viitorul apropiat ar fi oportun ca parte dintre copii să facă schimb de jucării. Noi, cei de la Școala Gimnazială Peștera, ne-am dori să trimitem jucării la prietenii noștri de peste hotare, iar cei de acolo să trimită același număr de jucării. Ar fi un experiment social inedit, cu atât mai mult cu cât alegerea jucăriilor ce urmează a fi trimise să le aparțină celor mici.

Titlul activității: “SPORTUL ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ !”

În cadrul activității, am vrut să identificăm care sunt sporturile naționale în țările din proiectul nostru, dar și să evidențiem importanța practicării mișcării. Mulți dintre elevii noștri de la Școala Gimnazială Peștera sunt înscriși la oină, sportul național din România. Oina a fost practică încă din secolul XIV (1364), potrivit documentelor vremii. Oina a fost introdusă ca disciplină obligatorie în toate școlile în anul 1989, de către Spiru Haret, cel mai mare reformator al școlii românești, din toate timpurile. Pe 9 mai 1899, la București s-a ținut primul campionat național de oină. Așa cum în România oina este sport național, în Italia e fotbalul, dar și cel mai popular. Istoria campionatului italian de fotbal începe în

anul 1898, competiție la care au participat Inter, Torinese, Reale Societa din Torino și Genoa. În Belgia, sportul național este ciclismul. Eddy Merckx este considerat cel mai de succes ciclist din istoria acestui sport. Victoriile sale includ un număr de neegalat de 11 victorii Grand Tours (cinci Tururi ale Frații, cinci Tururi din Italia și un Tur al Spaniei). Majoritatea Jocurilor Olimpice,

așa cum le cunoaștem astăzi, au fost inventate sau practicate în Grecia Antică. Pentatlon, Alergare, Aruncarea Discului, Lupte și Box sunt doar câteva dintre disciplinele practicate în Grecia de câteva mii de ani. Fiecare țară are particularitățile ei în materie de sport, dar, cel important lucru – spunem noi – este că toate sporturile au aceleași puncte de plecare: promovarea fair-play-ului, dorința de autodepășire, atingerea succesului și dezvoltarea unui stil de viață sănătos. La Școala Gimnazială Peștera le insuflăm copiilor dragostea pentru sport, pentru mișcare, pentru un stil de viață sănătos. Acesta este și motivul pentru care derulăm o mulțime de competiții sportive în școala noastră sau chiar în comunitate. Sportul este viață!

Titlul activității: “INCURSIUNE ÎN LUMEA MAGICĂ A MĂRȚIȘORULUI”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: Obiceiul mărțișorului este legat de înnoirea naturii, de un dialog ancestral dintre iarnă și vară. Iarna era reprezentată prin alb, iar soarele – prin roșu. Se credea că cei care purtau acest talisman vor fi sănătoși, frumoși, plăcuți, dragăstoși și norocoși. Activitate de confecționare a mărțișoarelor a avut drept scop stimularea activității de cercetare privind istoricul, tradițiile și legenda mărțișorului prin dezvoltarea creativității copiilor în domeniul artistico-plastic, precum și formarea de abilități practice.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Activitatea s-a desfășurat sub formă de atelier de informare și apoi de confecționare a mărțișoarelor

Rezultate obținute:

- ✓ îmbunătățirea performanțelor artistico - plastice prin însușirea unor tehnici noi și variate;
- ✓ utilizarea diverselor materiale și tehnici de lucru în funcție de temele propuse;
- ✓ dezvoltarea spiritului critic, autocritic;
- ✓ îmbunătățirea relațiilor de comunicare între elevi.

Titlul activității: “FILE DE POVESTE - ION CREANGĂ”

Descrierea activității:

Vizitarea expoziției dedicată marelui scriitor din cadrul bibliotecii ;
Prezentarea unor informații interesante despre scriitor descoperite de elevi în urma studierii biografiei acestuia.

Realizarea unui concurs literar pe 5 echipe de câte 6 elevi

Probe concurs :

Proba I : Completează ciorchinele cu datele biografice :

Proba II :Recunoști povestea ?

Proba III: Cine a spus ?

Proba IV : Micul povestitor

După fiecare probă câștigată, elevii au obținut câte o steluță cu titlul unei povești scrise de Creangă. La sfârșitul activității elevii au fost recompensați cu diplome.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

- ✓ realizarea unei expoziții de carte semnate de Ion Creangă;
- ✓ realizarea unor desene, picturi inspirate din lumea poveștilor lui Creangă;
- ✓ interpretarea unor roluri din poveștile și povestirile lui Creangă.

Rezultate obținute:

Consolidarea cunoștințelor referitoare la viața și activitatea scriitorului;

Dezvoltarea abilităților de comunicare și lucru în echipă;

Valorificarea aptitudinilor și competențelor artistice și literare ale copiilor

Titlul activității: “ÎMPREUNĂ PENTRU DESCOPERIRE ȘI CUNOAȘTERE”

Concursul interdisciplinar ”Ioan Murgescu”, pentru clasele a VII-a și a VIII-a. Concursul a avut două probe: Limba și literatura română și Matematică și științe (chimie, fizică). Elevii lucrează individual sau în grup pentru rezolvarea exercițiilor și problemelor. Vor fi folosite instrumente TIC, fișe de lucru.

REGULAMENTUL CONCURSULUI

Competiția se desfășoară pe două niveluri: nivelul I- clasele a VII -a, nivelul al II-lea- clasele a VIII-a. Din cadrul școlii pot fi înscriși grupe de 4-6 elevi/clasă. Concursul a avut două probe obligatorii pentru toți participanții: Limba și literatura română și Matematică și științe. Durata fiecărei probe are 30 de minute. Între cele două probe elevii au avut o pauză de 10 minute. Fiecare clasă a avut subiectul adaptat nivelului de cunoștințe și programei. Fiecare probă de concurs va fi notată cu 50 de puncte. Nu se acordă puncte din oficiu. Rezultatul concursului pentru fiecare grupă de elevi va fi reprezentat de suma punctajelor obținute la cele două probe. Nu s-au admis contestații. Rezultatele finale se afișează în aceeași zi. Se acordă premiile I, II, III și mențiuni. La fiecare nivel se acordă mențiuni speciale pentru 40% din numărul participanților. La fiecare nivel al concursului organizatorii vor acorda un premiu special unei lucrări ce se va remarca prin creativitate și ingeniozitate în rezolvarea sarcinilor de lucru. Cadrele didactice care fac parte din comisiile concursului (organizare, evaluare, supraveghere) își vor asuma responsabilitatea pentru atribuțiile care le revin. Concursul trebuie să fie transparent în ceea ce privește corectitudinea, promptitudinea și seriozitatea.

Rezultate obținute:

Dezvoltarea competențelor interculturale , educație interculturală ,educația incluzivă

Dezvoltarea creativității elevilor, competențelor la matematică ; stimularea lucrului în echipă

Dezvoltarea competențelor de evaluare transdisciplinară a cadrelor didactice de discipline diferite

EXERCITII DISTRACTIVE

Limba română

Găsiți cuvântul potrivit care să numească următoarele alimente:

- 1 lapte , iaurt , brânză , unt , smântână
  - 2 dulceață , marmeladă , gem , compot , biscuiți , bomboane
  - 3 prune , mere , portocale , lamâi , banane
  - 4 șuncă , salam , parizer , cârnați
  - 5 cartofi , varză , morcovi , ardei , ceapă
- (*fructe , legume , lactate , dulciuri , mezeluri*)

Găsiți cuvântul potrivit pentru:

- locul unde învață copiii
- locul unde se vând rechizite și manuale
- magazinul unde se vând lactate , mezeluri și dulciuri
- obiecte de îmbrăcăminte
- stilou , creioane , caiete , gume , ascuțitori.

(*alimentară , librărie , școală , rechizite , haine*)

Răspunde , dacă știi să explici:

- a) Pepenele verde poate fi roșu ?
- b) Pepenele verde poate fi galben ?
- c) Pepenele galben poate fi verde ?
- d) Roșiile pot fi verzi ?
- e) Roșiile pot fi galbene ?

Proverb Ordonează cuvintele în propoziții și reține învățătura proverbelor găsite .

- ajută, cei, pe, Norocul, îndrăzneți
- lucește, aur, tot, ce, e, Nu.

Titlul activității: “NU-DA-DAR CLUB ART CREATIV”

Elevii au lucrat pe grupe în ateliere de creație, în funcție de aptitudinile fiecăruia: pictura figurinelor din lut , modelare și picturi figurine din lut, țesături la război, tricot, bijuterii handmade

Titlul activității: “RELAȚII CULTURALE CONSTRUCTIVE”

24 de elevi vor fi grupați în 4 grupe. Fiecare grupă va prezenta proiectul în fața clasei, iar profesorul va conduce discuția în sensul definirii tipurilor de comunități (multiculturale, interculturale) și a relațiilor culturale constructive. Prezentarea proiectelor de grup “Comunitatea musulmană și română”, Diamantul valorilor, ”Comunitatea arabă și română”, ”Comunitatea arabă și română”

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- conversația, explicația, exercițiul, analiza,

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Clasa are un număr de 20 de elevi, care se caracterizează, în general, printr-o dezvoltare psihică și fizică normală, corespunzătoare vârstei.

Rezultate obținute;

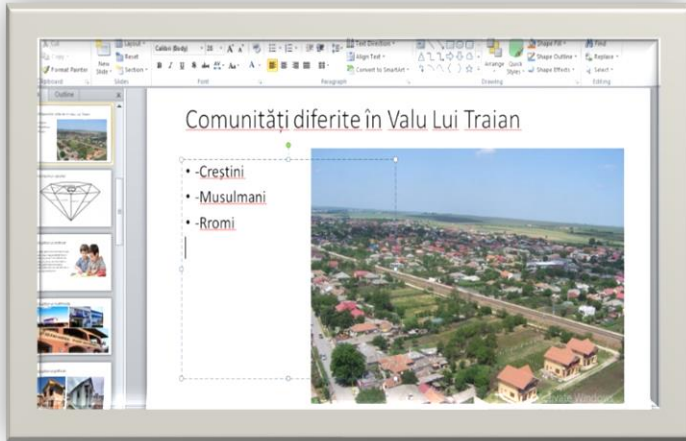
- dezvoltarea personală a elevilor (comunicare, relații personale și profesionale, independență crescută) și maximizarea propriului potențial

Contactul dintre comunitățile culturale a fost dominat permanent de percepția „celuilalt” și de raportarea la propria imagine, de cele mai multe ori influențată de stereotipuri.

Comunitățile multiculturale se caracterizează prin conviețuirea grupurilor aparținând unor culturi diferite în același spațiu social dat, care nu-și propun realizarea de schimburi culturale.

Schimbul între culturi are loc prin interacțiunea dintre oameni, prin influențele exercitate mai întâi la nivelul unui grup mai mic și asimilate ulterior la nivelul unui grup mai larg.

Titlul activității: “UN MEDIU MAI CURAT, O VIAȚĂ MAI BUNĂ”

Elevii trebuie să-și dezvolte capacități lede organizare și spirit de cooperare în echipăși să-și motiveze participarea la protecția mediului din orizontul local. Elevii sunt împărțiți pe grupe de lucru. Fiecare grupă are câte o zonă de ecologizare. Vor sorta deseurile în saci menajeri.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

Resurse:

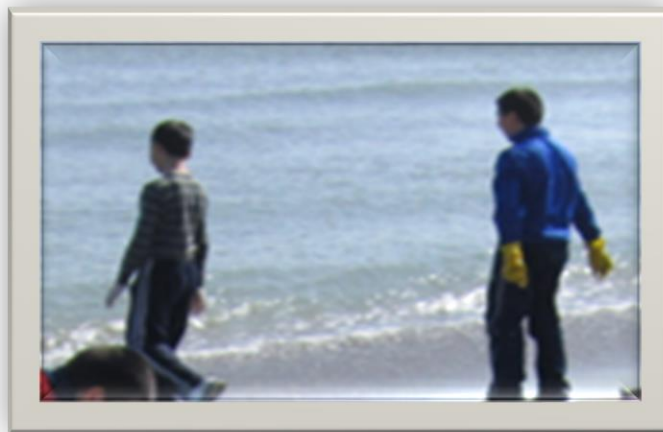
- umane 38 elevi ,clasa a V-A, B
- materiale: saci menajeri, mănuși de unică folosință,

Rezultate așteptate:

- reducerea poluării solului și a aerului realizate prin acțiunile de reciclare a deseurilor, a acțiunilor de ecologizare;
- constientizarea de către elevi a problemelor de mediu

Titlul activității: „ATELIER DE COLINDE”

Situația / contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: participarea la proiectul ”Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării”

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale): elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă ”Albatros” Constanța au realizat o activitate de petrecere a timpului liber adecvată perioadei sărbătorilor de iarnă, în cadrul căreia au ales să realizeze un cerc de colinde, în care să cânte, să învețe și să discute despre tradițiile românești de iarnă. S-au folosit fișe cu versurile colindelor, prezentări și dezbateri în cadrul atelierelor de lucru di cadrul cercului, punând la dispoziție spațiu și timp adecvat necesare repetițiilor multiple.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: repetiția succesivă

Rezultate obținute: sensibilizarea și implicarea comunității în adaptarea procesului educativ al copiilor cu CES.

Titlul activității: „SĂ NE RELAXĂM ÎNVĂȚÂND ”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: participarea la proiectul ”Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării”

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale): Scopul activității a fost realizarea unei ore de curs într-un mod foarte relaxant, plăcut, pentru toți cei implicați. Pe fundal muzical relaxant s-au desfășurat o serie de activități ludo-terapeutice, în sala de stimulare senzorială unde, în funcție de necesitățile psiho-emoționale, elevii au dezbătut aspecte teoretice într-o atmosferă motivantă, relaxantă, propice stimulării creativității și brainstormingului. Elevii au beneficiat de stimulare senzorială vizuală, tactilă, kinestezică într-un mediu propice dezvoltării simțurilor, putând fi dezbătute, analizate, prelucrate interdisciplinar multe informații, teorii, aspecte de specialitate din curriculum. Dotarea sălii de stimulare senzorială garantează eficiența procesului educativ într-o ambianță adecvată.

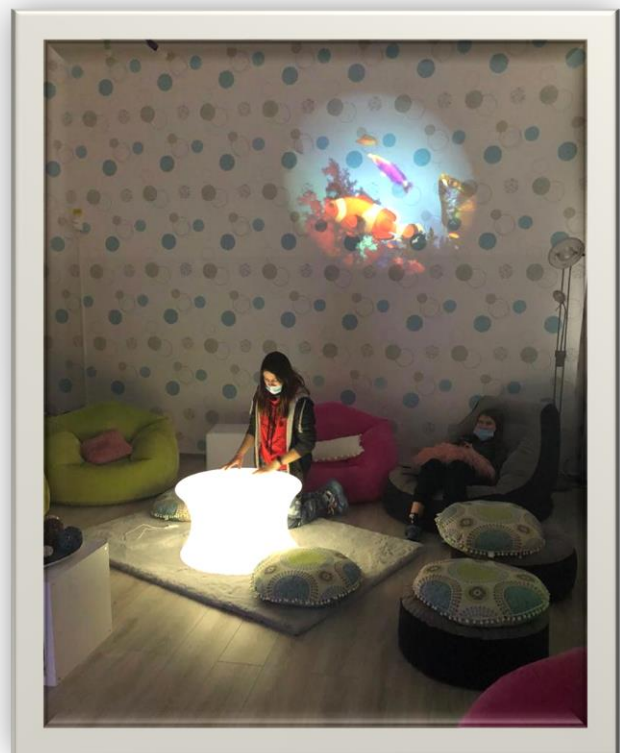
Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: activitatea se poate adapta pentru orice disciplină din curriculum, și are eficiență maximă când se desfășoară în sala de stimulare senzorială

Rezultate obținute: adaptarea aspectelor educaționale interdisciplinare la interesul elevilor, sporirea interesului / motivației părinților / tutorilor pentru desfășurarea unor activități asemănătoare viitoare

Aspecte pozitive: consolidarea relației pozitive elev-profesor, sporirea interesului / motivației părinților / tutorilor / comunității pentru desfășurarea unor activități asemănătoare viitoare

✓ Reflecții/ Lecții învățate: activitatea este eficientă când se lucrează cu grupe mici de elevi, nu este eficientă cu toți copiii dintr-o clasă numeroasă în același timp

Titlul activității: „FULG DE NEA”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: participarea la proiectul ”Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării”

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale): elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă ”Albatros” Constanța au invitat părinții la un moment artistic pregătit în prealabil, în cadrul căruia au cântat împreună colinde, au învățat lucruri noi despre datinile străbune și au discutat despre tradițiile românești de iarnă.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: elevii vor stabili împreună cu organizatorii ce momente vor face parte din program, modalitatea de organizare / prezentare, precum și ordinea acestora în program

Rezultate obținute: sensibilizarea și implicarea comunității în adaptarea procesului educativ al copiilor cu CES.

Titlul activității: „DICȚIONARUL UMAN”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: participarea la proiectul ”Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării”

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale): Se propune elevilor stabilirea unei tematici pentru a fi dezbătute, iar unul dintre elevi reprezintă, prin joc de rol, un dicționar uman, capabil de a oferi mai multe informații despre tematica abordată. Se pot stabili întrebări despre câteva aspecte mai puțin cunoscute, pe care să le clarifice dicționarul.

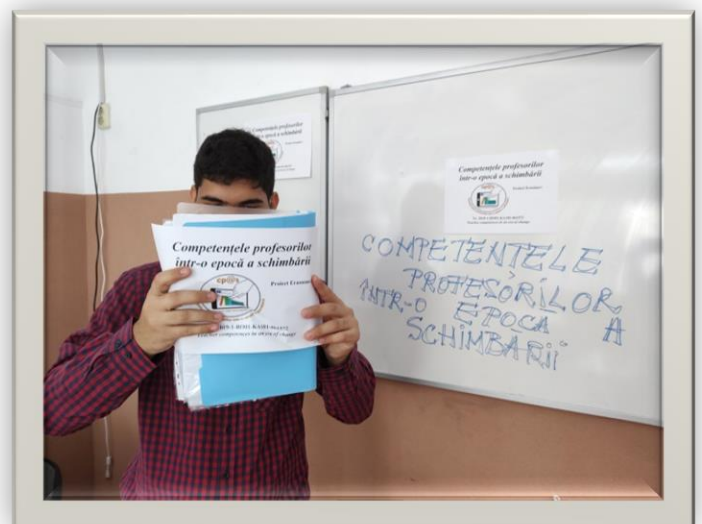

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: elevul care dorește ca joc de rol să fie dicționarul uman trebuie să aibă timp și acces la informații detaliate despre tematica aleasă, de aceea întrebările adresate trebuie să ofere timp pentru documentare și răspuns.

Aspecte pozitive: activitate se poate desfășura atât în sala de clasă, cât și în biblioteca școlară sau în biblioteca orașului, pentru a putea beneficia de ajutorul specialiștilor și de implicarea comunității

Titlul activității: „VÂNĂTOAREA DE COMORI”

Situația/ contextul care a determinat apariția modelului de bună practică: participarea la proiectul ”Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării”

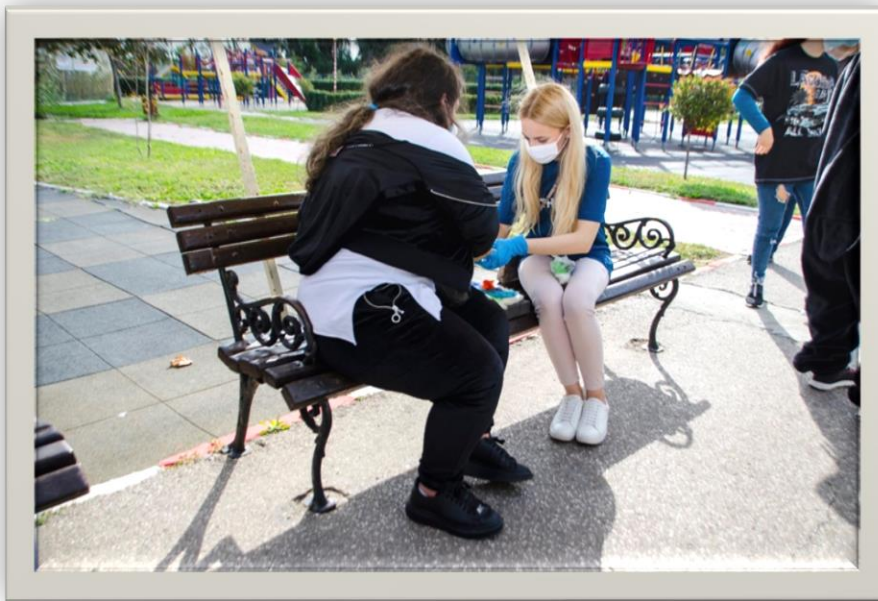

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale): Grupul de elevi este dus într-un spațiu exterior generos, unde își aleg echipele și au de căutat indicii care ulterior vor duce la descoperirea unei comori. Pentru a putea trece de la un punct de control la altul, echipele au de descifrat ghicitori, au de răspuns la întrebări de cultură generală sau de realizat mici activități practice. Traseul trebuie stabilit astfel încât să nu fie nici prea scurt, nici prea lung.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: indiciile, traseul și comorile trebuie realitate și plasate din timp în locurile corespunzătoare. Durata și lungimea competiției să fie adecvată vârstei și competențelor elevilor.

Rezultate obținute: o competiție amicală pentru o vânătoare de comori amuzantă și distractivă, dar care solicită nonformal competențe achiziționate formal în școală

Aspecte pozitive: implicarea comunității.

Titlul activității: „UNIVERSUL PRIETENIEI ÎNTR-O FELICITARE”

Contextul:

Prin activitățile pe care le desfășurăm încercăm să creem contexte care să încurajeze interacțiunea dintre elevi. Pentru o bună dezvoltare a abilităților sociale, am desfășurat activități care au urmărit interacțiunea dintre elevii noștri și elevii din școlile de masa partener. Prin aceste activități ne-am propus, de asemenea, să creștem și gradul de conștientizare și înțelegere privind particularitățile elevilor cu cerințe educative speciale, pentru elevii și cadre didactice din școlile partener.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- Conversația; explicația; jocul didactic; cartoane colorate; instrumente de scris și desenat; lipici; forfecuțe.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Activitățile s-au desfășurat în cadrul școlii noastre, elevii din școlile partener au vizitat școala și au format grupe de lucru împreună cu elevii noștri. Activitățile s-au desfășurat într-un cadru nonformal, elevii s-au prezentat, au făcut cunoștință cu colegii lor și au avut ocazia să lucreze împreună. Ei au avut de realizat felicitări, pe care le-au înmănat apoi colegilor de grupă.

Rezultate obținute:

Atât elevii noștri cât și colegii din școlile de masa, au participat cu plăcere la activitățile propuse, ei au învățat să colaboreze mai bine și să se ajute reciproc în îndeplinirea sarcinilor.

Cuvântul central al activităților a fost „PRIETENIE”, fiecare elev câștigând un nou prieten. La finalul activității au fost realizate 20 de felicitări, fiecare elev oferind o felicitare noului prieten.

Aspecte pozitive:

Elevii noștri au avut ocazia să relaționeze cu alți copii, munca lor să fie apreciată și valorizată. Elevii din școlile de masa au învățat mai multe despre colegii lor și au putut să-și formeze o imagine reală a ceea ce înseamnă „ cerințe educative speciale” și modul corect de raportare la acestea.

Reflecții/ Lecții învățate: copiii au interacționat într-un mod natural, au fost deschiși să învețe, să înțeleagă, fiecare copil având ceva de oferit celorlalți.

Titlul activității: „CURCUBEUL DIVERSITĂȚII”

Contextul:

„Suntem diferiți”- această sintagmă nu ar trebui să aibă o conotație negativă, elevii trebuie să înțeleagă că ceea ce ne face „diferiți” ne face în aceeași măsură „unici”.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

Activități de grup; conversația; demonstrația; cartioane colorate; instrumente de scris

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

La activități au participat elevi de gimnaziu din cadrul instituției noastre și din cadrul școlilor de masa partener. Elevii au desfășurat mai multe activități de tipul „ice-braker” și de dezvoltare personală, obiectivul central fiind evidențierea calităților individuale ale participanților și modul în care acestea contribuie la crearea unui cadru în care diversitatea este valorizată. În cadrul jocurilor au fost prezentate mai multe „calități”, „activități preferate”, „trăsături fizice”.

Fiecare element introdus, a fost scris pe un carton colorat. Pe parcursul activităților elevi au primit diverse cartonașe colorate, în funcție de preferințe sau de calitățile manifestate. La final fiecare elev și-a format un „curcubeu” unic din cartonașele primite.

Rezultate obținute:

Elevii au înțeles ce înseamnă cuvântul „Diversitate”, au aflat mai multe informații despre colegii lor și au avut ocazia să vadă modul în care diversele calități și preferințe contribuie la conturarea unei imagini personale unice.

Aspecte pozitive: activitatea s-a desfășurat într-un cadru relaxant, elevii au participat cu plăcere și s-au implicat în realiarea exercițiilor propuse.

Reflecții/ Lecții învățate: elevii au înțeles că fiecare dintre ei este unic, fiecare are propriile calități și faptul că suntem diferiți contribuie la dezvoltarea noastră individual, având mereu ocazia să învățăm ceva nou de la ceilalți.

Titlul activității: „DANSEZ PENTRU DIVERSITATE”

Contextul:

Atunci când vorbim de problematica „Cerințelor educative speciale”, ne confruntăm de multe ori cu lipsa de informații a celorlalți, fapt care duce la marginalizarea persoanelor cu particularități diferite de dezvoltare. Ne-am propus să fim mai prezenți în comunitate și am încercat să construim o punte prin care să le oferim ocazia persoanelor cu dezvoltare tipică, să interacționeze cu elevii noștri.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- Activitate normală; exercițiul; demonstrația; sistem audio.

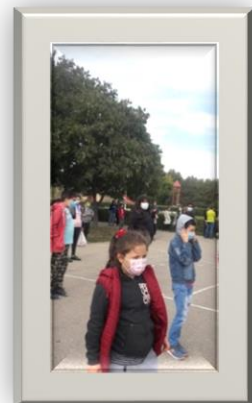
Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Activitatea s-a desfășurat în parc, elevii însoțiți de părinți și cadrele didactice au participat la organizarea unui „Flash mob”. Activitatea a fost coordonată de un animator. Persoanele prezente în parc au fost invitate să participe și să interacționeze cu elevii din cadrul școlii noastre. La final elevii au oferit participanților mici felicitări, prin care le mulțumeau pentru implicare.

Rezultate obținute: alături de elevii noștri s-au implicat aproximativ 30 de părinți și copii care erau prezenți în acel moment în parc.

Aspecte pozitive: persoanele participante s-au declarat încântate de această activitate inedită, au avut ocazia să afle mai multe despre instituția noastră și serviciile pe care le oferim.

Reflecții/ Lecții învățate: activitatea a primit un feedback pozitiv din partea tuturor participanților, fapt care a dus la planificarea unor activități similare în viitor.

Titlul activității: „DESCOPERIM LUMEA ÎMPREUNĂ - EXPERIMENTE”

Contextul:

Lumea înconjurătoare, ca și contactul cu propriul nostru corp, sunt simțite, înțelese și „trăite” începând cu un nivel bazal, circumscris simțurilor. Este un nivel concret și intuitiv de cunoaștere, fără de care nici o altă formă de înțelegere, fie ea abstractă sau emoțională nu ar fi posibilă. Pentru o persoană obișnuită, această prelucrare și înțelegere a lumii este firească, de la sine, deoarece creierul găsește suficiente stimulările din mediul extern/intern. Însă, pentru majoritatea copiilor cu tulburări de integrare senzorială, această cunoaștere este perturbată. Cei mai mulți prezintă o serie de dezechilibre senzoriale, pe diverse canale de procesare, care îi împiedică să funcționeze adaptativ și să dea un răspuns adecvat solicitărilor mediului extern/intern. Astfel, în căutarea lor alertă, ei încearcă din răspuțeri să realizeze o „homeostazie senzorială”, un echilibru care să le aducă starea de confort fiziologic și deci, o stare de liniște, așa cum cei mai mulți dintre noi o dobândim în mod firesc.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

-Conversația; demonstrația; spumă; colorant; materiale cu texture diferite.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

La activitate au participat elevii din cadrul instituției noastre și din școlile partenere. Prin experimentele desfășurate elevii au avut ocazia să exploreze lumea înconjurătoare, să-și antreneze simțurile și să-și îmbunătățească dezechilibrul de procesare senzorială. Colegilor, din învățământul de masa i-au ajutat să îndeplinească sarcinile propuse, învățând cu această ocazie lucruri noi privind particularitățile de dezvoltare al elevilor cu autism.

Rezultate obținute: 15 elevi din cadrul școlii noastre au desfășurat activități de integrare senzorială, activități menite să le faciliteze interacțiunea de zi cu zi cu stimuli diverși. Colegilor din școlile de masa au avut ocazia să-I asiste și să învețe lucruri noi.

Aspecte pozitive: copiii s-au arătat încântați de activitățile desfășurate, elevii din școlile de masa au înțeles mai bine contextual în care anumite comportamente apar la colegii lor cu particularități diferite de dezvoltare.

Reflecții/ Lecții învățate: orice tip de activitate reprezintă ocazie unică prin care să învățăm lucruri noi, să învățăm să ne acceptăm unii pe alții, să devenim mai buni, mai toleranți.

Titlul activității: „MINUNATA LUME A POVEȘTILOR”

Contextul:

Lumea poveștilor este o lume plină de mister și de posibilități. În acest cadru elevii au ocazia să învețe mai multe despre comportamentele pozitive, cele negative și care sunt urmările acestora.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- Activitatea de grup; Conversația; explicația; instrumente de scris și colorat; marionete, video proiector.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Elevii au vizionat povestea „Cei trei purceluși”, colegii lor mai mari, din instituțiile partenere, au pus în scenă povestea folosind marionete. După vizionarea s-au purtat discuții privind comportamentul diverselor personaje. Ajuțați de colegilor, elevii au desenat personajele preferate și le-au prezentat.

Rezultate obținute:

Elevii au avut ocazia să învețe mai multe despre urmările unor acțiuni, E folosind personajele povești, ei au putut să identifice comportamentele pozitive și cele negative.

Aspecte pozitive: elevii au urmărit cu interes scenetă realizată de colegilor mai mari, apoi, cu ajutorul acestora au avut ocazia să interpreteze ei povestea cu ajutorul marionetelor.

Reflecții/ Lecții învățate: Depășirea „cadrului formal” îi ajută pe elevi să transpună mai bine în situații reale de viață informațiile pe care și le însușesc în cadrul activităților didactice.

Titlul activității: „SĂ NE CUNOAȘTEM MAI BINE!”

Contextul:

Colaborarea eficientă are la bază o bună cunoaștere între participanți. Înainte de derularea oricărei activități, este esențial ca elevii să se cunoască reciproc. Pentru antrenarea abilităților de relaționare și cooperare, am organizat activități care le-au permis elevilor să se cunoască mai bine și să se împrietenească cu colegii lor din instituțiilor partenere.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- demonstrația; conversația; fișe de prezentare cu pictograme.

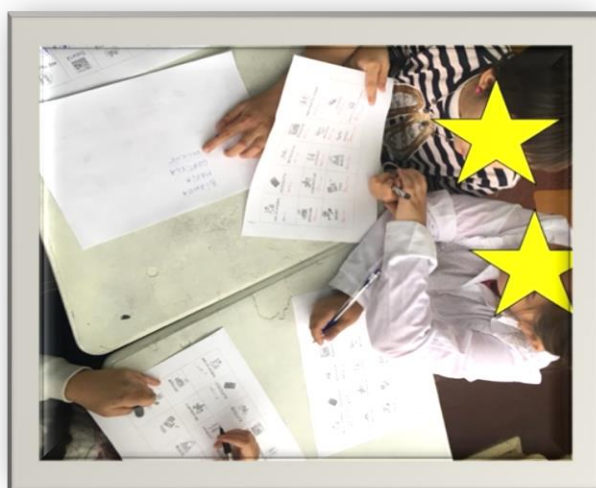
Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: la activitate au participat elevii din instituția noastră și din școlile de masă partenere. Elevii au fost organizați

în grupe de lucru, pentru a permite participarea tuturor au fost folosite pictograme, uniformizând astfel sarcinile și acordându-le tuturor șansa să participe în mod egal. Folosind fișele cu pictograme elevii au realizat, în urma discuțiilor din grup, profilul partenerului.

Rezultate obținute: Elevii au avut ocazia să relaționeze, să-și exprime preferințele și să lucreze în echipă.

Aspecte pozitive: Pentru cei mai mulți elevi din școlile de masă, activitatea a reprezentat primul contact cu elevi cu cerințe educative speciale. Copiii au învățat unul de la celălalt, au învățat de ce este importantă toleranța și acceptarea.

Reflecții/ Lecții învățate: Elevii au observat că au multe interese comune, că diferențele nu-i se pară, ci doar le oferă ocazia să învețe lucruri noi.

Titlul activității: „CARE E SUPERPUTEREA TA?”

Contextul:

În activitatea pe care o desfășurăm, dezideratul suprem este atingerea de către elevi a potențialului maxim de dezvoltare. Fiecare elev are ceva de oferit și poate în manieră proprie să îndeplinească o sarcină în mod independent. Activitate organizată a avut drept scop creșterea gradului de conștientizare privind particularitățile de dezvoltare ale elevilor cu cerințe educative speciale și mutarea atenției de pe dizabilitate pe abilitățile speciale și unice ale fiecăruia.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- conversația; demonstrația; exercițiul; instrumente de scris și colorat, cartoane.

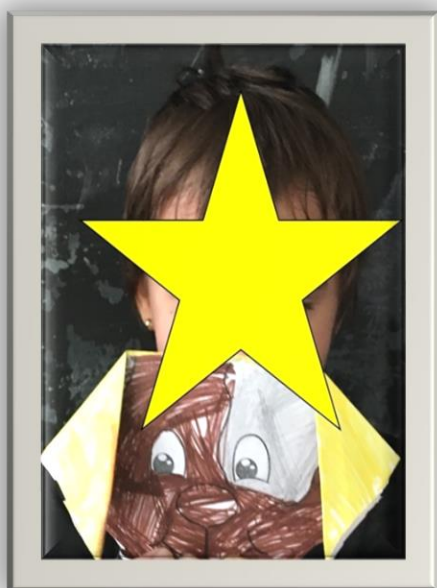
Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: la activitate au participat 15 elevi de ciclul primar, din instituția noastră și școlile partenere. Elevii au realizat animăluțe din hârtie, prin intermediul metodei origami. Fiecare elev și-a personalizat apoi

animăluțul. Pentru fiecare animăluț, elevii au ales trei caracteristici, care îl făceau unic și special. Elevii și-au prezentat creațiile și s-au purtat discuții despre calitățile personale.

Rezultate obținute: activitatea a fost centrată pe autocunoaștere și descoperirea acelor caracteristici care încurajează dezvoltarea unui mediu incluziv.

Aspecte pozitive: elevii s-au ajutat reciproc pe parcursul desfășurării activității, avut ocazia să se cunoască mai bine, să învețe că fiecare are ceva de oferit și are „super-puterea” de a-i ajuta pe ceilalți.

Reflecții/ Lecții învățate: lucrând împreună și valorizând micile reușite ale fiecăruia, depășim barierele care duc la izolare și marginalizare.

Titlul activității: „SĂ NE CUNOAȘTEM DINCOLO DE MĂȘTI”

Contextul:

Prin aceasta activitate ne-am dorit să creștem calitatea interacțiunii dintre copii, identificarea lucrurilor pe care ei le au în comun și valorizarea fiecărui participant în parte. Cu fiecare reușită, oricât de mică, copiii își formează o imagine de sine pozitivă și trăirea unei experiențe de succes, va duce la creșterea implicării în activitățile viitoare.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- demonstrația; conversația; măști; instrumente de scris și colorat

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Copiii vor lucra în perechi, elevii își vor împărtăși preferințele în ceea ce privește modelul de mască și culorile utilizate pentru realizarea acestuia. Fiecare elev va realiza o mască pentru

coechipierul lui, respectând indicațiile date de acesta. Acest mod de organizare a activității creează un context în care elevii trebuie să comunice, să pună întrebări, să fie atenți la partenerul de comunicare și să respecte dorințele celuilalt.

Rezultate obținute:

Zece elevi din cadrul instituției noastre au realizat măști de animale, alături de colegii lor din învățământul de masă. Copiii au avut ocazia să interacționeze, această situație fiind benefică pentru fiecare dintre ei.

Aspecte pozitive: Prin interacțiunea directă, nemijlocită, elevii au ocazia să se cunoască mai bine să învețe unii despre ceilalți, fiind astfel pusă în practică ideea de incluziune și integrare.

Reflecții/ Lecții învățate: Activitatea a fost de asemenea și o oportunitate foarte bună de dezvoltare și antrenare a capacității de exprimare a emoțiilor și sentimentelor. Elevii au făcut aprecieri asupra modului în care s-au simțit în grupele de lucru, în toate cazurile feedback -ul primit fiind unul pozitiv.

Titlul activității: „SĂ NE LĂSĂM AMPRENTA!”

Contextul:

La fel de importantă ca intercunoașterea este și autocunoașterea. Pentru a te putea prezenta și a relaționa cu cei din jur, într-o manieră funcțională, trebuie să ai capacitatea să îți conturezi și să-ți delimitezi identitatea proprie. Aceste aspecte sunt importante și pentru dezvoltarea elevilor

noștri, prin activitățile pe care le desfășurăm încercăm să introducem într-o manieră accesibilă aceste noțiuni.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- demonstrația; conversația; învățarea prin descoperire; acuarele; planșe de desen

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Obiectivul acestei activități a constat în creșterea gradului de conștientizare a copiilor cu privire la propria identitate. Acest aspect a fost concretizat vizual prin folosirea amprentei individuale în procesul de pictarea a mai multor tipuri de animale, dar și în observarea varietății rezultatelor obținute de fiecare participant în parte.

Rezultate obținute: la finalul activității fiecare elev a avut o planșă unică, realizată într-o manieră personală cu elementele preferate de acesta.

Aspecte pozitive: elevii au avut ocazia să înțeleagă mai bine ce înseamnă „individualitate”, să-și exprime părerile într-un cadru valorizant și să învețe să facă aprecieri pozitive la adresa celorlalți.

Reflecții/ Lecții învățate: Pornind de la diversitatea lucrărilor realizate de copii, a fost posibil transferul către realitatea varietății umane cu diferențele și asemănările sale.

Titlul activității: „ÎNVĂȚĂM SĂ LUCRĂM ÎMPREUNĂ”

Contextul:

Implicarea elevilor în realizarea sarcinilor este mult mai mare atunci când sunt promovate interacțiunile bazate pe relații de cooperare și nu de competiție. Elevii învață să-și asume responsabilități, să participe la luarea deciziilor, să ofere și să primească sugestii. În acest context este cultivată toleranța și acceptarea.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- demonstrația; conversația; învățarea prin descoperire; sfoară, cartonașe cu imagini.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Elevii cu cerințe educative speciale, împreună cu colegii lor, au format grupe și au încercat să rezolve sarcinile propuse. Folosind sfoara, ei au avut de recreat profilul diverselor obiecte prezentate pe cartonașe. Pentru îndeplinirea cu succes a activității a fost nevoie de implicarea fiecărui elev. Elevii au fost încurajați să-și organizeze propriile strategii, să-și împartă sarcinile astfel încât fiecare să participe într-o manieră semnificativă la rezolvarea problemei.

Rezultate obținute:

Pentru realizarea sarcinii, elevii au fost nevoiți ca în interiorul grupurilor să coopereze și să formeze un mediu în care participarea fiecăruia să fie valorizată. Elevii tipici i-au ajutat pe cei cu cerințe educative speciale, remarcând în același timp că intervenția acestora era absolut necesară pentru a putea să realizeze profilul obiectului.

Aspecte pozitive: Această activitate a reprezentat o nouă oportunitate de a lucra împreună, de a evidenția punctele tari ale fiecăruia și de a învăța să prețuim diversitatea.

Reflecții/ Lecții învățate: Participarea fiecăruia este importantă. Dacă dăm o șansă reală fiecare dintre noi poate contribui la rezolvarea unei sarcini.

Titlul activității: „DESCOPERIM LUMEA - MICII EXPLORATORI”

Contextul: Jocurile senzoriale le oferă copiilor posibilități nemăsurate de explorare și învățare. Aceste stimulează simțurile copiilor, au avantajul că se pot desfășura oriunde și pot include orice element din mediu. Experiențele și activitățile la care copilul ia parte de la cele mai mici vârste, au un impact însemnat în conturarea diversificării și dezvoltarea abilităților.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- demonstrația; conversația; învățarea prin descoperire; obiecte din plastic, diverse tipuri de cereale.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: copiii vor explora diversele elemente prezentate, vor fi puși în situația de a descoperii și înțelege diverse concepte. Fie că vorbim de explorarea unor materiale sau manipularea lor, amestecarea, măsurarea sau mutarea, jocurile senzoriale favorizează totodată și dobândirea și îmbunătățirea abilităților motorii.

Rezultate obținute: elevii au avut ocazia să exploreze diverse texturi și totodată să învețe despre cooperare și colaborare, pe măsură ce copiii au lucrat împreună sau alături, ei au învățat să înțeleagă punctul de vedere al altcuiva, având totodată ocazia de a-și exprima propriile trăiri.

Aspecte pozitive: aceste activități aduc beneficii în ceea ce privește evoluția elevilor pe diverse paliere de dezvoltare. În desfășurarea activităților sunt antrenate funcțiile motorii, abilitățile de comunicare și socializare, dar și funcțiile cognitive.

Reflecții/ Lecții învățate: jocurile senzoriale pot să abordeze diverse teme și să-i implice atât pe elevi cât și pe părinții acestora, rezultatul fiind creșterea colaborării dintre școală și familie și implicarea reală a familiei în procesul terapeutic compensator.

Titlul activității: „VÂNĂTOAREA DE COMORI”

Contextul: Fiind vorba de elevi de vârstă școlară mică, încercăm ca în toate activitățile pe care le organizăm să nu uităm componenta ludică. Activitățile de „vânătoare” sau „explorare” sunt activități extrem de amuzante, care antrenează intuiția, talentul de explorator, curiozitatea dar și spiritul de echipă.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

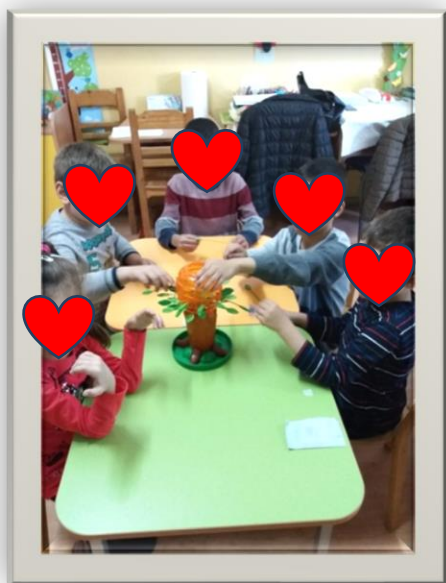
- Conversația, demonstrația, învățarea prin descoperire; diverse obiecte din mediul copilului.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: activitatea poate fi organizată atât în interior cât și în exterior. „Comorile” pot fi ascunse în sala de clasă sau se poate organiza un traseu care să cuprindă mai multe spații. În activitatea propusă, am folosit spațiul clasei, la activitatea au participat preșcolari din cadrul instituției noastre și din cadrul instituțiilor partenere. Fiind vorba de copii de vârstă școlară mică, regulile de organizare au fost simple și s-a folosit un număr redus de obiecte. Copiii au format grupe de „exploratori” și au avut de găsit obiecte care le au fost prezentate sub formă de imagini și indicii.

Rezultate obținute: copiii au respectat regulile jocului, au fost antrenate abilitățile sociale și de relaționare în grup.

Aspecte pozitive: activitatea a fost antrenantă, copiii au participat cu interes.

Reflecții/ Lecții învățate: La finalul activității copii au vorbit despre modul în care s-au simțit și ce le-a plăcut cel mai mult. Am avut surpriza să aflăm că partea preferată a celor mai mulți participanți a fost faptul că „s-au jucat împreună”. Activitatea s-a desfășurat după o perioadă în care, datorită pandemiei, orele s-au desfășurat în sistem online. În acest context concluzia la care au ajuns copiii a fost lesne de înțeles.

Titlul activității: „CĂLĂTORIE ÎN LUMEA PERSONAJELOR DE POVESTE”

Contextul: Povestirea este o activitate care poate transfera emoțiile și sentimentele și de asemenea, poate stimula capacitatea de gândire. Prin intermediul poveștilor copii ajung să cunoască diverse lucruri despre lucrurile care ne înconjoară, dar și despre comportamentele bune

și cele rele. Ascultarea poveștilor îi ajută pe copii să își contureze o idee despre comportamentele acceptate și să evite acele comportamente care sunt neacceptate.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- Conversația; expunerea; decoruri și costume.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice:

Pornind de la această idee am organizat un atelier de povești, atelier în cadrul căruia voluntari din comunitate au venit să pună în scenă cele mai cunoscute povești. Copiii au putut să asiste la scurte piese de teatru, s-au jucat cu personajele preferate din povești, și au confecționat alături de voluntari măști și obiecte care respectau tematica povești puse în scenă.

Rezultate obținute: în activitățile organizate au fost puse scenă două povești. Prin participarea la activități elevii și-au însușit firul narativ, au avut ocazia să înțeleagă și să facă distincția între comportamentele bune și cele nedorite. Voluntarii prezenți au învățat mai multe despre modul în care pot relaționa cu copiii cu nevoi speciale și au înțeles importanța pe care o au activitățile de voluntariat.

Aspecte pozitive: din poziția de „ascultător pasiv”, elevii au devenit „actori” și au trait poveștile dintr-o perspectivă unică, care le-a permis o înțelegere mai profundă a celor prezentate.

Reflecții/ Lecții învățate: copiii învață mai ușor și mai repede diverse lucruri prin ascultarea și vizionarea unor povești, se pot îmbunătăți astfel abilitățile de ascultare ale copilului și cele de comunicare.

Titlul activității: „ÎNCEARCĂ SĂ FII CA MINE!”

Contextul: Copiii învață cel mai bine din activitățile pe care le trăiesc. Plecând de la această idee am încercat să organizăm activități care să faciliteze integrarea elevilor cu cerințe educative speciale.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale);

- Conversația, demonstrația, învățarea prin descoperire; cartioane; acuarele.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: pentru organizarea activităților am colaborat cu colegii noștri, profesorii de sprijin din învățământul de masa. Aceștia au participat cu elevii din învățământul de masa și elevii cu cerințe educative speciale integrați în clasele respective. Jocul organizat a implicat mimarea unor acțiuni, urmărind ca elevii să se simtă în largul lor, toți reușind să îndeplinească cu succes sarcinile propuse. La finalul activității toți elevii și-au lăsat amprenta pe un carton, acest fapt simbolizând că toți suntem egali și avem aceleași drepturi în ceea ce privește participarea la diverse activități.

Rezultate obținute: aceste activități duc la creșterea stimei de sine a elevilor cu cerințe educative speciale și la formarea unor comportamente bazată pe toleranță și acceptare în cadrul grupurilor de elevi.

Aspecte pozitive: În orice activitate pe care o desfășurăm putem să introducem elemente ludice care vor asigura participarea activă a tuturor elevilor implicați.

Reflecții/ Lecții învățate: activitatea a avut un grad de dificultate scăzut, scopul fiind acela de a le da șansa tuturor elevilor să-și îndeplinească sarcinile cu succes. Acest fapt nu adus însă la o lipsă de implicare din partea elevilor tipici, caracterul ludic asigurând participarea cu plăcere și interes a tuturor celor implicați.

Titlul activității: „SĂ NE CUNOAȘTEM EMOȚIILE!”

Contextul: Vârsta preșcolară reprezintă etapa în care educația poate influența cel mai eficient dezvoltarea copiilor, de aceea intervenția timpurie în ceea ce privește dezvoltarea socio-emoțională este esențială prin implementarea de programe adecvate, special create pentru dezvoltarea armonioasă a preșcolarilor.

Strategii didactice utilizate (metode, mijloace, materiale și alte resurse educaționale):

- Conversația, exercițiul, demonstrația; plastilină; mingi colorate; cartonașe cu emoții.

Recomandări succinte privind organizarea și desfășurarea activității didactice: în prima parte a activității, elevii vor identifica emoțiile prezentate pe cartonașe. Vor fi aduse în discuție situațiile în care ei au experimentat o anumită emoție. Pentru fiecare emoție va fi asociată o culoare, copiii vor mima emoția respectivă în funcție de culoarea bilei pe care o primesc.

Folosim plastilină elevii vor reda apoi diferitele emoții despre care au discutat.

Rezultate obținute: copiii vor putea să identifice diferite tipuri de emoții, acesta fiind primul pas în formarea unor conduite acceptate din punct de vedere social ca urmare a unor reacții emoționale specifice.

Aspecte pozitive: intrând în contact cu latura lor emoțională elevii vor învăța să identifice mai ușor modul în care se simt și cum pot controla stările emoționale.

Reflecții/ Lecții învățate: studiile recente sugerează că abilitățile sociale și emoționale, pot influența obținerea succesului în viață într-o măsură mai mare decât capacitatea intelectuală. Acest fapt subliniază importanța dezvoltării socio-emoționale de la o vârstă cât mai fragedă.

Titlul activității: IMPLEMENTAREA OPȚIONALULUI TRANSCURRICULAR “POVEȘTI TERAPEUTICE ÎN CULORI”

La vârsta copilăriei, poveștile și desenul sunt principalele mijloace de exprimare a vieții afective a copilului. În această etapă de vârstă se fixează principalele valori și modele de viață, iar copilul se identifică cu personajul care corespunde cu modelul educațional existent.

Personajele din basme îi însoțesc în anii copilăriei și le oferă modele pe care să le urmeze în viața adultă.

Poveștile jocă un rol foarte important din punct de vedere educativ. **Prin** intermediul poveștilor, copilul descoperă lumea și se poate plasa în situații de viață în afara contextului familial. Prin lupta dintre bine și rău și situațiile conflictuale întâlnite, copilul învață strategii de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente sociale pozitive. Fără a fi obligat să treacă printr-o experiență negativă, copilul poate învăța astfel să descopere lumea din jur, oamenii și modul în care aceștia acționează în diferite situații de viață. Poveștile au avut dintotdeauna rol vindecător, poate de aceea au și fost atât de îndrăgite de copii și de adulți. Pentru că, inconștient sau conștient, la final ne-am simțit cu toții mai bine, mai ușori și mai puțin apăsați de ceea ce simțeam înainte. Dar ce pot vindeca mai exact poveștile și ce sunt aceste povești terapeutice, de fapt?

Vestea bună este că, prin intermediul unei povești terapeutice, putem ajunge să câștigăm mai multă încredere în noi înșine, putem rezolva probleme cu somnul la copii, frica de medic, rezistența împotriva consumului unui aliment, putem dezamorsa un conflict sau chiar vindeca o frică.

Poveștile terapeutice reprezintă una din cheile de la poarta autocunoașterii. Poveștile terapeutice demontează bariera dintre părinte/adult și copil. E benefic să îi citim copilului povești cu tâlc, din care acesta să deprindă câteva învățături. Poveștile trebuie să fie adaptate la vârsta, mediul și abilitățile copilului. În momentul în care citește sau îi sunt citite acest gen de povești copilului tipic dar și copilului atipic, acesta se transpune în pielea unuia dintre personaje cu care se identifică și parcurge un drum inițiativ spre maturizare. Printr-o poveste terapeutică, copilul se identifică cu personajul poveștii și cu problemele pe care acesta le are și este încurajat să ia singur anumite decizii, asemenea personajului din poveste. Tot prin povești terapeutice, copilul reușește să își gestioneze anumite emoții și să își depășească temerile.

Scopul urmărit prin acest optional este acela de a-i ajuta pe copii în dezvoltarea lor emoțională și de a-i ghida în gestionarea emoțiilor și în alte aspecte care țin de această latură, de a-i ajuta pe copii să descopere lumea, să descopere frumusețea și expresivitatea cuvintelor dar și al culorilor. Nu de puține ori, un basm citit într-o anumită tonalitate și o mimică adecvată, îi liniștește și îi captivează pe copii și apoi este interesant de observat ce culori folosesc copii în exprimarea tuturor emoțiilor trăite. Poveștile terapeutice sunt croite într-un fel aparte. Ele se axează foarte mult pe empatie și pe a-l ajuta pe erou să-și descopere propriile resurse, fie prin

intervenția unui personaj magic, precum o zână sau un spiriduș care îl ghidează, fie învățând singur din propriile experiențe.

În acest fel, prin acest aparent simplu exercițiu de gândire, copilul învață, fără constrângere, să perceapă un mesaj, apoi să-și creeze o imagine proprie a ceea ce a perceput, imagine pe care o va „filtra” apoi prin universul său cognitiv și afectiv. În final va reda imaginea mentală obținută printr-un desen, care îi va solicita și formarea unor deprinderi estetice și psihomotorii.

Bibliografie:

[Gilles Diederichs](#) - Spune-mi o poveste. 20 de povestiri terapeutice , Ed. Litera , 2019
Povesti terapeutice - <https://clasamea.eu/texte-despre-toleranta/> , <https://clasamea.eu/texte-despre-sinceritate/> , <https://ro.pinterest.com/pin/169307267228372993/> ;
Sa povestim - <http://www.sapovestim.ro/pove537ti-terapeutice.html> ;
Ce sunt povestile terapeutice – Toma & Asociatii - <http://www.psihologulnostru.ro/ce-sunt-povestile-terapeutice/>
Ce sunt povestile terapeutice si cum ii ajuta pe copii – Itsy- Bitsy fm - <http://www.itsybitsy.ro/ce-sunt-povestile-terapeutice-si-cum-ii-ajuta-pe-copii/>

Titlul activității: POVESTE TERAPEUTICĂ ÎN IMAGINI ”COTOFANA COLEȚIONARĂ”

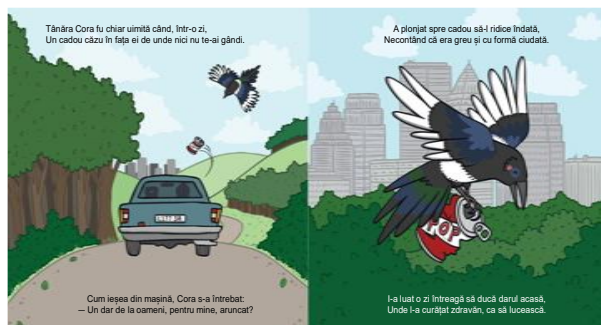
Scopul activității: *povestea are menirea de a dezvolta la elevi un comportament responsabil pentru calitatea mediului în care trăiesc azi și vor crește copiii mâine*

Obiectivul urmărit:

- ✓ Formarea unei atitudini pozitive prin stimularea interesului față de păstrarea unui mediu sănătos și echilibrat.
- ✓ Constientizarea efectelor negative ale mediului înconjurător datorate comportamentelor și acțiunilor distructive ale oamenilor asupra acestuia.

Finalitatea activității: elevii învață protejeze resursele mediului prin reciclarea și valorificarea deșeurilor de hârtie, materiale plastice și metale.

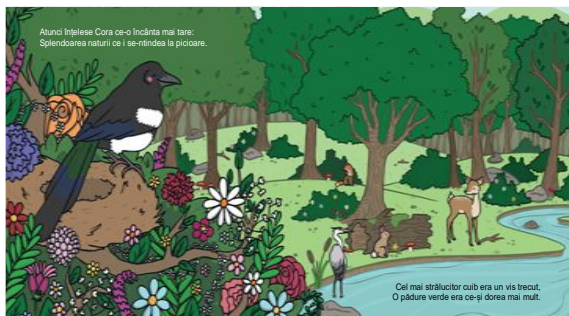
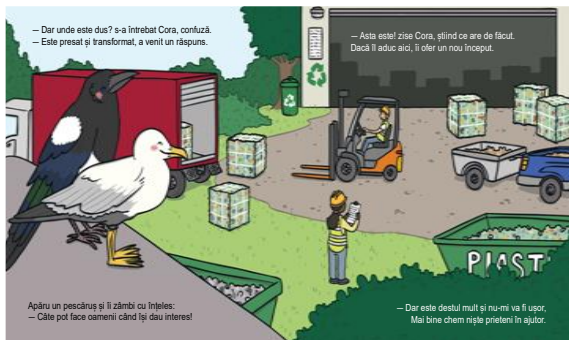
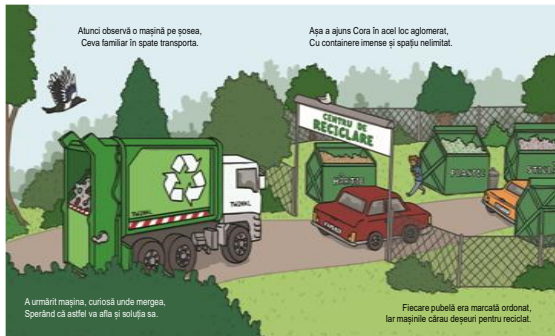

Și-a promis atunci: „Lucrurile se vor schimba!”
Și cu un salt viori spre cer se îndrepta.

Azburat în sus și a zburat în jos,
Căutând soluția cea mai de folos.

Titlul activității: POVESTE TERAPEUTICĂ ÎN IMAGINI ”DRAGONUL FURIOS ȘI SPIRIDUȘUL CURAJOS”

Scopul activității: povestea are menirea de a-i ajuta pe copii să găsească moduri eficiente de a răspunde inteligent la furia altei persoane

Obiectivul urmărit:

- ✓ Oferirea unei alternative pentru a reacționa inteligent la furia altei persoane.

- ✓ Înțelegerea consecințelor pe care le are oferirea unui răspuns agresiv;
- ✓ Importanța folosirii cuvintelor pentru a gestiona un conflict

Finalitatea activității: în urma lecturării poveștii elevii învață că cele mai bune căi spre eliminarea agresivității sunt comunicarea și empatia indiferent din ce perspectivă este privită, cea de agresor sau cea de agresat.

Sursa : ABC-ul poveștilor terapeutice – ”Agresivitatea din dublă perspectivă: agresor și agresat”
– www.edituradiana.ro

Accastă poveste s-a petrecut cu mult timp în urmă. Înainte de a te naște tu sau eu, înainte de a se naște părinții și bunicii noștri. Foarte, foarte demult, pe vremea când încă mai erau dragoni care scupau foc, cavaleri, prințese, spiriduși, cai înaripați și vrăjitori.

Poate chiar tu ești un cavaler năimțat sau o prințesă curajoasă și dacă este așa, am să te rog să ascuți cu mare atenție povestea noastră.

Undeva, la poalele unui munte, era un sătuc pierdut printre nămeși unei ierni grele, care dura de ani buni. Aici locuiau câteva familii de spiriduși. De generații întregi ei stăteau acolo și oricât de năpraznică ar fi fost iarna, n-aveau de gând să-și părăsească dragile lor căsuțe, care erau săpate în pământ și semănau cu niște mușuroaie de fumci, dacă te uitai la ele de sus.

Iarna aceasta era tare lungă și grea, iar spiridușii noștri, în curând, nu mai aveau cu ce să facă focul pentru a-și încălzi căsuțele.

Dacă nu venea căldura, ei erau nevoiți să plece spre vale și să se mute din stâncul lor, pentru că altfel ar fi înghețat acolo. Dar ce să caute niște spiriduși de munte, în vale?

POVESTEA DRAGONULUI FURIOS ȘI A SPIRIDUȘULUI CURAJOS

Într-una din zile s-au strâns cu toții pentru a lua o hotărâre, însă oricât s-au chinat, nu au reușit să găsească o soluție.

Unul dintre ei, care era cel mai mic, dar avea și mintea ascuțită ca briciul, s-a ridicat și a zis:

— Există o soluție, însă nu este ușoară! Știi dragonul acela ce locuiește în peștera din munte? Putem merge la el să-l cerem ajutorul, să ne dea foc să ne încălzim căsuțele.

Nici nu termină de rostit cuvintele, că prințese spiridușii se nuză un murmur de groază și toți îl priviră întâlmintăți.

— Nici vorbă, ne va părți de cum intrăm în peșteră, zise speriat unul dintre spiriduși, care stătea cocotat pe o rîldică de pin.

— Nu, nu, nu mergem acolo, acolo-co-co-zolo e periculos, se bălăii alt spiriduș, care tremura de frică doar la gândul de a se întâlni cu dragonul.

Era un zumzăt continuu de glasuri care-și spuneau fiecare părerea. Vorbiră timp îndelungat, până la lăsatul serii, însă nu găsiră o altă soluție. Așa că spiridușul nostru curajos se hotărî să pomească la drum de dimineață, pentru-a-și salva sătucul.

A doua zi, de cum se iviră zorile, spiridușul porni pe călărele care ducea spre peștera dragonului. Lău cu el o desagaș unde puse un praț pe care-l avea de la bunica sa, care la rândul său îl primise de la un vrăjitor bătrân, în semn de recunoștință pentru că-l ajutase. Prațul acesta era vrăjii și peste oricine l-ai fi suflat, îl transformai pe loc în stână de piatră.

Spiridușul cântă tot drumul, pentru că, deși îi era teamă, simțea în sufletul său că are să sfârșească această întâmplare cu bine.

Cânta un cântec de vitejie și își spunea în gând: „Dacă dragonul acela fioros nu vrea să-mi ajute, am să-l conving cu... Am să-i arăt că sunt mic și puternic!” Iar spiridușul, cu cât se gândea mai mult la dragon și cât acesta nu va dori să-l ajute, cu atât se infuria mai tare.

— Buhuhu, buhuhuhuuuu! Ce cauzi, spiridușule, pe cărarea aceasta rălăcică? Se auzi un glas venind de undeva de sus.

Spiridușul ridică iute capul și văzu deasupra sa, pe creanga unui copac, o bufniță.

Știi, bufnițele și spiridușii erau prieteni buni de sute și sute de ani. Bufnițele erau tare înțelepte și nu o dată s-a întâmplat să-i ajute pe spiriduși.

Spiridușul îi răspunde:

— draga mea bufniță, merg la peștera dragonului, să-l rog să-mi ajute. Am rămas fără lemne și nu mai avem ce să ne încălzim căsuțele, iar dragonul ne poate da din focul său.

— și cum ai de gând să-l convingi pe bătrânul dragon să vă ajute? întrebă, curios, bufnița.

— La început am să-l rog să-mi ajute, iar dacă nu vrea, dacă se infurie și scuipă foc, am să-i dau cu praful de piatră și am să-l împietresc cât ai clipi. Ii arăt cu lui! încheie hotărât spiridușul, punând mâna pe desagă unde avea praful de piatră.

Bufnița își scutură aripile și dintr-o suflare de vânt ajunse jos, lângă spiridușul nostru.

— Dragul meu prieten, înțeleg că îți-e teamă de dragon, dar ce ești că are să se întâmple dacă te infurii și tu pe el și îl transformi în stână de piatră?

— Nu știu, nu-m-am gândit, spuse încurcat spiridușul. Apoi, după ce stătu puțin pe gânduri, continuă: poate se va infuria și mai tare, iar dacă îl transform în piatră, nu va putea să ne mai ajute și s-a zis cu căsuțele noastre.

— Și atunci, ce-ai putea să faci pentru a-l îndupleca pe dragonul furios?

— Ii pot vorbi frumos și să-i spun de ce am venit la el în peșteră. Aș vrea să află de ce este atât de furios. Ai dreptate, draga mea prietenă, lovindu-l sau tipând la el nu fac altceva decât să îl infurii și mai tare și o să ne rămân unul pe celălalt. Doar dacă va fi nevoite, am să mă apăr de furia lui.

— înimile dinte se vindecă cu multă iubire. Niciodată cu ură, răzburare sau vorbe grele, îi spuse bufnița cu înțelepciune.

Mai apoi, spiridușul își luă rămas bun de la bufniță și porni din nou la drum, printre copaci bătrâni și ciuciperi de tot soiul. Trece pe sub trunchiul cărnat al unui copac, apoi traversă un râu sărănit pe pietre și își făcu o bălăciță din coaja unui brad, ca să treacă o mlaștină mare.

Ajunș la peșteră, spiridușul pși ușor pentru a nu-l trezi brusc pe dragon. Înși, după vreo zece pași, călcă din greșeală pe o creangă uscată, care făcu „trosc!” sub piciorul lui micuț. Spiridușul inghetă pe loc de frică.

— Cine-i acolo?! se auzi un tărâz de voce, răsunând din interiorul peșterii și o vâpșă de foc îl urmă. Spune cine-i acolo! repetă vocea și iarși un val de foc veni spre micuțul spiriduș.

— Sunt un spiriduș și am venit să-ți cer ajutorul, spuse spiridușul cu glas tremurat.

— Ajutorul, a venit cineva să-mi ceară ajutorul?! De sute de ani n-a mai venit cineva să-mi ceară ajutorul și încă-te, o mogădeică, îndrăznești să îmi aici și să-mi ceri ajutorul! răciți furios dragonul.

La auzul acestor cuvinte, spiridușul se infurie și el și puse mâna pe desagă, să scoată praful vrăjii. Mai apoi, își aminti cuvintele bufniței și se opri. Spiridușul își veni în fire și spuse, sigur pe el:

— Da, am venit să-ți cer ajutorul! Sătul nostru este puțin mai la vale de aici. Pentru că iarna aceasta este atât de lungă, nu mai avem lemne de foc și ne e tare frig. Iar tu ne poți ajuta!

— Hăh, păi normal că scuip foc, că sunt furios, nu am prieteni, nimeni nu mă vizitează, nimeni nu-mi pasă de bietul de mine, se tânguia dragonul cu atâtă tristețe în glas, de îi se rupea inima ascultându-l.

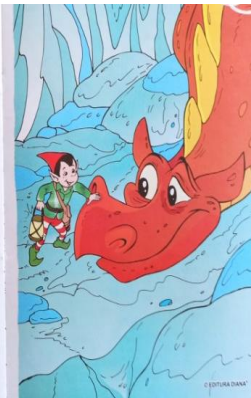
— Și eu aș vrea să fii prietenul tău dacă m-ai lăsa să mă apropii de tine. Sunt sigur că ai o inimă blândă, dar, vezi tu, noi suntem mici, tu ești mare și ne poți strivi sau plăti oricând. Am mai auzit povești foarte înfricoșătoare de străbunii noștri. Înși, dacă tu ai găsi în sufletul tău o picătură de iubire și bunăvoință, ai putea să ne ajuti să trecem peste iarna aceasta atât de grea, iar noi, eu bucurie, te-am primi în familia noastră mare.

Dragonul a fost tare uimțit când a auzit cuvintele spiridușului, care-i vorbea cu atât de multă blândețe, încât îl înduioșase.

Până în ziua aceea, el se infurase gândindu-se că celălalt îl urșește. Și cu cât se gândea la lucrul acesta, cu atât era mai convins că are dreptate și devenea tot mai furios. Dar, astăzi înțeleșese că ei se temeau de el.

Dragonul își dădu seama că nimeni nu îndrăznește să se apropie de el pentru că era atât de furios, încât pârlea cu focul furiei sale pe peretele lui ușor în căle.

Spiridușul își dădu și el seama că dragonul era tare trist pentru că locuise timp de sute de ani singur în peștera aceea, fără cu nimeni să-l viziteze. Atunci a înțeles de ce iubirea și blândețea sunt cea mai bună vrăjă pentru vindecarea furiei. Bufnița înțeleapă a avut dreptate când a spus că inimile rântăte se vindecă doar cu iubire.

Pictează fiecare deget într-o culoare și pune palma pe pagină. Repetă pentru calmare.

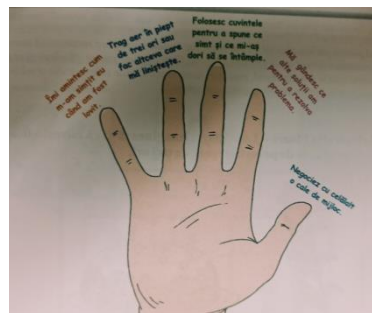

Dragonul se hotărî să-i ajute pe spiriduși să se deplăsească iarna grea, gândind că și lui i-ar fi tare greu dacă ar fi la fel de mic ca ei și ar locui într-o casă unde nu ar avea foc.

Din ziua aceea, Dragonul cobori mereu în sătul spiridușilor pentru a le aprinde focul, iar spiridușii trecară cu bine peste iarna grea.

Dragonul nu mai era furios, în schimb era tare fericit pentru că acum avea o mulțime de prieteni. Înși dădu seama că focul său putea fi folosit și pentru a arde, dar și pentru a ajuta. Și atunci hotărî să-l folosească doar pentru a ajuta și să nu-și mai lase niciodată furia să-l stăpânească.

La fel ca dragonul din poveste și noi îi pârăm uneori cu focul furiei pe cei din jurul nostru, îndepărtându-i de noi. Și la fel ca spiridușul, uneori, când ceilalți sunt mânășiți, ne înfurăm și noi și ajungem să ne rămân unul pe celălalt. De aceea, este nevoie să întrebăm înțeleapta bufniță din mintea noastră, ea ce ar face într-o astfel de situație, pentru a găsi cea mai bună cale de a o rezolva.

Titlul activității: POVESTE TERAPEUTICĂ ÎN FĂINĂ ”VÂNĂTORAREA DE COMORI”

Scopul activității: povestea are menirea de a crește interesul pentru școală

Obiective:

- ✓ Stimularea curiozității pentru cunoaștere;
- ✓ Suscitarea unui interes crescut pentru lectură.

Finalitatea activității: elevii conștientizează importanța și necesitatea învățării alfabetului cât și a lecturii pentru a face față provocărilor din viață de zi cu zi.

Sursa: <https://gokid.ro/3-povesti-terapeutice-scurte-pentru-cresterea-crederii-in-propriile-puteri/>

Jojo era o veveriță foarte jucăușă și sprintenă. Într-o frumoasă zi de toamnă, verișorii săi, care locuiau în Pădurea Fermecată, au invitat-o să participe la o vânătoare de comori, cu ocazia Sărbătorii Frunzelor. Foarte bucuroasă că-și va reîntâlni rudele dragi, Jojo se gândea că nu i-ar strica să cucerească marele premiu, adică să găsească prima comoara.

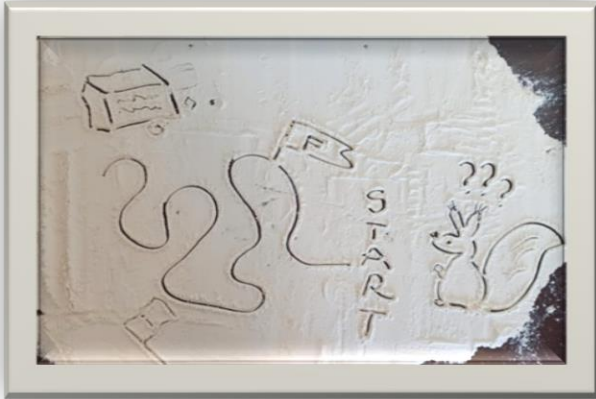
Ziua întrecerii a sosit. Conducătorul veverițelor dădu ultimele instrucțiuni și, după ce alinie toți concurenții la linia de plecare, dădu startul. Din păcate, după nici o sută de metri, Jojo se retrase din cursă pentru că nu era în stare să citească panourile indicatoare, întrucât până acum nu i se păruse important cititul.

„Nu-i nimic, voi găsi comoara și fără să mă orientez după aceste Panouri idioate” zise Jojo. Apoi, porni din nou la drum, dar într-o direcție greșită. Când ajunse în fața unei mlaștini de netrecut, o cuprinse disperarea și începu să plângă.

Deodată, îi apărură în fața ochilor un spiriduș îmbrăcat în haine multicolore. Spiridușul, care știa tot, înțelese disperarea amicei noastre și-i zise:

„Eu cunosc un secret care te va ajuta să găsești comoara, dar mai întâi va trebui să treci de câteva probe. Pentru început trebuie să înveți să recunoști literele fermecate pe care ți le voi arăta. Apoi, te vei reîntoarce la linia de plecare și dacă vei plasa corect câte una din literele mele magice sub fiecare panou, vei găsi indicații care te vor apropia de comoară.”

Jojo urmă instrucțiunile primite, astfel încât ajunse să știe alfabetul magic și în final să intre în posesia comorii. Jojo a fost tare mândră de ea, dar cea mai mare comoară pe care a descoperit-o, a fost să realizeze importanța cunoașterii cititului.

Titlul activității: POVESTE TERAPEUTICĂ DESPRE INDIVIDUALITATE „MAI EXISTĂ OARE CINEVA CA MINE?”

Scopul activității: *povestea are menirea de a stimula curiozitatea pentru cunoaștere și de a crește interesul pentru școală*

Obiectivul urmărit:

- ✓ Conștientizarea identității individuale, unicității noastre
- ✓ Conștientizarea aspectelor pozitive ale individualității noastre

Finalitatea activității: elevii devin conștienți ca fiecare persoană este unică.

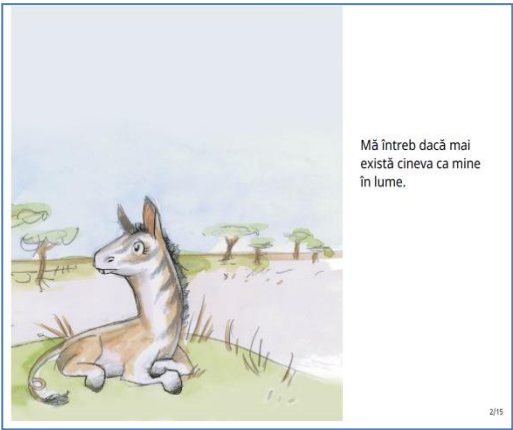
Sursa:

<https://storyweaver.org.in/search?query=mai%20exista%20oare%20cineva%20ca%20mine>

Mai există oare cineva ca mine?

Author: Fred Strydom
 Illustrator: Jess Jardim-Wedepohl
 Translator: Gheencu Laura

Mă întreb dacă mai există cineva ca mine în lume.

2/15

Care arată la fel.

3/15

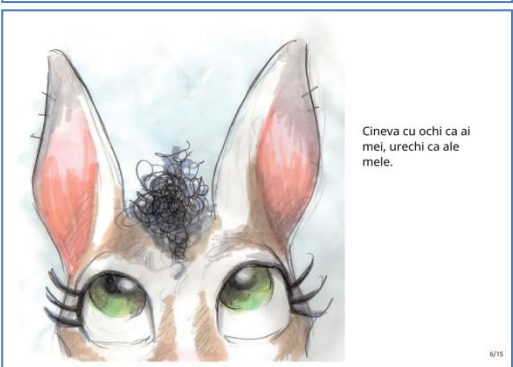
Și vorbește la fel.

4/15

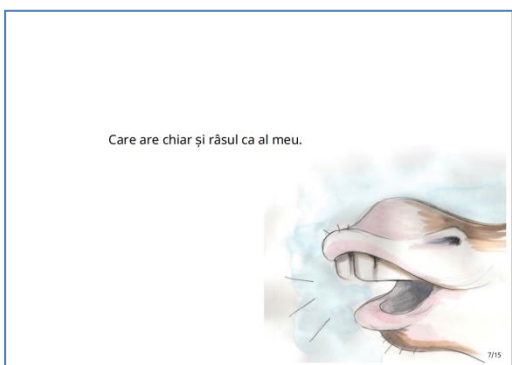
Și are chiar și buclele mele.

5/15

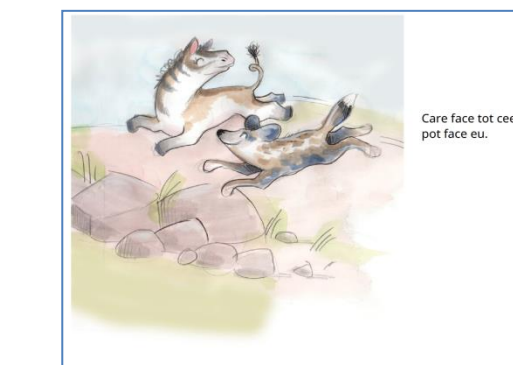
Cineva cu ochi ca ai mei, urechi ca ale mele.

6/15

Care are chiar și râsul ca al meu.

7/15

Care face tot ceea ce pot face eu.

8/15

Și nu poate face ce nu pot nici eu.

9/15

Am căutat peste tot să găesc un alt eu.

Am fost în parc și am căutat după copaci.

10/15

Am căutat împrejur, în sus și în jos.

11/15

Pe fiecare față.

12/15

Nu am putut găsi pe nimeni ca mine nicăieri.

13/15

Nu există nimeni ca mine în toată lumea.
Sunt special, așa este adevărul!

14/15

Dar nu doar eu, înțelegi?
Există doar unul singur ca tine!

15/15

Titlul activității: ”ÎNTREBĂRI ÎN BALON”

Scopul activității: Întrebările în balon permit membrilor echipei să învețe mai multe despre ceilalți într-un mod distractiv și interactiv.

Obiectivul urmărit:

✓ Cunoașterea membrilor grupului din care fac parte.

Materiale necesare: baloane, hârtie, pixuri și creioane.

Cum se desfășoară? Fiecare participant va primi câte un balon și o bandă de hârtie. Ei vor scrie pe hârtie o întrebare, o vor pune în balon, vor umfla balonul și îl vor lega. După ce toată lumea a scris pe baloane, le vor da drumul în aer. După câteva secunde toți participanții la joc vor prinde câte un balon și se vor aseza în cerc, vor sparge balonul și vor răspunde la întrebarea din interior.

Titlul activității: „ADUNAREA MINGIILOR DE TENIS”

Scopul activității: Lucrul în echipă duce la o mai bună intercunoaștere a membrilor grupului

Obiectivul urmărit: Creșterea coeziunii grupului

Materiale necesare: mingi de tenis, 2 găleți

Cum se desfășoară? La acest team building, se va lucra în echipe. Împărțiți participanții în două echipe și dați fiecărei echipe o găleată. Jucătorii trebuie să lucreze împreună pentru a aduna cât mai multe mingi de tenis din centrul camerei în găleți; totuși, ei nu pot folosi mâinile sau brațele pentru a face acest lucru. Această activitate cere jucătorilor să lucreze împreună ca o echipă pentru a găsi o soluție eficientă.

Finalitatea activității: Elevii ajung să se cunoască mai bine și să își accepte unii altora limitele și posibilitățile.

Titlul activității: „CERCUL MAGIC”

Scopul activității: Întărirea încrederii în membrii grupului

Obiectivul urmărit:

- ✓ Dezvoltarea coordonării motrice;
- ✓ Creșterea gradului de coeziune a grupului

Materiale necesare: 2 - 4 cercuri

Cum se desfășoară? : Pentru acest joc, sunt necesare două-patru cercuri, în funcție de mărimea grupului. Jucătorii în picioare, în cerc, se țin de mână. Animatorul cere unui număr de doi jucători

să se desprindă de mână, el introduce un cerc între ei și le cere să se țină din nou de mână, astfel încât cercul să se găsească suspendat între cei doi jucători. El procedează la fel cu alți doi jucători. Obiectivul constă în a face să treacă cercul de la un jucător la altul fără a se desprinde de mâini. Acest lucru presupune o strategie pentru a face să treacă corpul cu agilitate prin cerc și a-l transmite următorului, în mod rapid și armonios.

Finalitatea activității: la finalul activității elevii sunt capabili să se coordoneze între ei și să capate încredere unii în alții.

Titlul activității: „SEMAFORUL”

Scopul activității: conștientizarea și prevenirea bullying-ului

Obiectivul urmărit:

- ✓ Identificarea unor situații de bullying din școală;
- ✓ Identificarea modalităților de prevenire a bullying-ului.

De ce ai nevoie: Cartonase în patru culori: verde, galben, portocaliu și roșu, marker pentru flipchart, bandă adezivă, foarfece, o foaie de flipchart cu un semn de STOP desenat în mijloc sau unul similar.

Cum se desfășoară? : Se lucrează individual. Se prezintă copiilor cartonașele colorate și li se explică întrebările corespunzătoare fiecărei culori. Se scriu întrebările pe o foaie de flipchart. Verde: Ce ar trebui ceilalți (elevi sau profesori) să facă să mă simt bine și în siguranță în clasă/școală, în relațiile cu colegii mei de clasă?

Galben: Ce mă face să mă simt prost sau supărat în relațiile cu ceilalți din clasă/școală? Portocaliu: Ce mi se pare foarte rău, ofensator și dureros în relațiile cu ceilalți din clasă/ școală? Roșu: Care mi se pare cel mai rău lucru în relațiile cu ceilalți, un „respinge” pentru mine? Fiecare copil ia unul sau mai multe cartonașe din fiecare culoare, scriind un câte un răspuns pe un cartonaș - tot ce contează pentru ei e să se simtă în siguranță la școală. Nimeni nu este obligat să-și scrie numele pe cartonaș.

Se acordă aproximativ 10 minute pentru această sarcină. Când toată lumea este gata, se colectează cartonașele și se împart pe culori. Se citește cu voce tare și se pun cartonașele pe flipchart grupate pe culori. Dacă un răspuns apare de mai multe ori pe aceeași culoare (ex. roșu), puneți-l doar o dată. Dacă apare pe cartonașe de culori diferite (ex. unii elevi galben, alții roșu), atunci puneți toate cartonașele.

Întrebări cu care să începi dezbateră:

Ce situații din școală/clasă vă imaginați atunci când vă gândiți la aceste afirmații?

De ce aveți nevoie pentru a vă simți în siguranță?
De ce aveți nevoie pentru a vă proteja granițele?
Cum vreți să fiți tratați de ceilalți? Și cum îi tratați pe ceilalți?
Ce înseamnă bullying-ul pentru tine?
Înseamnă bullying-ul același lucru pentru noi toți?

Titlul activității: „TRENULEȚUL ORB”

Scopul activității: creșterea încrederii în persoanele de aceeași vârstă

Obiectivul urmărit:

- ✓ Dezvoltarea abilităților de comunicare nonverbală
- ✓ Promovarea unor valori dezirabile social (onestitate, respect, responsabilitate, etc)

Materiale necesare: banderolă sau fular

Cum se desfășoară? Jucătorii se așază unul în spatele celuilalt, în grupe de patru sau cinci și se țin de umeri. Ultimul, locomotiva, ține ochii deschiși; ceilalți, vagoanele, au ochii închiși (sau eventual o banderolă/un fular la ochi). Ultimul jucător trebuie să conducă trenul, dând semnale non-verbale, prin atingere: - pentru a avansa drept înainte, el apasă simultan cu amândouă mâinile umerii jucătorului din fața sa, care transmite mesajul primit, până când ajunge la primul și acesta avansează; - pentru a merge la dreapta, apasă umărul drept; - pentru a merge la stânga, apasă umărul stâng; - pentru a se opri, ridică amândouă mâinile de pe umeri (fără contact).

Scopul jocului este de a merge într-un spațiu delimitat, fără ca trenurile să intre în coliziune.

Pentru a face jocul mai dificil, este posibil să se creeze un parcurs de obstacole, iar fiecare trenuleț trebuie să ocolească obstacolele fără a le atinge. Sau organizând același joc, dar țopăind, sau făcând trenuri mai lungi, cu mai mulți jucători.

Titlul activității: „CUVINTE CARE RĂNESC”

Scopul activității: conștientizarea și prevenirea bullying-ului

Obiectivul urmărit:

- ✓ Identificarea unor situații de bullying din școală;
- ✓ Identificarea modalităților de prevenire a bullying-ului.

Materiale necesare: post-it, pixuri, bandă adezivă

Cum se desfășoară? Copiii primesc post-ituri și pixuri. Fiecare copil scrie comentariile abuzive și nepoliticoase sau poreclele ofensatoare pe care le-au auzit despre alții (fără a indica nume).

Se lipește banda adezivă pe podea în clasă, marcând următoarea grilă-scală:

Tachinare/glume ușoare

Glumă umilitoare/ Insultă dureroasă

Insultă foarte dureroasă

Li se cere copiilor să lipească post-iturile lor pe scală, luând în considerare cel mai adecvat loc după părerea lor. Nu au voie să vorbească unul cu altul și să comenteze în timp ce fac acest lucru. Au la dispoziție timp în care studiază comentariile scrise. De obicei sunt cuvinte care se repetă, plasate în poziții diferite pe scală de diferiți elevi.

Întrebări cu care să începi dezbaterea:

1. Ați văzut anumite cuvinte în mai multe locuri pe scală?
2. De ce credeți că unii dintre voi au decis că un anumit cuvânt este mai puțin/nu este ofensator, în timp ce alții îl consideră dureros sau umilitor?
3. Contează modul în care cuvântul a fost utilizat sau de către cine?
4. De ce folosesc oamenii astfel de cuvinte?
5. A provoca durere altora folosind astfel de cuvinte este o formă de bullying sau nu? De ce?
6. Întrebați-i pe toți dacă pot vedea vreo similitudine între cuvintele de pe foi. Există, spre exemplu, cuvinte legate de aspectul fizic, abilitățile mentale, etnie, sex, etc.
7. Există cuvinte care sunt folosite doar pentru fete și alte cuvinte doar pentru băieți?
8. În care grup sau temă se află cele mai ofensatoare cuvinte?
9. Ce categorie/temă a primit cele mai multe foi? Cum explicați acest lucru?

Titlul activității: “DESENE ÎN ORB”

Scopul activității: dezvoltarea comunicării eficiente între membrii echipei

Obiective:

- ✓ Dezvoltarea imaginației și a creativității
- ✓ Lucrul în echipă

Număr de participanți: câte doi odata.

Materiale necesare: hârtie și creion sau tablă și marker.

Cum se desfășoară? Cei doi jucători stau unul cu spatele la celălalt. Un jucător primește o imagine cu un obiect sau cuvânt, iar celălalt jucător – care nu vede imaginea – va trebui să deseneze obiectul doar pe baza descrierii făcute de jucătorul care are în mână cartonașul.

Titlul activității: “SALBA MEA”

Vestitele salbe țigănești au origini românești, spun reprezentanții romilor, însă în jurul lor au ajuns să se construiască, în timp, adevărate povești de viață. Fetele de măritat, de exemplu, pot intra într-o familie bună doar dacă au o salbă corespunzătoare.

Obiceiul salbelor este împrumutat de romi de la români, însă a devenit în timp unul dintre simbolurile etniei. „E un obicei pe care romii l-au împrumutat din zona Banatului, de la românii bănățeni. E o soluție pe care au adoptat-o pentru că, fiind nomazi, aveau nevoie să-și investească banii în ceva de valoare, însă nu puteau investi în lucruri care să fie greu sau imposibil de transportat”, povestește Dorin Cioabă, regele internațional al romilor. A fost doar începutul pentru obiectul de podoabă care a devenit o adevărată marcă a comunității. Și astăzi, aurul este principala avuție a romilor, și se consideră că ești bogat în funcție de aurul pe care îl deții, nu de celelalte proprietăți sau obiecte chiar dacă acestea, de multe ori, depășesc aurul ca valoare. De la primele salbe, ale nomazilor, lăsate moștenire, a apărut salba pentru fetele de măritat, la început formată dintr-un singur bănuț și apoi din tot mai mulți. În zilele noastre, s-a ajuns până la a se negocia numărul bănuților din salbă, pentru ca o fată să ajungă într-o familie cât mai înstărită. Pentru a fi considerată „din familie bună”, salba fetei trebuie să aibă cel puțin 30 de bănuți de aur. Există atât salbe „de zi”, cu 3-5 monede, cât și salbe „de ocazie”, cu bănuți mai mulți, iar fetele le mai poartă și împletite în păr.

Scopul activității: conștientizarea diversității etnice

Obiectivul urmărit:

- ✓ Conștientizarea diversității individuale
- ✓ Cunoașterea simbolurilor etnice

Materiale necesare: lăntișor sau fir de lână (preferabil roșu) – maxim 20 cm, carton, staniol auriu sau argintiu.

Cum se desfășoară?

Pasul 1

Se ia cartonul, apoi cu ajutorul unei monede de 50 de bani se realizează conturul (se decupează cât mai mulți bănuți în funcție de cât de bogată se dorește salba).

Pasul 2

Bănuții din carton pot fi decorați cu diferite simboluri specific țigănești prin presare astfel încât să rămână forma simbolului (ex. roata de la căruță, soarele, calul, potcoava, luna, stelele, focul).

Pasul 3

Fiecare bănuț din carton va fi îmbrăcat în staniol foarte bine întins.

Pasul 4

După acoperirea cu staniol a bănușilor, aceștia se lasă la uscat, apoi se vor găuri într-o parte și se vor monta pe lănișor sau firul de lână legându-se fiecare bănuș în parte la o distanță de aproximativ 10 centimetri.

Știați că ....

Banii din salbele țigănești sunt făcuți de monetăria austriacă, emisia Franz Josef, sunt realizați din aur de 24 de karate, cei mari au 14 grame iar cei mici, de patru ori mai puțin.

Titlul activității: “DANS ȚIGĂNESC”

Originile legendarului dans al țiganilor pornesc din India, locul din care se trag romii de astăzi. Dansul se învață încă din copilărie, la fel ca și celelate reguli stricte ale etniei. „Tradiția o avem de când am deschis ochii. Avem rădăcini în India, dansul, meseria de căldărari, tot ce fac romii își are originile în India. Femeile nu au voie să poarte îmbrăcăminte scurtă și trebuie să le dea întâietate bărbaților, iar dansul este specific indian, fetele dansează din buric și se îmbracă în culori vii. Ținuta pentru dansul țigănesc este una specială, cu costum tradițional și foarte multe bijuterii. Fetele de măritat poartă brățări pe mâini și pe glezne, salbe la gât și bănuși peste fustele colorate. Poartă părul desfăcut și își împodobesc uneori cu bănuși și podoaba capilară. Pot dansa și femeile măritate, însă ținuta și modul în care se mișcă sunt diferite. Dansează mai lent, mai discret, și nu au voie să practice mișcările din buric, permise doar fetelor nemăritate. Nu pot purta bijuterii pe glezne, iar părul trebuie prins în două cozi. Pe cap trebuie să poarte batic.

Scopul activității: conștientizarea diversității multiculturale

Obiectivul urmărit:

- ✓ Cunoașterea tradițiilor culturale specifice etniei rome;
- ✓ Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de tradițiile culturale ale altor etnii.

Materiale necesare: un cd-player/laptop etc., o melodie autentică țigănească, vestimentație cu note specific țigănești.

Cum se desfășoară? : Pasul 1

Băieții așezați în cerc stau în mijloc și încep să țopăie ridicând picioarele și lovindu-le cu palmele în lateral. Fetele formează un cerc mai mare de jur împrejurul băieților, se învârt în loc și în același timp și în jurul băieților.

Pasul 2

Fetele se opresc menținându-și poziția în cerc și în timp ce țopăie pe loc își vor mișca fusta stânga-dreapta și strâng și deschid cercul înspre băieți.

În tot acest timp băieții continuă să joace pasul pe loc.

Pasul 3

În cerc în timp ce se joacă cu fustele fluturându-le stânga-dreapta, fetele se apleacă cu trunchiul înspre băieți și își mișcă umerii.

Pasul 4

Fiecare băiat își alege o fată, se așează într-un genunchi și bate din palme în timp ce fata se rotește în jurul băiatului, țopăind pe ritmuri de dans și jucându-se cu fusta.

Pasul 5

Dansul se încheie cu un cerc format din băieți și fete așezați alternativ. Aceștia se rotesc în șir într-o direcție apoi modifică direcția până la finalul melodiei.

Pe tot parcursul dansului toți participanții vor dansa țopăind, iar fetele vor continua să se joace cu fustele mișcându-le stânga-dreapta.

Titlul activității: “PRIMA IMPRESIE”

Scopul activității: importanța cunoașterii tuturor aspectelor ale unei situații înaintea formării unei prime impresii

Obiective:

- ✓ Conștientizarea aspectelor ce influențează/conturează prima impresie despre o persoană
- ✓ Conștientizarea diversității de opinie

Materiale necesare: foi de hârtie, desene, imagini

Cum se desfășoară? : Grupul se așează într-un cerc. Dacă grupul este prea mare atunci se împarte în două grupuri mai mici. Fiecare participant primește o foaie de hârtie cu un desen la care trebuie să se uite, fără să vorbească. Se alege pentru imagini poze din ziare sau orice alte imagini potrivite pentru această activitate. După ce au primit imaginile, un participant scrie pe o foaie de hârtie prima impresie pe care a avut-o despre imaginea sa, apoi împăturește foaia astfel încât să nu se vadă ce a scris și dă foaia mai departe. După ce fiecare participant a făcut acest lucru, hârtia cu impresii ajunge la prima persoană, care trebuie să o desfășure și să citească ce este scris despre imaginea pe care au primit-o. După ce acest exercițiu se termină, se încep discuțiile (dezbaterile).

Întrebări cu care să începi dezbaterile:

Ați avut cu toții aceeași impresie la început?

Pe ce s-a bazat această impresie?

Cum se raportează acest lucru la viața reală – pe ce ne bazăm impresiile inițiale?

Cum credeți că vă văd ceilalți la început?

Cum ne influențează prima impresie felul în care ne comportăm cu o persoană?

Ce am învățat în urma acestui exercițiu?

Ce o să facem data viitoare când o să formulăm primele impresii despre cineva?

Titlul activității: “ETICHETE”

Scopul activității: conștientizarea identității individuale, unicității noastre

Obiectivul urmărit:

- ✓ Înțelegerea consecințelor pe care le etichetarea negativă a unei persoane;
- ✓ Conștientizarea aspectelor pozitive ale individualității noastre

Cum se desfășoară: Participanții sunt rugați să închidă ochii. În acest timp, li se va lipi pe frunte sau spate un post-it cu un cuvânt pe care ei nu îl pot vedea (dar vizibil pentru ceilalți). Sunt rugați apoi să se poarte între ei în conformitate cu cuvântul pe care îl văd scris pe fiecare. Când au reușit cu toții să se poarte ca atare, dar înainte ca lucrurile să meargă prea departe, se oprește activitatea. Participanții sunt rugați să petreacă câteva minute în liniște, pentru sine, și să scrie pe o foaie de hârtie care cred ei ca este cuvântul pe care îl poartă, cum s-au simțit față de modul în care au fost tratați și dacă le-a afectat comportamentul. De asemenea trebuie să se gândească dacă au început să se poarte ca un grup. Exemple de cuvinte: o persoană de etnie rroma, o persoană cu dizabilități, o persoană în vârstă, etc.

Întrebări cu care să începi dezbateră:

Ce caracteristici atribuim persoanelor din jurul nostru în viața de zi cu zi?

Crezi că este o caracteristică care să fi e comună unui întreg grup de oameni?

Cum crezi că te-ai simți dacă ți s-ar atribui o însușire bazată pe faptul că aparții unui anumit grup?

Bibliografie:

”Să râdem, să alergăm, să ne mișcăm, pentru a crește mai bine împreună jocuri cu scop psihosocial” – https://tdhmoldova.md/media/files/files/20_jocuri_psihosociale_new_6655789.pdf
<https://www.britishcouncil.ro/sites/default/files/ghid-respecting-diversity.pdf>
<http://listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf>
”Culegere de jocuri ce promovează inclusivitatea” - <https://www.cid.org.ro/wp-content/uploads/Culegere-de-jocuri-ce-promoveaza-inclusivitatea-.pdf>

Titlul activității: “MULTICULTURALITATE ȘI PLURILINGVISM ÎN SPAȚIUL DOBROGEAN”

1. Identitate și alteritate (documentar)

Descriere: secvențe filmate, relatări, păreri ale bătrânilor care să dezvăluie adevărul istoric în ceea ce privește coeziunea socială din spațiul dobrogean. (format electronic)

2. Concurs gastronomic

Descriere: Prima parte: în echipe de câte 5, fiecare echipă își votează o rețetă tradițională a unei minorități pe care o vor pregăti dinainte pentru concurs. Se vor realiza tutoriale pe echipe din timpul preparării felurilor culinare. Se vor juriza și va fi aleasă echipa câștigătoare.

A doua parte: Fiecare echipă propune un preparat tradițional al unei minorități și se trage la sorți o singură dată. Rețeta aleasă va fi preparată de fiecare echipă în parte, fiecare echipă va realiza tutorialul culinar propriu. Se jurizează calitatea preparatului culinar, respectarea rețetei și lucrul în echipă. Se alege echipa câștigătoare.

În urma celor două etape ale concursului, activitățile se vor finaliza cu realizarea unei mini cărți de bucate, în format letric și electronic.

3. Obiceiuri și tradiții (secvențe filmate)

Descriere: identificarea unor obiceiuri și tradiții ale etniilor din zonă și realizarea unui document în format letric și electronic.

4. Roll- call cu dansuri tradiționale ale diferitelor etnii

Descriere: Organizați în cerc, elevii demonstrează câte o mișcare/ pași ai unui dans tradițional al unei minorități. Rezultatul final va fi un material video care cuprinde toate dansurile expuse

SPUNE „NU” DISCRIMINĂRII!

1. O lume a toleranței în desene

Descriere: Elevii vor reda prin desen cum își imaginează diversitatea lumii într-o armonie deplină. Desenele vor fi incluse într-o prezentare în format electronic.

2. „Egalitate în diversitate”

Descriere: realizare de postere, echipe de câte 5 copii, material în format letric și electronic.

3. ”Etnii în fotografii”

Descriere: realizarea unei expoziții de fotografie și a unui album foto în format letric și electronic.

4. „Profesor într-o școală multiculturală”

Descriere: articole/ exemple de bună practică.

FIȘĂ DE ACTIVITATE

Titlul activității.....

Prof. coordonator.....

Data desfășurării.....

Durata.....

Grup țintă.....

Parteneri implicați.....

Obiectivele activității

Resurse:

•umane.....

•materiale.....

Scurtă descriere a activității

Rezultate așteptate

Modalități de evaluare a activității

Rezultate înregistrate

Sugestii/ recomandări

Coordonator

Titlul activității: “ARMONIE ÎNTRE ETNII DOBROGENE”

Situația care a determinat apariția modelului de bună practică:

Pornind de la definițiile termenilor de multiculturalitate și interculturalitate și de la faptul că în Școala Gimnazială nr. 40 "Aurel Vlaicu" există un număr mare de elevi de etnii diferite (turci,tătari, lipoveni) s-a implementat o lecție interdisciplinară istorie-informatică pe această tematică.

Strategii didactice utilizate

Metode și procedee : conversația, explicația, observația, exemplificarea, descoperirea, problematizarea

Forma de organizare : grupe

Evaluare : formativă

Material didactic :

- harta Dobrogei
- Prezentare Power Point
- Fișe de lucru individuale
- Film documentar
- Calculatorul

Recomandări succinte privind organizarea activității didactice:

Obiective:

- identificarea pe harta Dobrogei a zonelor de locuire ale diverselor etnii (greci, lipoveni, turci,tătari,armeni, bulgari)
- participarea concretă la activități pe grupe
- identificarea de asemănări și deosebiri între tradiții și obiceiuri ale diferitelor grupuri etnice
- utilizarea de informații noi în prezentări Power Point
- dobândirea respectului pentru cei din jur, toleranță față de opinii diferite, luarea unor decizii democratice.
- limbă vorbită, literatură,religie,tradiții culinare

Desfășurarea activității didactice:

Profesorul adresează întrebări pentru a aprecia modul în care și-au însușit cunoștințele dobândite anterior (Dobrogea, o Europă și Asie în miniatură,“Precizați unde se află situată din punct de vedere geografic Dobrogea”, “Prezentați care au fost de-a lungul timpului locuitorii ținutului dintre Dunăre și Mare”).

Elevi împărțiți în grupe primesc fișe individuale pe care se află menționate numele unei

etnii trăitoare în Dobrogea – turci, tătari, greci, lipoveni, armeni, bulgari.

Fiecare grupă primește fișa, o citește și apoi își exprimă părerea despre etnia pe care o are de prezentat. Profesorul scrie pe tablă titlul lecției: „ Armonie între etnii dobrogene”. Este prezentat un material PowerPoint cu un scurt istoric al Dobrogei. cu tradiții și obiceiuri din acest teritoriu multicultural. Elevii notează pe o fișă titlul lecției și își stabilesc rolurile în cadrul grupului. Fiecare grupă reprezintă a unei etnii dobrogene caută informații utilizând Internetul. Profesorul comunică elevilor obiectivele operaționale ale lecției. Profesorii îndrumă activitatea elevilor, îi ajută să evidențieze trăsăturile specifice fiecărei etnii. Profesorii cu ajutorul elevilor stabilesc trăsăturile specifice fiecărei etnii (limbă, vorbită, literatură, religie, tradiții culinare). Fiecare grupă pe rând va avea rolul profesorului, prezentând etnia din Dobrogea indicată pe fișa primită. Fiecare grupă face o prezentare Power Point despre etnia care i-a fost atribuită. Sunt prezentați pe rând , grecii, lipovenii, tătarii, turcii, armenii, bulgarii. Profesorii asigură feed-back prin test interactiv on-line. În fișele de lucru elevii completează informațiile predate de colegii lor.

Câte un elev din fiecare grupă localizează așezările dobrogene pe hartă. Elevii au pregătit, ca temă, un proiect cu informațiile obținute în timpul activității, de asemenea elevii de etnie, sprijiniți de părinți au îmbrăcat portul popular specific și au adus obiecte reprezentative pentru etnia reprezentată. Profesorii fac aprecieri referitoare la modul de desfășurare a lecției și scot în evidență elevii care au avut o prestație bună și foarte bună la oră.

Rezultate obținute:

Prezentări PowerPoint , proiecte , fotografii în port popular specific etniilor prezente în clasă.

Aspecte pozitive:

Colaborarea între elevi , dobândirea de respect față de celelalte etnii.

Reflecții/ Lecții învățate:

Activitățile desfășurate au avut un impact pozitiv asupra participanților.

S-a realizat interacțiunea și schimbul între grupuri și comunități diferite.

Am primit un feed-back pozitiv atât de la elevii noștri, cât și de la părinții implicați în acitivățile desfășurate.

GÂNDURI DE FINAL

Changing lives and opening minds

”Experiența Erasmus+ a fost pentru mine atât o provocare, având în vedere că a fost pentru prima dată când am participat la o mobilitate Erasmus cât și o sursă valoroasă de achiziții teoretice și practice menite să îmi îmbogățească calitatea de dascăl. Clipele trăite alături de ceilalți participanți în sala de curs și în activitățile out- door au venit la pachet cu o întreagă colecție de idei și exemple de bune- practici, făcând astfel din experiența mea grecească, una completă!”

Prof. Țapicu Bogdana Raluca

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă ”Delfinul”Constanța

”Participarea la proiectul Erasmus+ a adus cu sine numeroase îmbunătățiri, atât în plan profesional, cât și personal. Cursul în sine a fost astfel conceput pentru a promova colaborarea între participanți și s-a bazat pe metode active pentru că așa cum știm cu toții, munca (individuală sau în grup) ramâne cel mai bun profesor al fiecăruia. Informațiile furnizate au fost foarte bine structurate , iar activitățile desfășurate au oferit tuturor posibilitatea de a-și îmbunătăți competențele lingvistice și sociale.

Dincolo de dezvoltarea competențelor profesionale , întreaga experiență a presupus și contactul cu lumea specifică Kalamatei. Furnizorul de formare ne-a oferit o minunată experiență culturală în centrul istoric al Kalamatei , precum și posibilitatea de a exersa cațiva pași de dans tradițional grecesc. Excursia la Ancient Messini, un oraș stravechi situat in mod pitoresc pe o colină, a punctat foarte bine aspectul multiculturalității și avantajele acestuia.”

Prof. Tifu Cosmina

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă ”Delfinul”Constanța

”Participarea la proiectele Erasmus+ reprezintă o șansă unică de a interacționa cu specialiști din alte țări și de a intra în contact cu realități diferite. Schimburile de idei și puncte de vedere facilitează crearea unor legături de durată între participanții la cursuri, acest lucru s-a întâmplat și în cadrul proiectului Erasmus+ la care am participat.

Cursul de formare de care am beneficiat în cadrul proiectului, a fost bine structurat, oferind posibilitatea de a „testa” diverse metode care promovează conceptul de „Gamificare” în educație. Informațiile primite pe această temă, mi-au permis să găsesc noi posibilități de a face

activitatea didactică mai atractivă și de a-i implica pe elevii cu care lucrez. Participarea la cursul de formare a reprezentat și o oportunitate grozavă de a întâlni oameni minunați și de a pune bazele unor colaborări viitoare.

Prof. Cabuz Elena

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Delfinul", Constanța

”Prin participarea la proiectele Erasmus+ am putut observa, analiza și însuși o serie de metode și mijloace alternative prin care îmi pot desfășura activitatea în cele mai bune condiții. Deși multe dintre modalitățile prin care ne desfășurăm activitatea în școli sunt comune, fiecare sistem de învățământ are o serie de particularități care, preluate și implementate nu fac decât să ducă la un învățământ de o și mai bună calitate. Proiectele Erasmus+ ne demonstrează că avem nevoie de colaborări și parteneri europeni, în contextul în care cu toții ne dorim să îmbunătățim activitățile educative, schimbul de experiență și exemplele de bune practică evidențiind dorința permanentă de adaptare și raportare la cerințele educaționale actuale.

Am fost impresionată de profesionalismul colegilor din Grecia, de interesul arătat de partenerii din Italia și sprijinul celor din Belgia. Consider că la capătul unui astfel de proiect, cu toții am avut de învățat și de asimiliat informații care aduc valoare personală și profesională.

Pentru mine, proiectul Erasmus reprezintă un mod eficient de a afla, dezbate și disemina metode, concepte și strategii educaționale menite să ducă la creșterea de generații de elevi mai bine pregătiți în contextual european.”

Înv. Boldășu Magdalena-Maria

Școala Gimnazială Nr.1 Peștera

“Participarea la Programul ERASMUS+ m-a îmbogățit spiritual, cultural și, mai ales, profesional! Cursul a însemnat un bun prilej de a interacționa cu alți profesori care predau în sisteme de învățământ diferite, de a schimba idei, de a ne dezvolta noi competențe profesionale și sociale pentru a asigura elevilor o educație de calitate, în acord cu valorile europene și nu în ultimul rând de a ne schimba perspectiva cu privire la dezvoltarea școlii noastre în viitor. Ce am câștigat? Atât de mult încât recomand oricărui cadru didactic să caute oportunitățile Erasmus+!”

Prof. înv. primar Ivan Luminița

Școala Gimnazială Nr.1 Peștera

“Cursul *Innovative skills in ICT through collaborative and project-based teaching and*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

learning s-a derulat în perioada 22-28 august 2021, în Alcalá de Henares, Spania, organizația furnizoare fiind Cervantes Training. Scopul cursului a fost reprezentat de familiarizarea cadrelor didactice cu o nouă metodologie inovatoare, axată pe munca colaborativă la nivelul clasei, prin introducerea unei abordări bazate pe proiecte și pe instrumente digitale.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a reprezentat o reală oportunitate de a-mi dezvolta abilitățile de comunicare și digitale, de a practica comunicarea orală într-o limbă străină cu partenerii din celelalte țări – Grecia, Serbia, Spania și Croația. Contactul nemijlocit cu alte culturi și mentalități mi-a oferit prilejul de a deveni mai bogată din punct de vedere social și cultural, iar pătrunderea în lumea virtuală a noilor tehnologii și a aplicabilității acestora în practica cotidiană mi-a deschis noi orizonturi profesionale.”

Prof. Simona Agapie

Școala Gimnazială Nr.1 Peștera

”Participarea într-o mobilitate și un proiect Erasmus este unul din lucrurile memorabile care se pot întâmpla în cariera unui profesor. Experiența Erasmus este o ”Aventură” pe care fiecare cadru didactic ar trebui să o trăiască cel puțin o dată în cariera didactică pentru că te ajută să înveți lucruri noi legate de domeniul în care profesezi, dar și să cunoști locuri, oameni, culturi noi, iar lumea în care pășești își clădește un loc în mintea ta, te învață să fii mai deschis și receptiv la o cultură nouă, să apreciezi diferențele și să te bucuri de ele. ”

Prof. psihopedagogie specială Laura Magdalena Borcea

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă ”Maria Montessori” Constanța

”Încă de la început am fost atrasă de faptul că tematica acestui curs a răspuns foarte bine necesităților mele de dezvoltare și formare de noi abilități în domeniul TIC, într-o perioadă în care mi-am desfășurat activitatea preponderant în mediul online, perioadă ce m-a pus în situația de a adapta metodele de intervenție terapeutică în logopedie la specificul activității la distanță.

În acest moment nu doar cunosc instrumente dar am și abilitățile necesare de a crea activități terapeutice atractive, variate ce mențin atenția, motivația și plăcerea copiilor.

Recomand cu căldură această experiență tuturor cadrelor didactice interesate de dezvoltarea profesională, de implementarea unor metode moderne în procesul educațional căci acest curs nu se limitează la profesorii unei discipline specifice, el este destinat oricărei persoane.”

Prof. logoped: Ștefania-Luiza Vlahopol

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Maria Montessori”, Constanța

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

”Participarea la cursul de formare *Educational management & school leadership* prin programul Erasmus+ mi-a permis cunoașterea mai multor tipuri de management educațional european și problemele cu care se confruntă sistemele educaționale din diverse țări europene, stabilirea de relații în vederea unor colaborări viitoare, mi-a dat posibilitatea de îmbunătățire a competențelor lingvistice, a cunoștințelor culturale și istorice, iar toate acestea au contribuit la dezvoltarea mea profesională și personală. Recomand tuturor parcurgerea unui program de formare în cadrul programului Erasmus+.”

Prof. logoped Roxana Elena Crețu

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă “Maria Montessori” Constanța

“Cred că participarea la cursul de formare continuă *Towards the Inclusive Classroom. Best Practice* a fost nu doar o modalitate de a-mi șlefui cunoștințele culturale despre poporul grec și frumusețea orașului Kalamata, dar mai ales o experiență unică pentru dezvoltarea mea ca profesor, deoarece mi-a arătat o altă fațetă a educației, cea incluzivă, care este, în opinia mea, direcția spre care trebuie să privim pe viitor pentru a livra nu doar activități didactice de calitate, dar și pentru a cultiva toleranța, diversitatea și incluziunea socială.”

Prof. Manea (Avramescu) Elena

Școala Gimnazială “Viceamiral Ioan Murgescu” Valu lui Traian

“Cursul *Coaching in educational contexts to reduce early school leaving* m-a învățat care este cauza emoțiilor negative, să utilizez o varietate de instrumente și resurse pentru a le aplica în clasă în vederea creării stării de bunăstare și să pot reduce fenomenul de părăsire timpurie a școlii. ERASMUS + este despre oameni, prietenie și curajul de a experimenta. Împreună am împărtășit rezultate și am depășit barierele de tot felul, lingvistice, culturale, digitale și de comunicare.”

Prof. Petroșan Daniela

Școala Gimnazială “Viceamiral Ioan Murgescu” Valu lui Traian

”Cursurile programului Erasmus+ au constituit o bună oportunitate pentru un număr mai mare de cadre didactice din consorțiu să participe la cursuri de formare și dezvoltare profesională

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

și personală. A fost o experiență unică, utilă și foarte frumoasă!”

Prof. Dedu Ionel

Școala Gimnazială "Viceamiral Ioan Murgescu" Valu lui Traian

”Cursul Erasmus+ *Coaching in educational contexts to reduce early school leaving* a fost o oportunitate de a mă dezvolta profesional și personal într-un context european. Acest proiect a însemnat pentru mine o provocare, muncă, responsabilitate și reușită.”

Prof. Petroșan Ana Adina

Școala Gimnazială Nr. 40 „Aurel Vlaicu” Constanța

”Cursul la care am participat a fost o experiență perfectă din multe puncte de vedere. Echipa noastră s-a sudat rapid, deși veneam din medii școlare diferite. Toate activitățile au fost bine organizate, îmbinând expunerile teoretice cu aplicații practice, în sală și la exterior. Săptămâna petrecută printre profesioniști (atât colegii români, cât și lectorii greci) m-a făcut nu numai un cadru didactic mai avizat, cât și un om mai tolerant! Multumesc!”

Prof. Bucurenciu Iulia

Școala Gimnazială Nr. 40 „Aurel Vlaicu” Constanța

“Acest proiect s-a dovedit a fi extrem de avantajos, în cadrul căruia am învățat lucruri noi, am cunoscut persoane deosebite, am stabilit contacte. Consider că experiențele din cadrul acestei mobilități mi-au oferit ocazia de a mă dezvolta personal și profesional. Am dobândit noi abilități și cunoștințe, mi-am dezvoltat competențele de comunicare într-o limbă străină. Nu pot să spun decât că am avut de câștigat în urma acestei experiențe europene!”

Prof. Podoreanu Monica

Școala Gimnazială Nr. 40 „Aurel Vlaicu” Constanța

„Printre avantajele participării la acest proiect Erasmus+, menționez:

- ✓ expunerea la noi idei / metode practice / culturi și cutume
- ✓ adoptarea / adaptarea / punerea în aplicare a practicilor inovatoare privind materiale, metode, și instrumente de învățare
- ✓ facilitarea schimbului de experiențe și promovarea de bune practici la nivel european
- ✓ sprijinirea cooperării și a inovării
- ✓ promovarea mobilității în state UE
- ✓ lărgirea structurilor sociale prin cooperarea cu participanții la cursurile internaționale
- ✓ facilitarea elaborării de activități didactice educative și distractive, a unui mediu ambiental propice învățării nonformale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- ✓ facilitarea formării și perfecționării continue
- ✓ promovarea dezvoltării durabile
- ✓ stabilirea unui bun punct de plecare în lansarea de viitoare proiecte și activități extra/curriculare
- ✓ dezvoltarea de parteneriate strategice viitoare
- ✓ efectuarea de cercetări / studii comune cu specialiști în educație într-un mediu internațional
- ✓ acumulare de noi cunoștințe, idei, abilități, care sunt ulterior transpuse în practică în activitatea didactică
- ✓ achiziția / exersarea / perfecționarea abilităților de comunicare în contexte reale, ceea ce duce la o achiziție de lungă durată
- ✓ dezvoltarea competențelor TIC
- ✓ dezvoltarea motivației cadrelor didactice și a dorinței de implicare ulterioară a acestora în proiecte viitoare
- ✓ accesibilizarea / crearea de materiale interactive, folosind noi aplicații TIC
- ✓ motivarea elevilor în aplicarea celor învățate și implicarea în viitoare proiecte
- ✓ recunoașterea națională / internațională a certificării aptitudinilor/ competențelor dobândite în urma participării la cursurile din cadrul proiectului.”

Prof. Zaharia Mariana Geanina

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Albatros” Constanța

“Consider că experiența proiectului Erasmus din Spania, din august 2021, a fost cu adevărat extraordinară, în primul rând pentru că ne-a dat prilej să ne ascuțim simțurile ludic-digitale prezentându-ne instrumente potrivite pentru crearea unei atmosfere propice lecțiilor, dar și pentru că ne-am însușit informații despre prețioase resurse care demonstrează că jocul este o premisă excelentă pentru învățare, prin modalități de a gamifica sala de clasă. Fie că vorbim despre PBL(project based learning) sau despre webquests projects, Canva, Classcraft, Booklet, WeelDecide sau platformele Genial.ly pentru jocuri motivante, Secret-room (Caesar code), toate au fost un prilej de a înțelege în ce măsură putem valorifica dorința de implicare și participare a copiilor in cadrul orelor de clasă din perspectiva digitală, cum pot fi adaptate aceste aplicații pentru diferite etape ale lecției, mai ales pentru captarea atenției sau consolidarea, recapitularea cunoștințelor.

Totodată, am convingerea că acest schimb de experiență pe care l-am avut în Spania, în proiectul Erasmus a fost o oportunitate grozavă de a intra în contact cu experiența dascălilor de pretutindeni și de a împărtăși emoții și experiențe diverse. Și ce prilej minunat, în înșorita Spanie, să ne simțim inimile de dascăli bătând la unison, în ritmul aceleiași revelații didactice!”

Prof. Martinaș Daniela

Școala Gimnazială Nr. 43 ”Ferdinand” Constanța

“Experiența trăită în cadrul proiectului Erasmus+ „Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării” prin cursul de formare „Towards the Inclusive Classroom: Best Practice”, Kalamata, Grecia a fost una extraordinară. Plecând de la dezvoltarea profesională prin dobândirea de noi cunoștințe cu o largă aplicabilitate în mediul incluziv, al schimbului de experiență, al dezvoltării relațiilor interumane și nu în ultimul rând am reușit să descoperim locuri și oameni minunați. Succes tuturor celor ce aplică pentru Programul european Erasmus+!”

Prof. Avram Marian

Școala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand” Constanța

„Participarea la Proiectul Erasmus + *Teacher competences in an era of change* a însemnat pentru mine provocare, cunoaștere dezvoltare personală, dezvoltare interculturală, responsabilitate și reușită. Pornind de la îmbunătățirea competențelor în domeniul managementului. Erasmus+, este un ”deschizător de drumuri” pentru munca într-o echipă internațională, întâlnirea cu oameni deosebiți, care ulterior ne-au rămas prieteni și cu care sunt convinsă că, vom colabora pe viitor. Mulțumesc pentru oportunitatea oferită pentru a-mi oferi posibilitatea să cunosc atâția oameni frumoși, și capabili de-a colabora formând o echipă unită, în scopul îmbunătățirii permanente a abilităților pentru dezvoltarea unui mediu școlar și social concurențial, asigurând dimensiunea europeană ale educației.”

Prof. Răgușilă Ionuț

Școala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand” Constanța

“În cadrul cursului m-am familiarizat cu politicile europene privitoare managementul educațional și cu modul de concepere al planurilor manageriale optime, am dobândit abilitatea de a coordona activitățile comisiilor ce funcționează la nivelul unității de învățământ și am învățat să corelez procesele ce se desfășoară cu standardele europene impuse. Mi-am dezvoltat aptitudini în ceea ce privește lucrul în echipă pentru a gestiona situații diverse din activitatea de conducere la nivel de școală și realizarea unor scheme de monitorizare.

Activitatea de formare a fost organizată cu multă atenție, selectându-se materiale suport care au corespuns nevoilor noastre, a cursanților. Programul a fost echilibrat și diversificat. Formatorii au fost bine pregătiți, cooperanți, susținând noțiunile prezentate cu exemple de bună practică. Ce m-a surprins imediat a fost jovialitatea și ospitalitatea tipic grecească. Au creat o

atmosfera destinsă, bazată pe relaționare, cooperare și învățare prin descoperire. Activitățile din cadrul orelor de curs au fost armonios îmbinate cu activități menite să descoperim cultura și civilizația greacă.”

Prof. Udrea Mihaela

Școala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand” Constanța

Ediția I

Constanța, 2021

ISSN 2734 – 4940

ISSN-L 2734 - 4940

Autorii materialelor își asumă integral conținutul materialelor trimise. Coordonatorii nu răspund pentru autenticitatea/ paternitatea articolelor semnate, această responsabilitate revenind implicit autorilor. Coordonatorii nu își însușesc punctele de vedere și opiniile autorilor, prezentate în articolele publicate.

Revista *Competențele profesorilor într-o epocă a schimbării* este o publicație serială online pe <https://isjctaproiecteeduc.wixsite.com/cp2s>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union